

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 683 ■ 3,00 ΕΥΡΩ

1964-2024

Το 1964 είναι ορόσημο στις ζωές των κατοίκων της Κωνσταντινούπολης, που είχαν κρατήσει την ελληνική υπηκοότητα ως φόρο τιμής στην πατρίδα τους. Πολλοί είχαν γεννηθεί εκεί, είχαν μεγαλώσει εκεί γιατί οι πρόγονοί τους βρέθηκαν στην τότε πρωτεύουσα του οθωμανικού κράτους αναζητώντας εργασία και καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

ΤΗΣ ΠΕΠΗΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Η απέλαση δημιούργησε στους ανθρώπους αυτούς τραύματα, που πολλοί δεν μπόρεσαν να ξεπεράσουν και τα κουβαλούσαν σε όλη τους τη ζωή, πολλοί μάλιστα τα μετέφεραν και στους απογόνους τους.

Ο Πολίτης ιδρύθηκε από απελαθέντες, με σκοπό να βοηθήσει, να λύσει προβλήματα καθημερινότητας, όπως εύρεση εργασίας, τακτοποίηση περιουσιακών στοιχείων που έμειναν στη γενέτειρα, συνταξιοδοτικά, ιατρικής περίθαλψης. Είναι γνωστό ότι η σκέψη έκδοσής του γεννήθηκε αρχικά στο Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας, αλλά διαφωνίες, αντιρρήσεις, έκαναν τους αείμνηστους Αθηνόδωρο Τσουκάτο,

Θεμιστοκλή Χατζηδημητρίου, Μάρκο Καλούμενο με συμπαραστάτες τους Δημήτρη Καλούμενο και Μιχάλη Παλαιοκώστα να προχωρήσουν μόνοι. Στηρίχτηκε όμως και σε συνεργάτες.

Το 1994 το Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων εκ Τουρκίας εξέδωσε ένα βιβλίο 86 σελίδων, εντάσσοντάς το στις εκδηλώσεις που έγιναν στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών για τη «μαύρη επέτειο». Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου ήταν ο Δημήτρης Χρηστάκης, ενώ συμμετείχαν αλφαβητικά οι: Διον. Αγγελόπουλος, Βασ. Δαφνοπατίδης, Αντ. Κουζούπης, Κων. Κούλουθρος, Χριστ. Κυρίου, Αριστ. Λεμπασόπουλος, Πέτρ. Τσουκάτος, Αν. Χατζηανδρέου.

Την τιμητική επιτροπή των εκδηλώσεων αποτελούσαν οι: Αρχιεπίσκοπος Βορείου και Νοτίου Αμερικής Ιάκωβος, Δήμαρχος Ν. Χαλκηδόνας Νίκος Παπαμικρούλης, Πρέσβυς ε.τ.

Θεμ. Χρυσανθόπουλος, Πρέσβυς ε.τ. Ευθ. Στοφορόπουλος, Πρόεδρος του Σωματείου Δημ. Χρηστάκης, Καθηγητής Παντείου Παν/μίου Νεοκλής Σαρρής, Δ/ντής Διαφημιστικού Τομέα Ολυμπιακής Αεροπορίας Γ. Κ. Κονταδάκης, Σύμβουλος Φιλοτελισμού ΕΛ.ΤΑ. Μ. Κωνσταντίνης, Δημοσιογράφος Δημ. Καλούμενος.

> ΣΕΛΙΔΑ 11

ΟΙ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Η ΕΚΔΙΩΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΠΟΔΕΙΧΘΗΚΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΛΗΓΜΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΕΣ, ΕΙΤΕ ΗΤΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΣ ΕΙΤΕ ΕΙΧΑΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ

Ελλάδα έπρεπε να υπογράψει μια τέτοια συμφωνία. Ο Βενιζέλος παρέλειψε να εξαιρέσει από τη συμφωνία τους μη ανταλλάξιμους Έλληνες, αν και αυτοί παρέμεναν στην Πόλη βάσει της Σύμβασης της Λοζάνης.

Σύμφωνα με το σύμφωνο εγκατάστασης που υπεγράφη, «οι υπήκοοι των συμβαλλομένων μερών δύνανται να εισέρχονται ελευθέρως, να ταξιδεύουν, να διαμένουν και να εγκαθίστανται εις το έδαφος του ετέρου ή να εγκαταλείπουν ποτεδήποτε τούτο, χωρίς να υπόκεινται εις περιορισμούς οι-ασδήποτε φύσεως άλλους εκτός εκείνων τους οποίους υπόκεινται ή θα υπόκεινται οι ιθαγενείς, ή εάν υφίστανται ειδικές περί αλλοδαπών διατάξεις». Όμως το σύμφωνο εξαιρούσε από το δικαίωμα εγκατάστασης τους ανταλλάξιμους της Λοζάνης και επομένως υπήρχε μια ακόμη απόδειξη ότι οι Έλληνες πολίτες παρέμεναν στην Κωνσταντινούπολη ως μη ανταλλάξιμοι. Μετά την επιστροφή του Βενιζέλου, ο αρχηγός της αντιπολίτευσης Παναγής Τσαλδάρης τον επέκρινε στη Βουλή για έλλειψη πρόνοιας προς τους Έλληνες της Κων/πολης.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ «Ο ΠΟΛΙΤΗΣ»

σε συνεργασία με το

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ
ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

ξεκινούν κύκλο ομιλιών με θέμα

Η ΓΥΝΑΙΚΑ
ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΜΕ ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΓΝΩΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΞΙΩΜΕΝΟΥΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ{ 4^η ΟΜΙΛΙΑ }

ΤΕΤΑΡΤΗ

10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024 • ΩΡΑ 18:00

Με την Επίκ. καθηγήτρια ΜΑΡΩ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ,
«Η γυναίκα στο έργο Miibare Kadınlar της Gaye Boralioğlu»
και την Υποψήφια διδάκτωρ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΑΝΛΙΟΓΛΟΥ,
«Η Λένα: Σύμβολο αντίστασης και ενσυναίσθησης στην τετραλογία
"Η Ιστορία ενός νησιού" του Γιασάρ Κεμάλ»

ειδήσεις

ΞΕΚΙΝΑ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ «ΓΡΗΓΟΡΗΣ» ΒΙΖΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Εντός Απριλίου ξεκινάει σε 10 νησιά του Ανατολικού Αιγαίου η εφαρμογή της συμφωνίας Ελλάδας-Τουρκίας για τη χορήγηση επταήμερης θεώρησης εισόδου, visa «express», σε Τούρκους που επιθυμούν να τα επισκεφτούν για διακοπές.

Στόχος είναι το σύστημα να λειτουργήσει μέχρι την Τετάρτη 10 Απριλίου, που ξεκινά το «σεκέρ μπαϊράμ», χωρίς βέβαια να αποκλείεται στη θρησκευτική γιορτή να προστεθεί και η Δευτέρα με την Τρίτη, 8, 9 του μήνα, οπότε συνολικά θα δημιουργηθούν εννέα μέρες διακοπών!

Οι φορείς στη Μυτιλήνη περιμένουν για εκείνη την εβδομάδα να φτάσουν 2.000 Τούρκοι επισκέπτες. Όπως, ωστόσο, σημειώνουν οι ίδιοι φορείς για την έκδοση της κανονικής βίζας υπάρχουν μεγάλες αναμονές. Πληροφορίες αναφέρουν ότι το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Σμύρνη δεν δέχεται πλέον ραντεβού για έκδοση της «κλασικής» θεώρησης εισόδου με ημερομηνία πριν τον επόμενο Μάιο.

Η έκδοση της γρήγορης βίζας, αφορά τα νησιά Λήμνο, Λέσβο, Χίο, Ρόδο, Σύμη, Καστελόριζο, Σάμο, Λέρο, Κάλυμνο, Κω. Θα έχει επταήμερη διάρκεια και θα μπορεί να εκδίδεται, όχι μόνο το καλοκαίρι, αλλά όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Γιάννης Τοτσόγλου

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΑΙ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΙΜΑΜΟΓΛΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΥΨΩΜΑΘΕΙΩΝ

Ιστορική και ευλογημένη μέρα για την Κοινότητα Υψωμαθίων, διότι ολοκληρώθηκαν με τη χάρη του Κυρίου μας τα έργα της εκ βάθρων ανακαίνισης του Ι.Ν. Θείας Αναλήψεως.

Με την ευλογία του Παναγιωτάτου Πατριάρχου και κατόπιν των αόκνων, συντόνων και φιλοτίμων προσπαθειών του Επόππου μας Σεβ. Μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Μαξίμου, της Προέδρου της Επιτροπής κ. Μαρίας Τσιτσέκογλου και του Εντιμ. κ. Στυλιανού Γκιουλγκιούν ανακαίσθησαν ο εσωτερικός και εξωτερικός χώρος του Ναού, η Κοινοτική Αίθουσα και η οικία του Νεωκόρου. Το έργο ανέλαβε εξ ολοκλήρου ο Μητροπολιτικός Δήμος της Πόλης, με επικεφαλής τον Εντιμ. Δήμαρχο κ. Εκρέμ Ιμάμογλου και τους συνεργάτες του.

Στις 7/3/2024 το θαύμα της χάριτος

του Κυρίου αξίωσε τον Πατριάρχη μας να τελήσει τα θυρανοίξια του Ναού μας με την τιμητική παρουσία του Εντιμ. κ. Εκρέμ Ιμάμογλου, προς τον οποίο ο Παναγιώτατος εξέφρασε τις πολλές ευχαριστίες της Εκκλησίας για τη μετ' επιστημοσύνης και σχολαστικότητας ανακαίνιση του Ναού. Θα αγάλλονται οι ψυχές των ευεργετών και δωρητών του Ναού και των δύο αειμνήστων πρωτομαστόρων Νικολάου και Ιωσήφ, των οποίων τα ονόματα είναι αναγεγραμμένα σε εξωτερική πλάκα του Ναού, η οποία αποκαλύφθηκε κατά τις εργασίες αποκατάστασης του εσωτερικού περιβόλου της Εκκλησίας. Κατά την τελετή παρέστησαν πολλοί επίσημοι και πλήθος κόσμου. Είη το όνομα Κυρίου ευλογημένο! Εκ της Κοινότητας

Fos Fanariou

Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδορομίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (aantonopoulos10@gmail.com)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλλαγής ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	36 €
Για τους Οργανισμούς	40 €
Για Σωματεία - Συλλόγους	40 €
Για την Ε.Ε.	70 €
Για τις υπόλοιπες χώρες	70 €

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 10.00-18.00, με εισπράκτορα, μετά από τηλέφωνο, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR870110110000011093622154

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

Η Α.Θ.Παναγιώτης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, προσκληθείς επίσημως, συνοδευόμενος δέ υπό του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Δέρκων κ. Αποστόλου, μετέβη την μεσημβριάν της Τρίτης, 12ης τ.μ. Μαρτίου, αεροπορικώς εις Ἄγκυραν, ὅπου παρεκάθησεν εις τό δεῖπνον τοῦ Ραμαζανίου (iftar), εις τό συνεδριακόν κέντρον τῆς ἑδρας τοῦ κυβερνώντος Κόμματος ΑΚ Ραρτί.

Τό δεῖπνον, 15ον κατά σειράν, παρέθεσεν ἡ Ἐπιτροπή Ἐξωτερικῶν Σχέσεων τοῦ Κόμματος ὑπό τόν βουλευτήν τῆς Πόλεως Ἐξοχ. κ. Ζαφρ Σιράκaya, παρεκάθησαν δέ εις αὐτό 500 συνδαιτυμόνες, μέ πρῶτον τόν Πρόεδρον τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Ἐξοχ. κ. Ρεσερ Ταγγυρ Εrdoğan, Ὑπουργοί,

άνωτεροι κρατικοί ἀξιωματοῦχοι, ὡς καί Πρόεδροι πλείστων χωρῶν.

Εἰς τό τέλος ὠμίλησαν κατά σειράν ὁ ἀμφιτῦων κ. Ζαφρ Σιράκaya, ὁ Πρόεδρος τοῦ Τζιμπουτί ἐκ μέρους τῶν ἀρχηγῶν τῶν ξένων διπλωματικῶν ἀποστολῶν καί ὁ Ἐξοχ. κ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὁ ὁποῖος ἀνεφέρθη εἰς θέματα τῆς διεθνούς ἐπικαιρότητος καί ἠὲ χάριστησε τοὺς ἀνταποκριθέντας εἰς τήν πρόσκλησιν τοῦ Κόμματός του.

Ὁ Πατριάρχης εἶχε συντόμους συνομιλίας μέ διαφόρους προσωπικότητας καί μέ τόν Ἐξοχ. κ. Εrdoğan, εἰς τόν ὁποῖον ἠύχθη διά τό Ραμαζανίον, ἐπέστρεψε δέ περὶ τό μεσονύκτιον εἰς τήν Πόλιν.

Fos fanariou

επικαιρότητα

ΣΕΙΣΜΟΣ 4,9 ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟ

Ο σεισμός των 4,9 Ρίχτερ που έλαβε χώρα στην περιοχή Γενίτζε του Ελλήσποντου θα προκαλέσει τον πιθανό μεγάλο σεισμό στην Κωνσταντινούπολη; Ποιος είναι ο κίνδυνος; Ο σεισμολόγος κ. Şükrü Ersoy δήλωσε για την πιθανότητα πυροδότησης του πιθανού σεισμού της Κωνσταντινούπολης: «Αυτό που περιμέναμε δεν είναι ένας σεισμός που σχετίζεται με τον βόρειο κλάδο του ρήγματος της Βόρειας Ανατολίας». Την είδηση δημοσίευσε η ιστοσελίδα Güne (4/3/2024).

Σύμφωνα με τις πληροφορίες της Προεδρίας Διαχείρισης Καταστροφών και Εκτάκτων Αναγκών (AFAD), σεισμός 4,9 Ρίχτερ σημειώθηκε στην περιοχή Γενίτζε του Ελλήσποντου.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΟΥ Κ. ŞÜKRÜ ERSOY

Ο σεισμολόγος Δρ. Şükrü Ersoy είπε: «Πρέπει να ήταν ένας σεισμός που σχετίζεται με το νότιο κλάδο και όχι με τον μεγάλο σεισμό που περιμένουμε στη Θάλασσα του Μαρμαρά. Δεν είναι σεισμός που σχετίζεται με τον βόρειο κλάδο του ρήγματος της Βόρειας Ανατολίας, που περιμέναμε. Στην περιοχή Yenice έγινε σεισμός 7,2 Ρίχτερ το 1953. Είχε προκαλέσει μεγάλη καταστροφή σε κοντινό μέρος της περιοχής. Υπάρχει δραστηριότητα και στον κόλπο του Gemlik. Προσπαθούμε να παρακολουθούμε συνεχώς αυτή την κατάσταση. Οι σεισμοί της περιοχής αυτής, έντασης 4-5 Ρίχτερ, δραστηριοποιούν τους κλάδους του Gemlik και της χερσονήσου Biga. Εμείς όμως τώρα ασχολούμαστε και συζητάμε για τον κλάδο του Βορρά παραμελώντας να ενδιαφερθούμε για τον κλάδο του Νότου».

ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΠΛΑΤΗ ΚΑΙ ΜΗΚΗ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΡΟΚΑΛΕΣΟΥΝ ΡΗΓΜΑΤΑ;

Ο κ. Şükrü Ersoy, στην απάντησή του, χρησιμοποίησε τις εκφράσεις: «Δεν νομίζω ότι αυτός ο σεισμός θα τα πυροδοτήσει. Η δική μας περιοχή απλά τον αισθάνεται. Φυσικά, αυτό εξαρτάται κάπως και από το έδαφος, και από το κτήριό μας».

ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΚΑΘΕ 250 ΧΡΟΝΙΑ, ΑΛΛΑ...

Ο κ. Ersoy επίσης χρησιμοποίησε τις εκφράσεις: «Τα ρήγματα του σεισμού είναι κομμάτια, κομμάτια. Κάθε κομμάτι έχει συγκεκριμένη ζωή. Κάποια μπορεί να έχουν 200 χρόνια, κάποια άλλα 500 και κάποια 1.000 χρόνια. Είναι απαραίτητο να γίνουν ανασκαφές σε κάθε γραμμή ρήγματος για να αποκαλυφθούν οι ταυτότητές τους. Αλλά και αυτό, δεν μπορώ να πω με βεβαιότητα, ότι είναι σίγουρο. Σκάβοντας το έδαφος βρίσκουμε τα παλαιά ρήγματα, τα χρονολογούμε και είμαστε σε θέση να τους δώσουμε ημερομηνία. Τα πανεπιστήμια και η AFAD πρέπει να υποστηριχθούν. Ο σεισμός 4,9 Ρίχτερ δεν προκαλεί ζημιές. Μπορεί να προκληθούν νέες ζημιές μόνο σε κτήρια με προϋπάρχουσες ζημιές».

ΤΙ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΜΕΙΩΣΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ;

«Ο πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης πρέπει οπωσδήποτε να μειωθεί. Σε μια τόσο πυκνοκατοικημένη πόλη, ακόμη και τέλεια σχεδιασμένα, μπορεί να προκληθούν ζημιές. Η προοπτική αυτή δεν είναι και πολύ ευχάριστη. Εδώ χτυπά η καρδιά της οικονομίας. Αυτό δεν είναι μόνο πρόβλημα της Τουρκίας, είναι πρόβλημα όλου του κόσμου. Αν είχαν ανακατασκευαστεί εγκαίρως περιοχές της Κωνσταντινούπολης, οι οποίες έπρεπε οπωσδήποτε να κατεδαφιστούν, σήμερα θα μιλούσαμε για πολύ καλύτερα πράγματα».

ΟΙ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Σύμφωνα με τη θέση που πήραν οι Τούρκοι, οι Έλληνες πολίτες παρέμεναν αρχικά βάσει του άρθρου 20 της επταετούς διάρκειας Σύμβασης της Λοζάνης περί Εγκαταστάσεως και Δικαστικής Αρωγής της 24ης Ιουλίου 1923, μετά δε την εκπνοή της, διέμεναν βάσει της ελληνοτουρκικής Συμβάσεως Εγκατάστασης, Εμπορίου και Ναυτιλίας της 30ής Οκτωβρίου 1930, η οποία περιείχε ρήτρα καταγγελίας και όχι βάσει της Σύμβασης περί Ανταλλαγής των Πληθυσμών που δεν περιείχε.²

Στις 16 Μαρτίου 1964, ο Γενικός Διευθυντής Πολιτικών Υποθέσεων του Τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών κάλεσε τον Σύμβουλο της Πρεσβείας της Ελλάδας στην Άγκυρα και του επέδωσε ρηματική διακοίνωση που ανέ-

νων της Θράκης, να αναστείλει κάθε νομική συναλλαγή που σχετίζεται με το ιδιοκτησιακό καθεστώς ακινήτων που βρίσκονται στην Τουρκία και ανήκαν σε Έλληνες πολίτες ελληνικής καταγωγής. Με την ίδια απόφαση, δεσμεύθηκαν τα εισοδήματα από τα εν λόγω ακίνητα και οι τραπεζικοί λογαριασμοί των προσώπων αυτών. Η εφαρμογή της απόφασης υπήρξε ληστρική. Αυτή η μαζική εκδίωξη και δήμευση περιουσίας άφησε τα έθνη του Συμβουλίου της Ευρώπης, που δεσμεύονταν από συνθήκες και συμβάσεις, ασυγκίνητα.

Τον Σεπτέμβριο του 1964 η Ελλάδα προσέφυγε στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Στην ομιλία του, ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδας τόνισε ότι οι απελάσεις ήταν αντίποινα κατά της Ελλάδας για την υποστή-

ριξή της στον Κύπριο Πρόεδρο Μακάριο. Ο Τούρκος εκπρόσωπος απάντησε ότι οι απελάσεις ήταν δήθεν εγκληματικά στοιχεία. Παρά την υπεράσπιση ουδέτερων μελών του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της Σοβιετικής Ένωσης, οι Δυτικές χώρες δεν ύψωσαν τη φωνή τους ενάντια σε αυτή την τουρκική παρανομία. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1965, περισσότεροι από 6.000 Έλληνες απελάθηκαν βίαια από την Κωνσταντινούπολη³ υπό το αδιάφορο βλέμμα των Δυτικών συμμάχων της Ελλάδας, σε μια από τις πιο μαζικές

απελάσεις, η οποία παραβίαζε την Ευρωπαϊκή Συνθήκη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και είχε τον χαρακτήρα εθνοκάθαρσης.

Η Ελληνική κυβέρνηση ωστόσο δεν πρόβαλε διενθώς τις απελάσεις ως παραβίαση της Σύμβασης περί ανταλλαγής των πληθυσμών. Η εκδίωξη των Ελλήνων πολιτών αποδείχθηκε σημαντικό πλήγμα για όλους τους Κωνσταντινουπολίτες, οι οποίοι αποτελούσαν ένα ενιαίο σύνολο, είτε ήταν Έλληνες πολίτες είτε είχαν τουρκική υπηκοότητα. Όλοι συνδέονταν με στενούς οικογενειακούς, επαγγελματικούς και φιλικούς δεσμούς αφού ήταν μέλη της ίδιας κοινότητας. Μέσω των απελάσεων οι οικογένειες χωρίστηκαν και οι επιχειρηματικοί εταίροι και φίλοι χάθηκαν. Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη να τους ακολουθήσουν και οι Κωνσταντινουπολίτες με τουρκική υπηκοότητα.

* Προδημοσίευση από το υπό έκδοση βιβλίο *Οι Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, 1821-1991*

φερε ότι η τουρκική κυβέρνηση είχε αποφασίσει να καταγγείλει την ελληνοτουρκική σύμβαση του 1930. Η διακοίνωση ανέφερε επίσης ότι η τουρκική κυβέρνηση ήταν έτοιμη να διαπραγματευτεί τη σύναψη νέας σύμβασης. Η ελληνική κυβέρνηση έσπευσε, στις 30 Μαρτίου 1964, να δηλώσει επίσης με ρηματική διακοίνωση ότι ήταν έτοιμη να αρχίσει διαπραγματεύσεις, αλλά η τουρκική κυβέρνηση κωλυσιέργησε και δεν έδωσε ποτέ τελική απάντηση.

Οι απελάσεις ξεκίνησαν με τους προύχοντες της μειονότητας και άλλους, προφανώς τυχαία. Με αυτόν τον τρόπο, 1.078 Έλληνες πολίτες απελάθηκαν για αντιτουρκική δράση και μάλιστα ασκήθηκε εις βάρος τους δίωξη με διάφορες κατηγορίες του ποινικού δικαίου. Στη συνέχεια, οι Τούρκοι αρνήθηκαν να ανανεώσουν τις άδειες παραμονής των λοιπών Ελλήνων πολιτών, αναγκάζοντάς τους να φύγουν.

Με την απόφαση 6/3801 της 2ας Νοεμβρίου 1964, η ύπαρξη της οποίας ήταν γνωστή από τα αποτελέσματά της, αλλά κρατήθηκε μυστική για μεγάλο χρονικό διάστημα, το Υπουργικό Συμβούλιο της Τουρκίας, με βάση εισήγηση του Υπουργείου Εξωτερικών από 16 Σεπτεμβρίου 1964, αποφάσισε, σε αντίποινα για δήθεν παρόμοιες ελληνικές ενέργειες εναντίον των μουσουλμά-

1. Σταύρος Γιωλιτζόγλου, *Οι Ελληνοτουρκικές Σχέσεις (1922-1930)*, 2006.
2. Alexis Alexandris, *The Greek Minority of Istanbul and Greek-Turkish Relations 1918-1974*, Athens 1983, σ. 281.
3. A. Alexandris, *ό.π.*, σ. 283.

ειδήσεις

ΕΡΝΤΟΓΑΝ: Η ΚΥΠΡΟΣ ΘΑ ΗΤΑΝ ΟΛΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ

Παραλήρημα Ερντογάν και πάλι για την Κύπρο σε ομιλία που πραγματοποιήθηκε στο δείπνο ιφτάρ για το ραμαζάνι στη Διοίκηση του 4ου Σώματος Στρατού. Την είδηση δημοσιεύει η ιστοσελίδα *Gazetta* (18/3/2024). Σε αυτή την ομιλία του ο Πρόεδρος Ερντογάν όχι μόνο χαρακτήρισε τον Αττίλα ειρηνευτική επιχείρηση, αλλά ισχυρίστηκε ότι με την επιχείρηση αυτή οι Τουρκοκύπριοι γλίτωσαν από γενοκτονία. Η τοποθέτησή του πιστεύουμε ότι έγινε, επειδή τα λιμάνια της Κυπριακής Δημοκρατίας επιλέγησαν τελευταία ως σημεία αποστολής της ανθρωπιστικής βοήθειας για τον πληθυσμό της Γάζας.

Σε ομιλία που πραγματοποίησε σε εκδήλωση που συμμετείχε, ο Πρόεδρος της Τουρκίας κ. Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αναφερόμενος στο 1974 είπε για την Κύπρο: «Αν είχαμε πιέσει προς τον νότο, η Κύπρος θα ήταν όλη μόνο δική μας».

Η Τουρκία συνεχίζει να ισχυρίζεται ότι στα βόρεια της Κύπρου βρίσκεται ένα «ξεχωριστό κράτος». Στον επίσημο λόγο του λοιπόν ο κ. Ερντογάν είπε: «Η Κύπρος θα ήταν εντελώς δική μας».

Με πληροφορίες που λάβαμε από το Πρακτορείο Ειδήσεων Ανατολή, ο Πρόεδρος κ. Ερντογάν στο δείπνο ιφτάρ της Διοίκησης του 4ου Σώματος Στρατού είπε σχετικά με την Κύπρο:

«Οι Τουρκοκύπριοι πριν από μισό αιώνα γλίτωσαν στο χείλος της γενοκτονίας. Κατά την ειρηνευτική επιχείρηση που έγινε το 1974, έγιναν μάρτυρες 498 στρατιωτικοί μας, μεταξύ των οποίων αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και στρατιώτες από όλες τις γωνίες της χώρας μας. Παρ' όλες τις πιέσεις, αν δεν υπήρχε η επέμβαση της Τουρκίας, δεν θα έμεναν σήμερα ούτε η Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου ούτε οι Τουρκοκύπριοι. Στην πραγματικότητα, ίσως αν είχαμε πιέσει προς τον νότο, δεν θα υπήρχε πια νότος και βορράς, η Κύπρος θα ήταν εξ ολοκλήρου δική μας. Σας το λέω αυτό σαν ένα σημερινό παιδί».

Αν και η «ΤΔΒΚ», η οποία ιδρύθηκε κατά το στρατιωτικό πραξικόπημα της Τουρκίας το 1983, ισχυρίζεται ότι είναι ξεχωριστό κράτος στην Κύπρο, τελικά είναι μια δομή που δεν αναγνωρίζεται από τη διεθνή κοινότητα και θεωρείται διοικουμένη από την Τουρκία.

60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο των προγραμματισμένων εκδηλώσεων για τα 60 χρόνια των Απελάσεων των Ελλήνων υπηκόων εκ Τουρκίας, το Σωματείο Ελλήνων Υπηκόων Απελαθέντων και ο Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών

**Σας καλούν στην προβολή της ταινίας
της βραβευμένης σκηνοθέτριας Κατερίνας Τζόβα,
*a-Polis***

την Δευτέρα 15 Απριλίου 2024 στις 18:00
στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών (Δ. Σούτσου 46 Αμπελόκηποι).

ΘΑ ΜΙΛΗΣΟΥΝ:
Φώτης Γιαννακάκης, Κώστας Ζουράρης, Νίκος Μιχαηλίδης, Κατερίνα Τζόβα

Συντονίζει: **Νόρα Ράλλη**

**ΤΟΥΡΚΟΣ ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΗΣ
ΤΑΞΙΔΕΨΕ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ**

Πρώτη είδηση στις τουρκικές εφημερίδες και ιστοσελίδες η πτήση στο διάστημα του Τούρκου αστροναύτη *Alper Gezeravci*, με πύραυλο *Falcon-9* της *Space X* του Ίλον Μασκ, ο οποίος εκτοξεύτηκε με επιτυχία από το Διαστημικό Κέντρο της Φλόριντα των ΗΠΑ. Η κυβέρνη

ση του Ταγίπ Ερντογάν, εκμεταλλευομένη το θέμα, έδωσε πάρα πολύ μεγάλη δημοσιότητα στο γεγονός, συνδέοντάς το και με το δικό της διαστημικό πρόγραμμα. Ο Τούρκος αντιπολιτευόμενος δημοσιογράφος *Fatih Altayli* στην ιστοσελίδα *T24* (19/1/2024) υποβαθμίζει το γεγονός με άρθρο, που έχει τίτλο «Όταν πάρεις ένα ταξί μάρκας *Mercedes*, δεν μπορεί να αισθάνεσαι ότι έγινε και ιδιοκτήτης αυτού του αυτοκινήτου».

Ο πρώτος Τούρκος αστροναύτης *Alper Gezeravci* πέταξε στο διάστημα στις 16:49 με το διαστημόπλοιο *Space X*, που εκτοξεύτηκε με επιτυχία από το Διαστημικό Σταθμό της *NASA Kennedy* της Φλόριντα των ΗΠΑ.

Η Τουρκία, λέει, νομίζει ότι με αυτό το πρώτο ταξίδι Τούρκου αστροναύτη έχει κατακτήσει το διάστημα.

Ο *Altayli* έγραψε: «Ο Τούρκος αστροναύτης *Alper Gezeravci* ξεκίνησε το ταξίδι του στο διάστημα. Προηγουμένως στα καθίσματα του οχήματος κάθισαν ένας Αμερικάνος κτηματομεσίτης, ένας Καναδός επιχειρηματίας, δύο Σαουδάραβες αστροναύτες και τώρα ο Τούρκος πιλότος *Alper Gezeravci*. Δεν έχω καταλάβει τη σχέση αυτή της Τουρκίας, που νομίζει ότι κατάκτησε το διάστημα. Όπως έγραψα, εάν βρίσκαμε 60 εκατομμύρια δολάρια και μπορούσαμε να περάσουμε τα ιατρικά

τεστ που χρειάζονται, τότε θα μπορούσαμε και εγώ και εσείς να κάνουμε αυτό το ταξίδι. Το θέμα δεν έχει καμία σχέση με το ότι η Τουρκία πάει στο διάστημα.

Ο Αμερικάνος κτηματομεσίτης και ο Καναδός επιχειρηματίας έχουν κάνει και αυτοί τόση πρόοδο στην κατάκτηση του διαστήματος, όση και εμείς ως χώρα.

Είλικρινά προσπαθώ να καταλάβω τη χαρά κάποιων που όταν μπουν σε ένα ταξί μάρκας *Mercedes* προσπαθούν να μας αποδείξουν ότι είναι ιδιοκτήτες του και τους συγκρίνω με αυτούς που δεν έχουν όραμα. Αδελφέ μου, στη *Mercedes* που κάθισες δεν είναι δικό σου ούτε το τάσι της ζάντας.

Μόλις αποβιβαστείς εσύ, τη θέση σου στο όχημα θα την καταλάβει κάποιος άλλος.

Το θέμα δεν είναι με τη σειρά αλλά με τα χρήματα».

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ ΣΤΟΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝΙΤΗ ΤΗΣ ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ

Έντονες ήταν αντιδράσεις των Τούρκων στο διαδίκτυο όταν ο Έλληνα τουρίστας Θεόδωρος Παπαθεοδώρου, αψηφώντας τον μεγάλο κίνδυνο που διέτρεχε, ανάρτησε στο *You Tube* και στο διαδίκτυο φωτογραφία του μέσα στον γυναικωνίτη της Αγίας Σοφίας με μια μεγάλη ελληνική σημαία ανοιχτή, γράφοντας «Αγαπημένη μου Πόλη για πάντα Ελληνική». Τις οργισμένες αντιδράσεις και τα σχόλια των Τούρκων, οι οποίοι αναφέρονται στο 1922 και στη Σμύρνη, αναδημοσιεύουν πολλές ειδησεογραφικές ιστοσελίδες από τις οποίες επιλέξαμε την *Akit* (16/4/2024) με τον τίτλο «Προβοκάρισμα με Ελληνική σημαία στην Αγία Σοφία».

Αντιδράσεις προκάλεσε η φωτογραφία Έλληνα τουρίστα, ο οποίος επισκέφθηκε την Αγία Σοφία, ένα από τα σύμβολα της Κωνσταντινούπολης, και άνοιξε στα χέρια του μια ελληνική σημαία με την επισήμανση «Αγαπημένη μου Πόλη, για πάντα Ελληνική».

Η Αγία Σοφία, ένα από τα ιστορικά σύμβολα της Κωνσταντινούπολης, λειτουργούσε ως μουσείο για πολλά χρόνια και, μετά από 86 χρόνια άνοιξε ξανά για λατρεία ως τέμενος στις 24 Ιουλίου 2020, με εντολή του Προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Η απόφαση αυτή ικανοποίησε πόθους ενός αιώνα του τουρκικού λαού. Στο τέμενος, το οποίο κατακλύζεται σχεδόν καθημερινά από επισκέπτες, το κάλεσμα του ιμάνη θα ακούγεται πάντα από τους μιναρέδες της Αγίας Σοφίας. Υπάρχουν όμως και εκείνοι που ενοχλούνται ακόμα από αυτό.

Ένας Έλληνας τουρίστας λοιπόν επιχείρησε να προβοκάρει μέσα στην Αγία Σοφία, την οποία επισκέφτηκε. Άνοιξε την ελληνική σημαία και τράβηξε μια φωτογραφία. Ο Έλληνας τουρίστας ανάρτησε τη φωτογραφία του με την επισήμανση: «Αγαπημένη μου Πόλη, για πάντα Ελληνική». Η αναρτημένη φωτογραφία, προκάλεσε μεγάλες αντιδράσεις σε μικρό διάστημα.

Οι Τούρκοι που ασχολούνται με το διαδίκτυο έγραψαν σχετικά με την ανάρτηση του Έλληνα τουρίστα τα εξής: «Πιστεύουμε ότι ξέρεις να κολυμπάς». «Η ψυχή σου επιθυμεί να φάει ξύλο με βρεγμένη βίτσα». «Ο καιρός ζεστάθηκε και θέλουν να μπουν στη θάλασσα». «Σας αρέσει να κολυμπάτε». «Σχολιάζω για καλούς κολυμβητές». «Ηρωά μου, η θάλασσα είναι κρία». «Γείτόνά μου πεθύμησες να κολυμβήσεις».

ΤΟΥΡΚΙΑ: Η ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ-Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΣΟΜΑΛΙΑΣ

Η Τουρκία και η Σομαλία υπέγραψαν πρόσφατα συμφωνία συνεργασίας για την υπεράκτια ενέργεια, θέτοντας τις βάσεις για ακόμη περισσότερη επέκταση της επιρροής της Άγκυρας στην Αφρική.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Η συμφωνία σηματοδοτεί ένα νέο βήμα στην ενίσχυση των δεσμών μεταξύ Άγκυρας και Μογκαντίσου. Τον περασμένο μήνα, οι δύο χώρες υπέγραψαν επίσης συμφωνία ενίσχυσης της συνεργασίας τους στον τομέα της άμυνας, συμπεριλαμβανομένης της θαλάσσιας ασφάλειας της Σομαλίας.

Ήδη από το 2009, το τουρκικό ναυτικό επιχειρεί στα χωρικά ύδατα της Σομαλίας στο πλαίσιο μιας αποστολής του ΟΗΕ με στόχο την καταπολέμηση της πειρατείας.

Η συμφωνία-πλαίσιο αμυντικής και οικονομικής συνεργασίας έγινε εν μέσω παρατεταμένων εντάσεων μεταξύ Αιθιοπίας και Σομαλίας για μια αμφιλεγόμενη συμφωνία που υπέγραψε η Αντίς Αμπέμπα με την αποσχισθείσα περιοχή της Σομαλιλάνδης. Η Σομαλία απέρριψε σθεναρά τη συμφωνία, βάσει της οποίας η Αιθιοπία, η οποία δεν έχει χερσαία σύνορα, φέρεται να δεσμεύτηκε να αναγνωρίσει την ανεξαρτησία της Σομαλιλάνδης με αντάλλαγμα την πρόσβαση στην Ερυθρά Θάλασσα μέσω ενός λιμανιού στην αποσχισθείσα περιοχή. Η συμφωνία Αιθιοπίας-Σομαλιλάνδης ώθησε την κυβέρνηση του Μογκαντίσου να κηρύξει την Αιθιοπία «εχθρό», υποδαυλίζοντας τους φόβους για ένοπλη σύγκρουση μεταξύ των δύο περιφερειακών χωρών.

Ο πρόεδρος Hassan Mohamud σε δηλώσεις του είπε ότι η δεκαετής συμφωνία «θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της ικανότητας του Ναυτικού της Σομαλίας να ενισχύσει τη θαλάσσια ασφάλεια, να προστατεύσει τους πόρους και να καταπολεμήσει τη διεθνή τρομοκρατία, τις εξωτερικές απειλές, τις παράνομες και ανεξέλεγκτες δραστηριότητες στα χωρικά ύδατα της Σομαλίας», επισημαίνοντας πως «η ιστορική αυτή συμφωνία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ισχυρής συνεργασίας μεταξύ των δύο αδελφών χωρών».

Από την πλευρά τους Τούρκοι αξιωματούχοι τόνισαν ότι η συμφωνία δεν προορίζεται να στοχεύει σε τρίτες χώρες, σε μια προφανή αναφορά στην Αιθιοπία.

Η συμφωνία εξουσιοδοτεί την Τουρκία, η οποία εδώ και πάνω από μια δεκαετία εκπαιδεύει τις επίλεκτες δυνάμεις της Σομαλίας, να έχει «συνολική εξουσία» επί της άμυνας και της διαχείρισης της θαλάσσιας επικράτειας της Σομαλίας.

Σε αντάλλαγμα, η Τουρκία θα λαμβάνει το 30% των εσόδων από την ΑΟΖ της Σομαλίας ως πληρωμή για τις υπηρεσίες θαλάσσιας ασφάλειας.

Η Σομαλία έχει τη μεγαλύτερη ακτογραμμή στην Αφρική, η οποία εκτείνεται πάνω από 3.330 χιλιόμετρα κατά μήκος του Κόλπου του Άντεν στα βόρεια, και του Ινδικού Ωκεανού στα ανατολικά και νότια.

Η χώρα αποτελεί κρίσιμο εφελτήριο για τις προσπάθειες της Τουρκίας να εμβαθύνει το αποτύπωμά της στο Κέρας της Αφρικής και, πέραν αυτού, η Άγκυρα επιδιώκει να αυξήσει την επιρροή της στην ήπειρο στο πλαίσιο του λεγόμενου ανοίγματος στην Αφρική που εισήγαγε στις αρχές της δεκαετίας του 2010.

Υπενθυμίζεται ότι, η μεγαλύτερη υπερπόντια στρατιωτική βάση της Τουρκίας, η Camp TURKSOM, βρίσκεται επίσης στη Σομαλία. Προσφέρει 400 εκτάρια γης για εκπαίδευση Σομαλών στρατιωτών, φιλοξενεί τουρκικό στρατό και Σομαλούς στρατιώτες, και κόστισε περίπου 50 εκατομμύρια δολάρια για να κατασκευαστεί το 2017. (φωτό)

Λίγα χρόνια πριν, το 2013, η Τουρκία κατέληξε σε συμφωνία με την κυβέρνηση της Σομαλίας για την ανακαίνιση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και των υπηρεσιών του νοσοκομείου του Μογκαντίσου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Τον Ιανουάριο του 2015, το νοσοκομείο άνοιξε επίσημα σε τελετή εγκαινίων παρουσία του Τούρκου Προέδρου και έλαβε το όνομα Νοσοκομείο Ρετζέπ Ταγγίπ Ερντογάν (φωτό).

Επιπρόσθετα, η διαχείριση του διεθνούς αεροδρομίου της χώρας γίνεται από τουρκική εταιρεία.

Ο Ismail D. Osman, πρώην αναπληρωτής διευθυντής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών και Ασφάλειας της Σομαλίας (NISA) δήλωσε ότι η αμυντική συμφωνία Σομαλίας-Τουρκίας αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα κατά της εξάπλωσης

των παράνομων δραστηριοτήτων στη θάλασσα, ιδίως της πειρατείας και της τρομοκρατίας, οι οποίες έχουν πλήξει τους ζωτικούς θαλάσσιους δρόμους της περιοχής. Ο Osman παρατήρησε ότι η δέσμευση για ανάπτυξη των ναυτικών δυνατοτήτων της Σομαλίας αποτελεί μια εμπροσθοβαρή προσέγγιση για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ασφάλειας και προστασίας των διεθνών θαλάσσιων οδών. «Αυτή η πτυχή της συνθήκης δεν ωφελεί μόνο τη Σομαλία, αλλά παρέχει εγγυήσεις ασφάλειας στους ενδιαφερόμενους φορείς του παγκόσμιου εμπορίου που εξαρτώνται από αυτές τις θαλάσσιες οδούς», σημείωσε.

Ο προσανατολισμός της Τουρκίας προς τις αφρικανικές χώρες ξεκίνησε με το «Σχέδιο Δράσης Ανοίγματος στην Αφρική», που εκπονήθηκε το 1998. Όμως αυτό το σχέδιο, που παρέμεινε ιδέα, μετατράπηκε σε μακροπρόθεσμη δράση με την έλευση της κυβέρνησης Ερντογάν. Τουρκικές εταιρείες και η κρατική TIGEM (Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Εκμετάλλευσης) νοικιάζουν γη για γεωργικούς σκοπούς σε αφρικανικές χώρες από το 2013. Αυτές οι χώρες περιλαμβάνουν το Σουδάν, τη Ζάμπια, την Αιθιοπία, τον Νίγηρα, τη Νιγηρία και φυσικά τη Σομαλία. Η Τουρκία σχεδιάζει να μισθώσει γεωργικές εκτάσεις σε πολλές περιοχές της Αφρικής για να τις καλλιεργήσει με απώτερο στόχο να ενισχύσει τη γεωργική παραγωγή εν μέσω αυξανόμενων παγκόσμιων ανησυχιών για την επισιτιστική ασφάλεια (φωτό / Γιατί η Τουρκία καλλιεργεί στην Αφρική)

Η πρόοδος είναι προφανής, αν και με πολύ αργά βήματα. Τα στοιχεία της τουρκικής στατιστικής υπηρεσίας, TÜİK, δείχνουν ότι το εμπόριο της Τουρκίας με την αφρικανική ήπειρο αυξήθηκε από 4,3 δισ. δολάρια το 2002 σε περίπου 22 δισ. δολάρια το 2020.

Οι δύο συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ Τουρκίας και Σομαλίας, σε διάστημα ενός μήνα, έρχονται εν μέσω αυξανόμενων φόβων ότι μια στρατιωτική κλιμάκωση μεταξύ Αντίς Αμπέμπα και Μογκαντίσου θα μπορούσε να αποσταθεροποιήσει περαιτέρω την περιοχή. Το Κέρας της Αφρικής πλήττεται ήδη από ισλαμιστικές εξεγέρσεις και μια σημαντική στρατιωτική κλιμάκωση εκτυλίσσεται με αφορμή τις επιθέσεις των δυνάμεων Χούτι της Υεμένης σε εμπορικά πλοία στην Ερυθρά Θάλασσα.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΠΕΚΙΑΡΟΓΛΟΥ - ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Η ΑΙΘΟΥΣΑ
ΤΟΥ
χρόνου

ΜΑΝΟΣ
ΚΙΛΗΜΑΝΤΖΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

Το πολιτικό ιδίωμα λεξικολογικά¹

ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ ΤΣΙΛΕΝΗ

Δεν γνωρίζω τι ορίζουμε ως πολιτικό ιδίωμα, όπως γράφει στο απολαυστικό έργο της Νεκταρίας Αναστασιάδου (ΝΑ εφεξής) στα *Πόδια της Αιώνιας Άνοιξης*,² «Την ελληνική, και ειδικά την πολιτική δεν θα την μάθουν ούτε τα παιδιά μας ούτε ο καινούργιος κόσμος κατ' ανάγκη, όπως κάμνανε όταν ήμασταν ο μισός πληθυσμός της Πόλης. Μπορεί, όμως, να μάθουνε τα πολιτικά από αγάπη· και για να γένει αυτό, πρέπει πρώτα να τους αγκαλιάσουμε στη δική τους γλώσσα».³ [sic] Κατά την γνώμη μου μόνο η εκτύπωση με πλάγια γράμματα της λ. πολιτικά υπονοεί μια αμφισβήτηση του όρου. Εξ άλλου υπάρχει μια συνεχής αναφορά στο κείμενο για ποια είναι τα σωστά ελληνικά που μιλούμε σήμερα.

Το βιβλίο, όπως διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο, αφορά την ιστορία ζωής μιας Πολίτισσας, της κυρίας Αθηνάς, τρίτης ηλικίας, «που έζησε τα Σεπτεμβριανά, κάμποσους αραβώνες, τις απελάσεις του 1964 και ένα μάτσο χούντες», ήταν το δεύτερο παιδί του Αβραάμ και της Ευτυχίας Αρζουχαλτζή, εμπόρων ειδών γυαλικών στο Πέρα, μεγάλωσε σε μια αριστοκρατική γειτονιά, πλησίον της πλατείας Ταξίμ, συγκεκριμένα στο Αγιάζπασα, επί της λεωφόρου Γκιουμουσουγιού, που σήμερα ονομάζεται Ινονού, στην πολυκατοικία Bereketli Palas. Το κτήριο, δεν υφίσταται, αλλά γράφεται ότι κατασκευάστηκε το 1932, δηλώνεται ως έργο του αρχιτέκτονα Αριστείδη Χαβιάρη, προφανώς επινοημένου προσώπου. Τραβά την προσοχή το ενδιαφέρον της συγγραφέως για την αρχιτεκτονική ιστορία, καθώς το δεύτερο πρόσωπο η Νίνα με το οποίο συνομιλεί διαρκώς, είναι μέσης ηλικίας αθηναϊκής καταγωγής αρχιτεκτόνισσα, μιμάρισσα στο κείμενο, η οποία σπούδασε στη Φλωρεντία και έκανε μεταπτυχιακά συντήρησης και αποκατάστασης κτηρίων στο πανεπιστήμιο του Εδιμβούργου. Ο εργασιακός χώρος της Νίνας είναι στο ισόγειο ή ημισόγειο της πολυκατοικίας ή απαρτμάν. Απ' όσο ξέρω δεν υπάρχει το όνομα αυτό, ωστόσο υπάρχει κάποιο άλλο, του διάσημου αρχιτέκτονα της μεσαπολεμικής εποχής του Βίκτωρα Αδαμαντίδη,⁴ στον οποίο και αποδίδει στη λεωφόρο του Πέρα την πολυκατοικία Σακίζ Παλάς, ενώ είναι γνωστό το εκλεκτικιστικό ρυθμού κτήριό του Lounre απαρτμάν, απέναντι στον κινηματογράφο Ατλάς, που αποκαθιστά η Νίνα, καθώς και το όνομα του Ιταλού αρχιτέκτονα Raimondo D'Aronco.

Το έργο αφορά το ψυχογραφικό πορτρέτο μιας ελεύθερης στην ψυχρόνθεση, αλλά και στην πράξη γυναίκας, που αγωνίζεται να επιβιώσει αντιμετωπίζοντας τις προκαταλήψεις. Με αφορμή το βιβλίο της κυρίας Αναστασιάδου, σας παρουσιάζω τη σχετική εργασία μου με την οποία καταπιάστηκα ερασιτεχνικά, αφού δεν είναι η ειδικότητά μου. Λόγω παλαιότερης εργασίας μας, καταγραφής τουρκογενών λέξεων στο στιχούργημα της *Βοσπορομαχίας*⁵ του 18ου αιώνα και αργότερα τη συγγραφή του προλογικού σημειώματος του *Λεξικού του Κωνσταντινουπολίτι-*

κου ιδιώματος,⁶ σκέφθηκα ότι θα ήταν ενδιαφέρον να μελετήσω όλες τις ξένες λέξεις και σύντομες εκφράσεις στο μυθιστόρημα αυτό και να εξετάσω την προέλευσή τους ετυμολογικά, δίχως να αναφερθώ σε θέματα γραμματικά και συντακτικά, διότι δεν είμαι ούτε φιλόλογος ούτε γλωσσολόγος.

Αρχικά ο συντοπίτης μας Στυλιανός-Τέλης Λ. Τσάμης, είχε εκδώσει με δικά του έξοδα το *Εκεί στην Πόλη. Γλωσσάριο κωνσταντινουπολίτικων ιδιωμάτων λέξεων*, το 1998, με ευχαριστήριο έγγραφο του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου που τόνιζε την προσπάθεια του συγγραφέα για τη διατήρηση της ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Γένους. Μιας γλωσσικής «κληρονομιάς», που δεν ξέρω αν είχαμε κληρονομήσει απόφια ή ήταν κάποια απομεινάρια της κοινής νεοελληνικής καθομιλουμένης του 18ου αιώνα στην πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,⁷ που εξαφανιζόταν ή στην καλύτερη περίπτωση άλλαζε πολύ γρήγορα. Όπως σημειώνει ο μελετητής «μέσα σ' αυτά τα εξήντα εβδομήντα χρόνια (δηλαδή από τότε που περίπου είχε γεννηθεί) «άλλαξε» η διάλεκτος των παιδιών από αυτήν των γονέων», δίχως να προσδιορίζει την κατεύθυνση της αλλαγής. Δεν γράφει «άλλαξε το ιδίωμα», ενώ στον τίτλο του *Γλωσσαρίου* προσδιορίζει την καταγραφή του ως: «των ιδιωμάτων λέξεων», όπως τις άκουγε στη γενέτειρά του και από τους «νεοαφιχθέντες» Πολίτες, (αυτό θα το ήθελα λίγο πιο αποσπληνισμένο) εννοώντας μετά τα γεγονότα της Κύπρου, που του προκαλούσαν «μειδιάμα»,⁸ προφανώς αναλογιζόμενος τον περιέργο τρόπο έκφρασής μας με μπόλικες «τουρκικές, γαλλικές, ιταλικές και ισπανικές λέξεις, για μερικές από τις οποίες δεν ξέραμε καν την ελληνική ονομασία».⁹

Όμως, τα τελευταία χρόνια γίναμε μάρτυρες μια σχεδόν καταιγιστικής καταγραφής «πολιτικών» λέξεων και εκφράσεων στα κοινωνικά δίκτυα, όπως στο facebook, καθώς και σε σειρά κειμένων στον περιοδικό τύπο, όπως της Μαρίας Χαρισιάδου στην *Κινστέρνα*,¹⁰ και μυθιστορημάτων. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν της Αγλαΐας Κωνσταντινίδου-Κλουκίνα,¹¹ του Δημήτρη Τσαλίδη,¹² μετά από τη μυθική *Λωξάντρα* της Μαρίας Ιορδανίδου,¹³ της δεκαετίας 1960-70.

Θα μπορούσε κανείς σήμερα να ισχυρισθεί ότι μιλάμε στην Ελλάδα ή και στην Πόλη τα «πολιτικά». Καμία φορά μπορεί να μας ξεφεύγουν λέξεις και εκφράσεις, αλλά νομίζω ότι ο ρόλος του ενιαίου εκπαιδευτικού προγράμματος της Ελλάδας, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επικράτηση της κοινής ελληνικής σε βάρος του «μητρικού» ιδιώματος, αν έχει υπάρξει ποτέ ως ένα ολοκληρωμένο επικοινωνιακό σύστημα. Σήμερα κυρίως οι γηραιότεροι, που δεν παρακολούθησαν εγκύκλιες σπουδές, και οι νέοι στην Πόλη μιλούν μια τουρκοποιημένη ελληνική καθότι η κυρίαρχη γλώσσα της καθημερινότητας είναι η τουρκική, που –κατά τη γνώμη

μου– δεν έχει σχέση με τα πολιτικά που μιλούσαν οι πρόγονοί μας αλλά και οι γονείς μας.

Τι είναι όμως αυτό που κάνει σήμερα τους Πολίτες και όχι μόνον, αλλά και αυτούς που έχουν ρίζες καταγωγής από τη Μ. Ασία, να νοσταλγούν αυτό τον τύπο της γλώσσας; Προφανώς είναι η ανάμνηση και ο τονισμός μιας διαφορετικότητας, μίας τοπικότητας, σε σχέση με τη σημερινή ελληνική κοινωνία, την εν πολλοίς πολυπολιτισμική, στην οποία σταδιακά εντάσσονται από το 1964, οι νεότεροι και από το 1923 οι ανταλλάξιμοι και μη πρόσφυγες. Οι νεοαφιχθέντες των μέσων του 20ού αιώνα δεν θυμούνταν αυτή την ποικιλία των ιδιωμάτων που ομιλούνταν και πριν την απώλεια του μεγάλου πλήθους των κατοίκων της Πόλης –από τους 320.000 κατοίκους Ρωμιών μετά τους Βαλκανικούς πολέμους– πολύ περισσότερο δεν καταλαβαίνουν την γλώσσα των Φαναριωτών, αλλά και σήμερα ακόμη τη γλώσσα της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας.

Προφανώς υπάρχει μια ακουστική ανάμνηση της συνεχώς ελαττωμένης καραμαν-

λίδικης ντοπιολαλιάς ή και μια βιωμένη πραγματικότητα της σύγχρονης τουρκοφωνίας, αλλά απειροελάχιστοι Πολίτες αλλά και Ελλαδίτες τρίτης γενιάς πρόσφυγες, φαντάζομαι, θα μπορούσαν να ξεχωρίσουν τα Φερτεκιανά (το ιδίωμα των κατοίκων της Φερτέκης) από της Σίλλης ή του Αραβανίου Καισαρείας, εκτός από τα Ποντιακά τα οποία και αυτά σε τελευταία ανάλυση είχαν πολλά ιδιώματα.

Πιστεύω ότι *Λεξικό* του Ζαχαριάδη βοήθησε στο αναζωογονημένο ενδιαφέρον για τη μελέτη των γλωσσικών στάσεων της «γλώσσας» ενός αστικού περιβάλλοντος, η οποία πρέπει να ερευνηθεί συστηματικότερα κι αποτελεί έναν πρώτο οδηγό, όχι μόνο για λίγους μελετητές, αλλά και για ένα πλήθος κόσμου που θέλει να γνωρίσει συστηματικότερα τον γλωσσικό πλούτο του έξω ελληνισμού.

Ως προς την ελληνικότητα των λέξεων, ενδεικτικά αναφέρω τη λέξη *καβανόζι*, την προέλευσή της και τις διαφορετικές ερμηνείες της, σύμφωνα με τα παρακάτω λεξικά: (α) *Γλωσσάρι* του Τσάμη,¹⁴ σημαίνει βάζο και

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Το κείμενο αυτό αποτέλεσε παρέμβασή μου στην παρουσίαση του βιβλίου της Νεκταρίας Αναστασιάδου, *Στα πόδια της αιώνιας άνοιξης*, Εκδόσεις Παπαδόπουλος, Αθήνα 2023, 433 σελ., στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, την 29.2.2024, ιδιαίτερες ευχαριστίες στην κα Στέλλα Βρετού που συνέβαλε με τις παρατηρήσεις της στη συντόμευσή του.

2. Η αιώνα άνοιξη του τίτλου είναι ένα από τα τέσσερα μεγάλα πανό που απεικονίζουν τις τέσσερις εποχές, από εφυσωμένα πλακίδια με τη γαλλική ονομασία Printemps, του παλαιού Ζαχαροπλαστείου Μαρκίζ, στο Πέρα. Δυστυχώς το κατάστημα έκλεισε, αλλά η όψη του στολίζει το εξώφυλλο του τόμου. Παρενθετικά τα βιτρώ που στολίζουν τον απέναντι τοίχο από τα πανό ήταν έργο του καθηγητή Μαζχάρ Νεντίμ Ρέσμορ (1901-1977) στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών της Πόλης και διάσημου σκιτσογράφου, το όνομα και το έργο του οποίου αναφέρεται από τη συγγραφέα, σ. 170 και 213.

3. Ό.π., σ. 184.
4. Ό.π., 83. Ο Βίκτωρ Αδαμαντίδης (1880-1948), ήταν απόφοιτος της Ecole Special d' Architecture του Παρισιού, το 1900 και από τους πρωτεργάτες της δημιουργίας επαγγελματικού σωματείου αρχιτεκτόνων στην Κωνσταντινούπολη το 1929, μαζί με τον Αλέξανδρο Γεβίντουνια, βλ. Şevket Balmuşcu, «Viktor Adaman» (νεκρολογία), περ. *Arkitekt*, τ. 2, Φεβρουάριος 1948, σ. 46-47.

5. Σ. Τσιλένης, «Οι τουρκογενείς λέξεις στο στιχούργημα της Βοσπορομαχίας και η χρήση τους σε κείμενα του 18ου αιώνα», με την Καλλιρρόη Δαφνά, περ. *Σύγχρονα Θέματα*, τ. 134-135 (Ιούλιος-Δεκέμβριος 2016), Αθήνα, σ. 116-135.

6. Σ. Τσιλένης, «Πρόλογος» στο *Λεξικό του κωνσταντινουπολίτικου γλωσσικού ιδιώματος*, Νίκου Ζαχαριάδη, εκδ. Γαβριηλίδης, Αθήνα 2014, σ. 9-16.

7. Βλ. χαρακτηριστικά έργα: (α) Caspar Ludwig Momart, *Η Βοσπορομαχία, ή γονυφιλονικία Ασίας και Ευρώπης εις το Κατάσθενον της Κωνσταντινουπόλεως*, Λειψία 1766¹, Βενετία 1792² και στις μέρες μας με επιμέλεια του Albrecht Berger, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής

Τραπέζης *Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2022, (β) Καλλινίκου Γ' Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, *Τα κατά και μετά την εξορίαν επισυμβάντα* [1758-1763], Μ.Ι.Ε.Τ., Αθήνα 2004 και Άντεια Φραντζή, *Μισμαγία. Ανθολογία φαναριώτικης ποίησης κατά την έκδοση του Ζήση Δαούτη (1818)*, Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 1993.

8. Βλ. τον «Πρόλογο» του Στυλιανού-Τέλη Λ. Τσάμη, *Εκεί στην Πόλη. Γλωσσάριο κωνσταντινουπολίτικων ιδιωμάτων λέξεων*, Άλιμος 1998, σ. 5.

9. Ό.π., σ. 6.
10. Μαρία Χαρισιάδου, «Τα Πολιτικά», *Η Κινστέρνα. Περιοδικό λογου και τέχνης*, τ. 11 (2007), σ. 98-112, τ. 12 (2007), σ. 70-75 & τ. 18 (2010), σ. 116-129, Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολή, Αθήνα.

11. Αγλαΐας Κωνσταντινίδου-Κλουκίνα, *Όπου λοιπόν... μια φορά κι ένα καιρό στην Πόλη (1949-1958)*, Ίκαρος, Αθήνα 2003 και της ίδιας, *Άιντε πάλι... ξεριζώνεται ο Ελληνισμός από την Πόλη (1958-1968)*, Ίκαρος, Αθήνα 2011.

12. Δημήτρη Τσαλίδη, *Γιοκ τζάνιμ*, Νεφέλη, Αθήνα, 2005 και *Τουρκόσπορος [γιοκ τζάνιμ-2]*, Νεφέλη, Αθήνα 2016.

13. Μαρία Ιορδανίδου, *Η Λωξάντρα*, εκδόσεις Βιβλιοπωλείο της Εστίας, Αθήνα 1963¹, 1978².

14. Στυλιανός-Τέλης Λ. Τσάμης, *Εκεί στην Πόλη. Γλωσσάριο κωνσταντινουπολίτικων ιδιωμάτων λέξεων*, Άλιμος 1998, σ. 24.

15. Meydan Larousse (ML), *Büyük Lugât ve Ansiklopedi*, (Μεγάλο Λεξικό και εγκυκλοπαίδεια), εκδ. Meydan Yayinevi, Ιστανμπούλ 1972, τόμ. 7, σ. 95.

16. İsmet Zeki Eyuboğlu, *Türk Dilinin Etimolojisi Sözlüğü* (Ετυμολογικό λεξικό της τουρκικής γλώσσας), Sosyal yayımlar, Ιστανμπούλ 1998 [4η εκδ., σ. 386.

17. Γεωργίου Δ. Μπαμπινιώτη, *Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας Ε.Π.Ε., Αθήνα 1998.

18. Χριστόφορου Γ. Χαραλαμπίκη, *Χρηστικό λεξικό της νεοελληνικής γλώσσας*, Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2014.

19. Ηλία Ι. Κωνσταντίνου, *Λεξικό των ξένων λέξεων στην ελληνική γλώσσα*, Επικαιρότητα, Αθήνα 1992.

προέρχεται από το τουρκικό kavanoz, (β) *Μεϊντάν-Λαρούς*:¹⁵ η λέξη προέρχεται από το ελλ. καύκος ή καυκή (γ) *Ετυμολογικό τουρκικής γλώσσας*:¹⁶ η λέξη προέρχεται από το campano ή campanas, και ότι αντιγράφεται λάθος στο *Λαρούς*, από το ελλ. κούκος και (δ) *Λεξικό του Ζαχαριάδη*: η λέξη προέρχεται από την τουρκική, ως προς τη σημασία της λέξης δίνει το γυάλινο ή πήλινο δοχείο με καπάκι.

Το βιβλίο της ΝΑ αποτελείται από 433 σελίδες, οι λέξεις που έχω καταγράψει είναι 200 από τις πρώτες 52 σελίδες του (12%). Έχω ομαδοποιήσει τις λέξεις που κατέγραψα, με την ομάδα Α να συμπεριλαμβάνει και υποομάδες: Η ομάδα Α περιλαμβάνει λέξεις κι εκφράσεις όπως παρουσιάζονται στο κείμενο της ΝΑ, είτε τροποποιημένες είτε κατάδικες της είτε ως δάνεια, π.χ.:

Υποομάδες:

Α1 λέξεις με λατινικό αλφάβητο arz, arzu, kukumav kuzy, pure, c'est fini, facebook

Α2 λέξεις τουρκικές γραμμένες ελληνικά, άμα, μπεμπέκι, τελβές, τέντζερες

Α3 τουρκικές με δάνεια ασιστάν, μενοπόζ, σεκρετέρ

Α4 αμιγώς γαλλικές, ασχέτως τρόπου γραφής, μποτέ, σε φινί, σεμέν ντε φερ

Α5 λέξεις/εκφράσεις αμιγώς αγγλικές, nothing to do

Α6 λέξεις με ελληνική ετυμολογία αποκατινί, πλυσομηχανή, αρχεύω, κριτικέρνω.

Ένα πρώτο συμπέρασμα είναι ότι η τουρκική προέλευση είναι κυρίαρχη στις λέξεις που πλάθει ή μεταχειρίζεται η συγγραφέας αν αθροισθούν οι λ. της πρώτης, της δεύτερης και της τρίτης υπο-ομάδας, με ποσοστό 51%.

Η ομάδα Β περιλαμβάνει λέξεις γραμμένες ελληνικά, που περιέχονται στα λεξικά του Κωνσταντινουπολίτικου ιδιώματος και η ομάδα Γ περιλαμβάνει το νόημα των λέξεων, σύμφωνα με τα λεξικά των Γεωργίου Μπαμπινιώτη,¹⁷ Χριστόφορου Χαραλαμπάκη¹⁸ και Ηλία Κωνσταντίνου,¹⁹ που χαρακτηρίζονται ως ξένες λέξεις στην κοινή νεοελληνική γλώσσα (ΚΝΕ).

Όταν εξετάσουμε την κατηγορία των λέξεων του πολιτικού ιδιώματος όπως αποτυπώνονται στο *Λεξικό του Ζαχαριάδη* αυτό γίνεται πασιφανές με 75, 6%, ενώ στην κοινή νεοελληνική (ΚΝΕ) όπως καταγράφονται στα 3 λεξικά που προανέφερα το ποσοστό των τουρκικής προέλευσης λέξεων υποχωρεί στο 42,4%. Στο γενικό σύνολο του δείγματος η υπέροχη της τουρκικής επίσης υποχωρεί χωρίς να χάσει τα πρωτεία στο 46%.

Νομίζω ότι αξίζει να καταγραφούν όλες οι ξένες λέξεις του μυθιστορήματος της ΝΑ και συγκριτικά του Δημήτρη Τσαλίδη, να γίνει μια συστηματική σύγκριση και αναθεώρηση του *Λεξικού του Κωνσταντινουπολίτικου γλωσσικού ιδιώματος*. Πρέπει να ευχαριστήσουμε τη συγγραφέα που μπήκε στον κόπο να διασώσει τη «γλώσσα» που μιλιέται εν πολλοίς σήμερα στην Πόλη από τους όποιους ελληνοφωνούντες ασχέτως εθνικής ταυτότητας. Γνωρίζω ότι πολλοί θα αναρωτηθούν «μα δεν μιλούσαμε έτσι όταν ήμασταν εκεί», δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η γλώσσα αλλάζει όπως κάθε ζωντανός οργανισμός και τροποποιείται, μεταλλάσσεται και εξελίσσεται.

ΓΙΑ ΤΟ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ...

Πρόσφατα κυκλοφόρησε ανακοίνωση του ΣΥΡΚΙ στον ομογενειακό τύπο με τίτλο «Μακροχρόνιες μισθώσεις και αξιοποίηση ακινήτων των Ομογενειακών Ιδρυμάτων» και σε εφημερίδα των Αθηνών ανακοίνωση με τίτλο «Συμβόλαια που εκθέτουν διοικήσεις δύο κοινοτήτων». Είχε προηγηθεί η στήλη «ΘΕΣΕΙΣ» της «Απογευματινής» (25/1/2024) επίσης με αναφορά στο συμβάν.

Εντονότατη ανησυχία προκαλούν οι σοβαρότατες αυτές καταγγελίες καθώς με τα συμβόλαια αυτά παραβιάζονται με μεθοδεύσεις αδιαφάνειας τα συμφέροντα της ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Το σοβαρότατο πρόβλημα των συμβολαίων αυτών είναι ο χρόνος μίσθωσης των κοινοτικών ακινήτων μακροχρόνια όπως 35 έτη, 49 έτη μέχρι και 52 έτη. Διότι τέτοιες μισθώσεις έχουν περισσότερο χαρακτήρα πώλησης παρά ενοικίασης.

Ανησυχητική δε είναι η πρωτοβουλία και το θάρρος που έχουν οι εκλεγμένες επιτροπές, ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ για περιουσίες της ομογένειας –περιουσίες που δεν τους ανήκουν– δίχως να υπολογίζουν την ηλικία που βρίσκονται.

Αλίμονο αν χρειάζεται να τους υπενθυμίσουμε ότι είναι ΜΟΝΟ διαχειριστές και όχι ιδιοκτήτες.

Αλίμονο εάν δεν είναι σε θέση να σκεφτούν την τύχη των ακινήτων μετά 50 χρόνια, όταν οι αιρετοί θα έχουν φτάσει 100 χρονών!!!

Αλίμονο εάν δεν τους ενδιαφέρει το αύριο αλλά μόνο το σύντομο μέλλον.

Αλίμονο εάν τέτοιες ανεύθυνες επιτροπές καθορίζουν το μέλλον των νέων παιδιών, το μέλλον της ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ.

Πρέπει όμως να υπενθυμίσω πως τα παραπάνω συμβόλαια, δεν είναι τα μοναδικά συμβόλαια που προτάθηκαν με διάρκεια 49 ετών. Πριν περίπου μία δεκαετία σχολική εφορεία αποφάσισε να υπογράψει συμβόλαιο για 49 έτη, με τη σύζυγο υψηλά ιστάμενου κρατικού παράγοντα, για τη μετατροπή του σχολείου σε πανεπιστήμιο.

Σύμφωνα με το συμβόλαιο αυτό η σχολική εφορεία θα κρατούσε τη ψιλή κυριότητα και θα μεταβίβαζε την επικαρπία. Το δικαίωμα αυτό εξοπλίζει τον επικαρπωτή με τη δυνατότητα να εκμεταλλεύεται και να καρπώνεται τα οφέλη και τη χρήση του σχολικού κτιρίου για

49 χρόνια. Στην περίπτωση αυτή θα ήταν αδύνατη και η είσπραξη ενοικίου. Για το συμβόλαιο αυτό, ως ένας υπεύθυνος ομογενής πολίτης, είχα αντιδράσει εγγράφως με επιστολή που έστειλα στο Πνευματικό μας Κέντρο και σε αρμόδιες αρχές.

Δυστυχώς η πρόταση της σχολικής εφορείας για 49 έτη χειροκροτήθηκε από πολλούς ομογενείς και άρχοντες της ομογένειας, ευτυχώς όμως απορρίφθηκε από τους νομικούς συμβούλους της Πνευματικής μας Αρχής.

Πέρασαν χρόνια από τότε, αλλά το παράδειγμα αυτό δεν έγινε η αφορμή οι επιτροπές να εμποδίζονται να υπογράφουν μακροπρόθεσμα συμβόλαια. Δεν συντάχθηκε κανένας κανονισμός που να δεσμεύει και να απαγορεύει τις επιτροπές να λειτουργούν επιτόλαιο και μόνο κερδοσκοπικά.

Αναρωτιέμαι εάν στο διάστημα αυτό υπεγράφησαν και άλλα συμβόλαια με μακροχρόνια διάρκεια και αποσιωπήθηκαν;

Ως λύση του προβλήματος αυτού, η πρόταση να ζητηθεί βοήθεια από το ΣΥΡΚΙ από μόνη της δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική.

Η κουλτούρα, η νοοτροπία της συνεργασίας, της συλλογικότητας, του διαλόγου, της ενημέρωσης απουσιάζει από τις συνήθειές μας.

Χρειάζεται όμως επειγόντως σοβαρός ΕΛΕΓΧΟΣ. Οικονομικός λειτουργός να ελέγχει την ορθολογική διαχείριση των οικονομικών πόρων των κοινοτήτων ώστε να μην υπάρχουν σκιές. Είναι ανάγκη η Πνευματική Αρχή μας και η Ομογένεια να συγκροτήσουν μία επιτροπή από νομικούς. Η επιτροπή αυτή θα εξετάζει όλα τα συμβόλαια εάν αυτά εξυπηρετούν τα συμφέροντα της Ομογένειας και θα τα εγκρίνει ή θα τα απορρίπτει ανεξάρτητα από το χρόνο μίσθωσης των.

Για να εμποδιστεί η κακοδιοίκηση/κακοδιαχείριση χρειάζεται λογοδοσία, διαφάνεια, χρηστή διοίκηση. Άρα πρέπει να επιλέγουμε στις πράξεις μας τη διαφάνεια, να εμποδίσουμε την κουλτούρα του ΕΓΩ και πορευθούμε με το σλόγκαν ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ τα ΚΑΛΥΤΕΡΑ.

Δρ. Νικόλαος Κεφάλας
Απογευματινή, 14/3/2024

«Ακόμα και οι τοίχοι της πόλης εκπαιδεύουν τους ανθρώπους»

Θά ελεγα πρώτα-πρώτα ότι δεν μπορούμε να χωρίσουμε την εκπαίδευση από τη συνολική κοινωνική κατάσταση. Ο μακαρίτης, ο καημένος, ο Πλάτων έλεγε ήδη ότι ακόμα και οι τοίχοι της πόλης εκπαιδεύουν τους ανθρώπους και νομίζω ότι αυτό είναι μια τρομερά σημαντική και βαριά αλήθεια. Η εκπαίδευση ενός ανθρώπου, η παιδεία ενός ανθρώπου αρχίζει από την ηλικία μηδέν και φτάνει ως την ηλικία ωμέγα, δηλαδή τη στιγμή που θα πεθάνει, συνεχώς διαμορφώνεται αυτός ο άνθρωπος.

Διαμορφώνεται από τι; Διαμορφώνεται απ' όλα όσα προσλαμβάνει. Διαμορφώνεται απ' όλα όσα είναι γύρω του.

Λοιπόν, τι διαμόρφωση υφίστατο ένας αρχαίος Αθηναίος περπατώντας, βλέποντας την Ακρόπολη, την Αγορά, τη Στοά και τα λοιπά και τα λοιπά και τι διαμόρφωση υφίσταται ένας σημερινός Αθηναίος ζώντας μέσα σε αυτό το φρικτό τερατούργημα που λέγεται Αθήνα και που έγινε τερατούργημα μέσα σε σαράντα χρόνια, δυνάμει όλων των μεγαλοφυών πολιτικών μας; Δεν είναι έτσι! Ή τι διαμόρφωση υφίστατο ένας αρχαίος Αθηναίος βλέποντας τραγωδίες στο θέατρο του Διονύσου και τι διαμόρφωση υφίσταται σήμερα ένας άνθρωπος βλέποντας τις διαφημίσεις της τηλεόρασης, δεν ξέρω τι!

Για να υπάρξει πραγματική εκπαίδευση,

με την αυστηρή έννοια του όρου, υπάρχει μια βασική προϋπόθεση: είναι ότι αυτή η εκπαιδευτική διαδικασία γίνεται αντικείμενο επένδυσης και πάθους και από τους εκπαιδευτές και από τους εκπαιδευόμενους και, για να το πω καθαρά, ότι αν δεν υπάρχει έρωτας μες στην εκπαίδευση δεν υπάρχει εκπαίδευση!

Εάν κάποιος κάτι μαθαίνει μέσα στο σχολείο είναι διότι, διαδοχικά, έναν καθηγητή σε κάποια τάξη –και στο πανεπιστήμιο ακόμη– τον ερωτεύεται και τον ερωτεύεται, διότι βλέπει ότι αυτός ο ίδιος ο καθηγητής είναι ερωτευμένος με αυτό που διδάσκει.

Λοιπόν, για να τα πω επίσης καθαρά και για να γίνω πλήρως απεχθής σ' αυτούς που με ακούνε, σήμερα οι εκπαιδευτικοί ασχολούνται με τις επαγγελματικές τους διεκδικήσεις, οι οικογένειες ασχολούνται με το να πάρει το παιδί ένα «χαρτί» και τα παιδιά ασχολούνται με οτιδήποτε άλλο εκτός από την επένδυση των πραγμάτων που μαθαίνουν. Λοιπόν, δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εκπαίδευση.

Στη Γαλλία αλλάζουν τα εκπαιδευτικά προγράμματα κάθε χρόνο και το σύστημα και τα λοιπά και τα λοιπά... Κάθε υπουργός παιδείας αλλάζει και κάθε χρόνο πάει και χειρότερα το πράγμα, γιατί; Γιατί δεν μπορούν ν' αλλάξουν, ούτε είναι ικανοί να σκεφτούν πού είναι το πραγματικό πρόβλημα.

Το πραγματικό πρόβλημα είναι αυτός ο έρωτας των παιδιών γι' αυτόν που τους διδάσκει και γι' αυτά τα οποία διδάσκει, του διδάσκοντος για τα παιδιά και γι' αυτά που διδάσκει ο ίδιος και της οικογένειας, η οποία επενδύει όλα αυτά τα πράγματα.

Για να υπάρξουν όλα αυτά πρέπει να υπάρξει μια άλλη στάση απέναντι στη ζωή και στη γνώση και όχι απλώς η στάση ότι πηγαίνουμε στο σχολείο για να πάρουμε το καλύτερο δυνατό «χαρτί», που θα μας κάνει μετά να έχουμε το καλύτερο δυνατό επάγγελμα ή θα μας κάνει να βγάλουμε τα περισσότερα δυνατά λεφτά.

Όσο υπάρχει αυτή η νοοτροπία, θα υπάρχει μια συνεχής χειροτέρευση, όπως τη βλέπουμε και σε χώρες όχι σαν την Ελλάδα, αλλά σε μια χώρα όπως η Γαλλία, που έχει τεράστιες ισχυρές παραδοσιακές δυνάμεις από δέκα αιώνες και ιδίως στο θέμα της εκπαίδευσης, όπου βλέπει κανείς τη συνεχή φθορά των Λυκείων, των Γυμνασίων, εκεί πέρα και των εκπαιδευτικών και των μαθημάτων που διδάσκονται και των παιδιών και των οικογενειών. Και αυτό είναι όλο το κοινωνικοϊστορικό ρεύμα.

* Ο Κορνήλιος Καστοριάδης, ένας από τους διαπρεπέστερους στοχαστές του 20ού αιώνα, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη στις 11/3/1922 και απεβίωσε στο Παρίσι στις 26/12/1997.

kimintenia

μελέτη

ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΕΡΓΑ

ΒΛΑΧΕΡΝΕΣ (ΑΥΝΑΝΣΑΡΑΥ)

ΤΟ Β' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ, ΠΑΛΑΤΙΩΝ, ΠΥΡΓΩΝ, κ.ά. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

(Οι αριθμήσεις σύμφωνα με το Τοπογραφικό).

1. ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

B1. Ο ναός της περιώνυμης Υπεραγίας Θεοτόκου. (Ο σημερινός μικρός ναός είναι μεταβυζαντινός).

B2. Αγία Σορός, παρεκκλήσι του κύριου ναού (σήμερα δεν υπάρχει).

B3. Αγία Θέκλα, μικρή εκκλησία. (Υπήρχε ως τις αρχές του 20ού αι. ως τζαμί Tokludedede Mescidi).

B4. Άγιος Νικόλαος, μικρό εκκλησάκι δίπλα στον πύργο του Θεόφιλου (H3) μαζί με το Αγίασμα. (Σημ. δεν υπάρχουν).

B5. Ναός Πέτρου και Μάρκου (σημ. Atik Mustafa Pasa Camii), κοντά στον Κεράτιο, στην είσοδο των Βλαχερνών.

B6. Άγιος Δημήτριος, μεταβυζαντινός ναός στα 150 μ. ανατολικά του B5.

2. ΑΝΑΚΤΟΡΑ

A1. Οι πτέρυγες του Καστροανάκτορου του Αλεξίου Α' Κομνηνού (1081-1118).

A2. Μεγάλη αίθουσα θρόνου-υποδοχής.

A3. Δανουβιακός Τρίκλινος, στην είσοδο για την Άνω Βλαχέρνα.

A4. Ανάκτορο του Μανουήλ Β' Κομνηνού (1143-1180). Κοντά στην παραλία του Κεράτιου. Αποκαλείται ως Υψηλόν ακόμα και ως Υπερύψηλον. Περιείχε το αυτόματο μηχανικό μεγάλο στέμμα.

A5 και A6. Αναστασιακός Τρίκλινος και Κοιτών.

A7. Το αποκαλούμενο ως Παλάτι του Κωνσταντίνου Πορφυρογέννητου (σημ. Tekfur Saray, είναι το μοναδικό που σώζεται με τους 4 τοίχους).

3. ΑΛΛΑ ΚΤΙΣΜΑΤΑ

α-Στην Κάτω Βλαχέρνα

Γ1. Ιερό Λουτρό, Λοετρό, Λούσμα-Αγίασμα.

Γ2. Θόλος του Αγίου Φωτεινού, παράρτημα του Γ1.

Γ3. Θάλαμοι προσκυνητών και ασθενών.

Γ4. Τρίκλινος Αγ. Σορού, μικρό ενδιαίτημα του βασιλιά.

Γ5. Περιβάλλοντα παραρτήματα του Ι. Ναού της Θεοτόκου των Βλαχερνών για τα γραφεία της διοίκησης και δωμάτια κληρικών και φιλοξενουμένων.

Γ6. Καταστήματα, στοές, έμβολοι.

Γ7. Οικιστικά τετράγωνα.

* Από τα σύνολα 2 και 3, εκτός του Α7, δεν σώζεται τίποτα.

Ο σχεδιασμός και η χωροθέτησή τους βασίζεται στις ελάχιστες αναφορές, συσχετισμούς, κ.ά.

β-Στην Πάνω Βλαχέρνα

Γ8. Θεωρείο-Κάθισμα του βασιλιά.

Γ9. Κερκίδες.

Γ10. Στάβλοι, βοηθητικοί χώροι.

Γ11. Τα Καλιγάρια, εργαστήρια υποδημάτων.

Γ12. Στρατώνες, οπλοθήκες, αρματωσιές.

Γ13. Παράρτημα του Α7.

Γ14. Αμυντικός πύργος του Α7.

Γ15. Αρχοντικά, επαύλεις αξιωματούχων και συγγενών του βασιλιά.

* Από τα παραπάνω για το Γ13 σώζονται μόνο τα θεμέλια, το Γ14 σώζεται ολόκληρο σε καλή κατάσταση.

4. ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΒΟΛΟΙ, ΑΥΛΕΣ, ΚΗΠΟΙ

Δ1. Μεγάλος βόρειος περίβολος με κήπους, περίπτερο και σιντριβάνια.

Δ2. Νότιος περίβολος με πράσινο και σιντριβάνι.

Δ3. Ανατολικός μικρός περίβολος.

Δ4. Βόρειος μικρός περίβολος.

Δ5. Μεγάλη εσωτερική αυλή του καastroανάκτορου του Α. Κομνηνού με παρτέρια, τρεχούμενο νερό.

Δ6. Γήπεδο για επιδείξεις, κονταρομαχίες, ασκήσεις, παραστάσεις κυνηγιού, κ.ά.

Δ7. Τα αίθρια της φρουράς και του βοηθητικού προσωπικού.

Δ8. Περίβολος του ανακτόρου του Κ. Πορφυρογέννητου.

* Από τα ανωτέρω δεν σώζεται τίποτα. Μόνο μία κρήνη μπροστά από το τζαμί İvaz Efendi σηματοδοτεί τη θέση της αυλής Δ5.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΔΡΟΜΟΙ, ΓΕΦΥΡΕΣ, κ.ά. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

E1. Καρανός Έμβολος, δρόμος με στοές και καταστήματα.

E2. Δημόσιος δρόμος τελετών,

E3. Εσωτερικός δρόμος στον περίβολο Δ1.

E4. Ιωσηφίτης Πόρτιξ, μεγάλος ημιυπαίθριος διάδρομος από το Α3 μέχρι το Α5.

E5. Δρόμος συνέχεια από το Ε4 μέχρι το Δ8.

Ναός της Αγίας Θέκλας στις Βλαχέρνες, (Toklu Dede Mescidi, σήμερα έχει εκλείψει). Προέλευση σχεδίου από το «Βυζαντινά Μελέται» του Α. Πασπάτη, Κωνσταντινούπολη 1877, σελ. 356, σε σχέδιο Δ. Γαλανάκη επεξεργασία Γ. Αναπνιώτης.

E6. Δημόσιος εσωτερικός δρόμος από την Πύλη Γυρολίνης Π6 μέχρι το καastroανάκτορο του Α. Κομνηνού,

E7. Δευτερεύοντες δρόμοι έξω από τα τείχη.

E8. Προστατευτική τάφρος από τον Κεράτιο μέχρι την Πύλη Γυρολίνης. Ανοίχθηκε το 813 από τον Λέοντα Ε'.

E9. Η τάφρος των Θεοδοσιανών τειχών.

E10. Ξύλινες μικρές γέφυρες.

E11. Μεγάλη πέτρινη γέφυρα του Ιουστινιανού στον Κεράτιο Κόλπο.

E12. Το Λιμενάριον των Βλαχερνών.

* Δεν σώζεται τίποτα από τα παραπάνω.

6. ΤΕΙΧΗ, ΠΥΡΓΟΙ, ΠΥΛΕΣ

Γ14. Αμυντικός πύργος του ανακτόρου του Κ. Πορφυρογέννητου.

Π1. Η θρυλική Κερκόπορτα.

Π2, Π3. Παραπόρτια.

Ζ1, Ζ2. Μικροί στρογγυλοί πύργοι.

Μ1-Μ13. Δεκατρείς πυκνοτοποθετημένοι μεγάλοι πύργοι, στρογγυλοί, πολύπλευροι και τετράγωνοι στα τείχη του Μ. Κομνηνού.

Π4. Παραπόρτι.

Μ3. Στρατηγικής σημασίας μεγάλος στρογγυλός πύργος, αποκαλούμενος και ως πύργος του Φραντζή.

Π5. Πύλη Καλιγαρίων, σημ. Egrikari.

ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

Αρχιτέκτονα -
Ερευνητή

Π6. Πύλη Γυρολίνης, σημ. κτισμένη. Χρησίμευε ως επίσημη είσοδος πρέσβων κ.ά.

Ι. Πύργος του Ισαάκιου, μεγάλος και τετράγωνος.

Α. Πύργος του Ανεμά, μεγάλος, τετράγωνος, κολλητός με τον προηγούμενο.

Π7. Παραπόρτι, σημ. κτισμένο.

Φ. Οι φοβερές φυλακές του Ανεμά κάτω από το

Δ4.

Λ1, Λ2, Λ3. Τείχη Λέοντος του Αρμενίου, κτίστηκαν το 813.

Η1, Η2, Η3. Μεγάλοι εξάπλευροι πλινθόκτιστοι πύργοι του Θεόφιλου (829-842). Κτίστηκαν πάνω στο παλαιό μονότειχο, το αποκαλούμενο Πτερών.

* Οι παραπάνω πύργοι και τα τειχίσματά τους σχηματίζουν ένα είδος κάστρου, αποκαλούμενο Πενταπύργιον.

Η4. Μικρός τετράγωνος πύργος.

Π8. Πύλη Βλαχερνών, σημ. κτισμένη.

Π9. Πύλη αντίστοιχη επί του Λεόντειου τείχους, σημ. κτισμένη.

Π10. Ξυλόπορτα, σημ. εξαφανισμένη.

Π11. Κυλιόμενη πόρτα (Aynansaray Kapisi), σημ. εξαφανισμένη.

Κ1-Κ12. Δώδεκα μικροί τετράγωνοι πύργοι στον Κεράτιο, κτίστηκαν το 627 από τον Ηράκλειο.

* Από τους πύργους του Κεράτιου ελάχιστοι σώζονται. Όλα τα υπόλοιπα, δηλ. η δυτική περιτείχιση με τους πύργους στην Κάτω και Πάνω Βλαχέρνα, σώζονται σχετικά σε καλή κατάσταση.

Π12-15. Πιθανά παραπόρτια στα ανατολικά των Άνω Βλαχερνών.

ΕΠΩΝΥΜΟΙ ΞΕΝΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Κατά την περίοδο της Α' και Β' Σταυροφορίας, επί Αλεξίου (1081-1118) και Μανουήλ Κομνηνού (1143-1180) στα παλάτια των Βλαχερνών εισέρχονταν και εξέρχονταν διάφοροι βασιλείς, Φράγκοι και Άγγλοι αξιωματούχοι, κ.ά.

• Πέτρος ο Ερημίτης της Κουκούλας.

• Ο πρίγκιπας Γοδεφρείδος της Bouillon.

• Ο Βοημούνδος, ένας από τους αρχηγούς των Σταυροφόρων.

• Ροβέρτος Β', κόμης της Φλάνδρας.

• Ραϋμούνδος de St Gilles, κόμης της Τουλούζης.

• Σεγούρδος, βασιλιάς της Σουηδίας.

• Κονράδος Γ', αυτοκράτορας της Γερμανίας.

• Λουδοβίκος Ζ', βασιλιάς της Γαλλίας.

• Ρογήρος Β', βασιλιάς της Σικελίας.

• Αμωρύ, βασιλιάς της Ιερουσαλήμ.

• Βλαδίμηρος, πρίγκιπας της Ρωσίας.

Συνεχίζεται

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΒΛΑΧΕΡΝΕΣ

1. Το τοπογραφικό σκαρίφημα του καθηγητή της Μεγάλης του Γένους Σχολής Ι. Β. Παπαδόπουλου στο Αι Βλαχέρναι, Κωνσταντινούπολις 1920.

2. Από τις περιπετειώδεις εξερευνήσεις του χώρου από τον Α. Γ. Πασπάτη στο Βυζαντινά Μελέται, εν Κωνσταντινουπόλει 1877.

3. Η εξερεύνηση του καθηγητή του Robert College Van Millingen στο Byzantine Constantinople, 1899.

4. Η μελέτη του Α. Πασαδαίου στο Η Πόλη του Βοσπόρου, εκδ. Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα 1981.

5. Οι γενικές πληροφορίες που παρέχει η Istanbul Ansiklopedisi, 1995.

6. Οι επιτόπιες έρευνές μας.

μουσειοδιαδρομές

ΑΡΧΕΙΟ ΚΑΒΑΦΗ

Φρυνίχου 16

«Σὰ βγεῖς στὸν πηγαμὸ γιὰ τὴν Ἰθάκη,
νὰ εὕχῃσαι νᾶναι μακρὺς ὁ δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις...»

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ
Φιλολόγος - Ιστορικός

ΤΟ «ΚΑΒΑΦΙΚΟ ΣΥΜΠΑΝ»

Η γνωριμία μας με τα μέλη της οικογένειας του ποιητή συνεχίζεται στην αίθουσα με τα οικογενειακά τεκμήρια. Ρίχνουμε μια τελευταία ματιά συμπάθειας και κατανόησης στην κομψή Χαρίκλεια. Αναλογιζόμαστε τον ασύμβατο τρόπο του θανάτου της. Εκείνο το πρωινό του Φλεβάρη του 1899 η Χαρίκλεια που αγαπούσε ιδιαίτερα τα φωτογραφικά πορτραίτα, συνοδευόμενη από το γιο της Πάυλο, κατευθυνόταν στο γνωστό φωτογραφείο των Fettel και Bernard. Και τότε η μοίρα «έπαιξε το παιχνίδι της». Εκεί, στην κεντρική λεωφόρο Ραμλίου, καθώς κατέβαινε από την άμαξα, συναπαντήθηκε με το θάνατο.

Οι αγαπημένοι

Εδώ έχουμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε δύο ακόμη αγαπημένα πρόσωπα του οικογενειακού περιβάλλοντος του ποιητή. Πρόκειται για τον Αλέξανδρο Καβάφη, τον πιο αγαπημένο αδελφό του που είχε παντρευτεί την Θελεξιώτη Θεοδώρου, κόρη πλούσιου γαιοκτήμονα, μαζί με τον οποίο θα κάνει και το πρώτο ταξίδι του στην Ελλάδα (1901) και για τη θεία του Ευβουλία Παπαλαμπρινού, αγαπημένη αδελφή της μητέρας του, μία από τα οκτώ αδέλφια της κωνσταντινουπολίτικης οικογένειας Φωτιάδη. Παρατηρούμε τις ευγενικές φυσιογνωμίες τους μέσα από τις περίτεχνα κατασκευασμένες ξύλινες κορνίζες με τις φιλντισένιες διακοσμήσεις. Η ξύλινη κορνίδα με τα μεταλλικά διακοσμητικά στοιχεία και ο μεγάλος οβάλ καθρέφτης με το επιχρυσωμένο ξύλινο πλαίσιο παραπέμπουν στο οικείο περιβάλλον του αλεξανδρινού σπιτιού του ποιητή.

Τα εικαστικά

Στον ίδιο χώρο εκτίθενται και εικαστικά τεκμήρια. Οι καθαφικοί στίχοι, οι οποίοι εκπέμπουν φως και σκιά, εμπνέουν αισθήματα και συγκινήσεις, αποτυπώνουν βιώματα, ζωγραφίζουν τον τόπο και τον χώρο, εικονίζουν πρόσωπα χρωματίζοντάς τα άλλοτε με το ανελέητο άσπρο και μαύρο κι άλλοτε με αποχρώσεις αχνές, αποτελούν ζωγραφικές συνθέσεις. Και όπως γράφει ο Δημήτρης Δασκαλόπουλος, ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες καθαφιστές: «Σαν καλός ζωγράφος, γλύπτης ή χαράκτης ο Καβάφης ακολουθεί τους κανόνες της εικαστικής σύνθεσης, επιλέγει τι θα περιλάβει και τι θα αφήσει απέξω απομονώνοντας τις κρίσιμες λεπτομέρειες και αποδίδει με ζωντάνια και ακρίβεια τις μορφές των επωνύμων ή ανωνύμων ηρώων του, ιδίως τα κινήματα της ψυχής τους, τον λογισμό και τα όνειρα τους».

Και ναι! Ο ποιητής διατηρούσε επαφές με εικαστικούς της εποχής του, κυρίως Αιγυπτίτες και ορισμένους Ελλαδίτες όπως με την Θάλεια Φλωρά - Καραβία και την Χαρίκλεια Αλεξανδρίδου - Στεφανοπούλου και τους Γιώργο Γουναρόπουλο, Γιάννη Κεφαλληνό, Κωνσταντίνο Μαλέα, Τάκη Καλμούχο, Νίκο Γώγο κ.ά.

Είναι γεγονός πως οι σίχοι αλλά και η μορφή του Καβάφη τροφοδότησαν την έμπνευση σπουδαίων εικαστικών. Κάποιων τα έργα έχουμε απέναντί μας, είναι οι προσωπογραφίες του ποιητή βγαλμένες από το χέρι και ιδωμένες με τη ματιά του Τάκη Καλμούχου (χαρτί, Οκτ. 1927), του Ευθύμιου Παπαδημητρίου (μελάνι σε χαρτί), του Γιάννη Κεφαλληνού

(χαρτικό και μολύβι σε χαρτί), του Κωνσταντίνου Μαλέα (μολύβι, μελάνι σε χαρτί) και της Χαρίκλειας Αλεξανδρίδου - Στεφανοπούλου (μολύβι και κηρομπογιά σε χαρτί, 1932).

Το «αλεξανδρινό» δωμάτιο

Περνάμε στον διπλανό χώρο που φιλοξενεί τα αυθεντικά προσωπικά αντικείμενα και έπιπλα του ποιητή έχοντας την αίσθηση ότι βρισκόμαστε στο διαμέρισμα του δεύτερου ορόφου της οδού Λέψιους που με τον καιρό είχε γίνει χώρος συνάντησης για τους λόγιους της Αλεξάνδρειας αλλά και για τους επισκέπτες του από την Ελλάδα. Με μια διαφορά όμως, πως από τα παράθυρά του δεν βλέπουμε την πόλη, ούτε τη Μονή του Αγίου Σάββα και, φυσικά, δεν ακούμε τη βουή του δρόμου.

Σε μια στενή προθήκη είναι τακτοποιημένα τα στρογγυλά γυαλιά του από ταρταρούγα (πιστό αντίγραφο), το ξύλινο κομπολόι του, η θήκη με τις cartes de visite της Χαρίκλειας Καβάφη, η πίπα καπνού μέσα σε μεταξωτή θήκη, ένα σταχτοδοχείο, ένα πακέτο τσιγάρων μάρκας Irma Cigarettes (η μάρκα που προτιμούσε), ένα κόκκαλο βιβλιοδεσίας. Δίπλα είναι τοποθετημένο το γραφείο του, απλό και ταπεινό που όμως πολλά ένωσε κι αφουγκράστηκε όλα αυτά τα χρόνια καθώς ο ποιητής «ακουμπούσε» πάνω του τις σκέψεις, τα συναισθήματα, τις συγκινήσεις, τις αναπολήσεις του. Το συντροφεύει, μέσα σε ειδική προθήκη, η πρώτη έκδοση των καθαφικών ποιημάτων σε φιλολογική επιμέλεια της Ρίκας Σεγκοπούλου και εικονογράφηση του Τάκη Καλμούχου από τον εκδοτικό οίκο «Αλεξανδρινή Τέχνη» 1935. Η ιστορική τούτη έκδοση συμπεριέλαβε όλα τα ποιήματα που είχε ήδη δημοσιεύσει ο ίδιος με την προσθήκη του τελευταίου του «Εις τα περίχωρα της Αντιοχείας». Αποτελέσε δε μεγάλη εκδοτική επιτυχία –συνολικά είχαν τυπωθεί 2030 αντίτυπα– τόσο στην Αλεξάνδρεια όσο και στην Αθήνα όπου την έκδοση διακινούσε το βιβλιοπωλείο Kauffman υπό την διεύθυνση του Κ. Θ. Δημαρά.

Στον απέναντι τοίχο, σε μια μεγάλη βιτρίνα, εκτίθενται πορσελάνινα ιαπωνικά και κινέζικα βάζα και πιάτα του 19ου αι. (αποτελούν ευγενική παραχώρηση από την ιδιωτική συλλογή του Αντώνη Παπαδημητρίου), παρόμοια με αυτά που οι μεγαλοαστοί συνήθιζαν να στολίζουν τα σπίτια τους. Βλέποντάς τα αναρωτιέται κανείς πόσο θα ταίριαζαν αυτά τα στολίδια στον χώρο όπου ζούσε και δημιουργούσε ο ποιητής με τον κατ' εξοχήν δωρικό λόγο. Εδώ είναι τοποθετημένη και η αγα-

πημένη του πολυθρόνα, ντυμένη με πράσινο ταιλωμένο βελούδο. Παρατηρώντας την θυμόμαστε τα λόγια του ιταλού δημοσιογράφου και μεταφραστή Atanasio Catraro: «Τα πράγματα σου 'φερναν στο μυαλό τον χαμένο πλούτο της οικογένειας Καβάφη, ανεπανόρθωτα φθαρμένα απ τον χρόνο, υφάσματα τριμμένα και ξεφτισμένα, ξύλα ξεθωριασμένα, χαλιά κουρασμένα κι έτοιμα να ξεφτίσουν ...».

Δύο κομψές μαρμαρίνες ανθοστήλες μας υποδέχονται καθώς προχωρούμε στον επόμενο χώρο. Στους τοίχους δύο τούρκικα χαλιά δείχνουν, αν και φθαρμένα, τα όμορφα σχέδια τους. Μια εντυπωσιακή κομόδα με μεταλλική διακόσμηση, χαμηλά ξύλινα τραπέζια με φιλντισένιο διάκοσμο, κάποιο άλλο με κεραμική επιφάνεια που επιδεικνύει τα ανατολίτικα μοτίβα του και το αναλόγιο του Κορανίου με τον λεπτοδουλεμένο διάκοσμο αποπνέουν τη «μυρωδιά» της Αλεξάνδρειας. Την ατμόσφαιρα συμπληρώνουν μπρούντζινα κηροπήγια, βαζάκια, αγαλμάτidia, πιατάκια κηροπηγίου κι ένα επιτραπέζιο ηλεκτρικό φωτιστικό με πορτοκαλί πτυχωτό κάλυμμα που όμως ήταν αδύνατο να χρησιμοποιηθεί αφού το διαμέρισμα ...δεν διέθετε ηλεκτρικό ρεύμα.

Η εικόνα μάς παραπέμπει στην περιγραφή του αλεξανδρινού διαμερίσματος από τον φίλο του ποιητή και αναλυτή της ποιήσής του Ι. Σαρεγιάννη: «Μ' έκπληξη για πρώτη φορά αντιλήφθηκα πως ήταν κατάφορτο από τα πιο αλλοπρόσαλλα πράγματα: βελούδινες ξεθωριασμένες πολυθρόνες, υφάσματα παλιά Μπουχάρας και Ινδιών στα παράθυρα και στον καναπέ, καρέκλες rliantes σαν αυτές που βρίσκονται στις αποικίες ... Έτσι που ήταν μαζεμένα μου θύμιζαν τα μαγαζιά όπου πουλούν έπιπλα παλιά. Το ανεμομάζεμα αυτό ήταν άραγε γούστο της εποχής του;».

Συνεχίζεται

πολιτισμός

ΝΑ ΠΕΡΑΣΕΤΕ ΚΑΛΑ –
ΟΛΑ ΚΑΛΑ; - JEIN (OUI ET NON)

«Μπορείτε νά μέ μισείτε, εάν μόνον μέ φοβεϊσθε» (Cicero).

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ζώμεν εις μίαν εποχήν κατά την οποίαν τόσον πολλοί είχαν τόσας επιθυμίας από την ζωήν. Βεβαίως ένεκα διαφόρων αιτίων κυρίως μάλιστα οικονομικών, όμιλούν πλέον ούχι περί συνεχείας αυτών, αλλά περί του τέλους άκόμη και της «εύθυνης ευημερίας», μιάς οικονομίας μή καταστρεφούσης (W. Kessler). Κυκλοφορούν εικόνες ευτυχίας (πρβλ. τάς διαφημίσεις!), αλλά και άνακλησεως αυτών. Ματαία ή άναζητήσεις της ευτυχίας, ή όποια καθιστά τους ανθρώπους δυστυχείς! Τούτο είναι ίσως ή μεγαλύτερα προσβολή της ίδιας άξιολογήσεως, ή έγκατάληψης παρά τάς πολλές προσπαθείας εις την άπομόνωσιν και την μή άναγνώρισιν. Αυτή δέ θεωρείται ως μία έχθρική στάσις των άλλων και ούχι ως θέμα προσωπικών (Blame-shifting). Η έξ αυτής δέ λύπη και μανία άποβαίνει ποτε μίσος, τό όποιον βλέπομεν εις τούς μανιακούς (Amok), οι όποιοι ένούμενοι δημιουργούν μαζικάς καταστροφάς και γεγονότα (πρβλ. τά του 1955 Σεπτεμβριανά) (Pogrom).

Άλλωστε τά αισθήματα των ανθρώπων, εκ ποικίλων αιτίων προερχόμενα, διαφέρουν καθώς και αι συνέπειαι των.

Μεταξύ των δέ τό ισχυρότερον τυγχάνει τό μίσος –ένίοτε μέχρι των Πυλών του Άδου– και από την άγάπην εις τόν δήθεν πολιτισμένον κόσμον, ού τά «τελούμενα» ού βουλόμεθα ειδείν (πρβλ. τά γεγονότα του ένθικοσοσιαλισμού).

Απολαμβάνομεν τοίνυν πανταχού τά προγράμματα της τά λίσθια πλεούσης «τιλε-κουτίας» –έμφανισθέντων γάρ νεωτέρων καταδυναστών του πλήθους– της όποίας πρωταρχικός ρόλος ήτο ή άνάπαυσις και διασκέδασις των κεκοπιακότων. Και ποία ταύτα;

Αι έλάχισται άξιόλογοι και ένδιαφέρουσαι εκπομπαι συχνάκις όμοιάζουσιν προς άλλήλας εκ ποικίλων πλευρών, ως του θέματος, της δομής, των δήθεν «ήθοποιών» της νέας γενιάς, της άγριότητος και των άτελευτήτων διενέξεων και επιθέσεων των άσθενών ύπάρξεων –λόγω και του φεμινισμού– προς άταράχους συνοδούς των και της «άπραξίας» αυτών, της προβληματικής άνατροφής και εκπαιδεύσεως, της έλλείψεως άνθρωπιστικών και θρησκευτικών άρχων και άλλων πολλών.

Εις τί δέ άποσκοπούν πάντα ταύτα; Άκούομεν εκ του ραδιοφώνου, κατά τόν πρωϊόν καφέν, τάς ειδήσεις: Παντού πόλεμοι, σφαγαί, νεκροί, άθλιότης, πείνα, βία και άλλα. Πανταχού άνθρωποι, οι όποιοι εκ του μίσους φρικτά επιτελοϋσιν. Ό Ε. Fromm έπίστευεν, ότι τό μίσος είναι μία άναγκαία προϋπόθεσις του πολέμου, ούχι όμως ή αιτία.

Τούτο προέρχεται εκ μίας βαθείας έσωτερικής πληγώσεως. Ό Μ. Hecht γράφει διά τό μη άντιστασιακόν ρεύμα τό όποιον δύναται νά προκαλέσει ως συλλογικόν αίσθημα τό μίσος και διατί τούτο σήμερα κυρίως αυξάνει δυναμικώς. Έάν τό μίσος καταλάβει τινά δέν ύπάρχει πλέον καμμία ήρεμία, άκόμη και άν καταστραφεί τό άντικείμενόν του. Συνδέεται μέ τόν άνθρωπον και γίνεται περισσότερο εκ των λοιπών τμήμα της προσωπικότητός του κυριαρχούν εις όλόκληρον την ζωήν και εις τάς σχέσεις του μετά των συνανθρώπων. Η άποψις, ότι ο άνθρωπος είναι κέντρον εκμεταλλεύσεως, άποτελεί την πηγήν της πικρίας.

Και ενώ άποστρέφεται τά αισθήματα του φόβου ή της άθλιότητος, ή καταστροφική κλίσις του μίσους γεννά έν ρεύμαν μή άντιστασιακόν. Τό μίσος δέν χρειάζεται οϋδένα κόπον, οϋδεμίαν συνθηκολόγησιν, καμμίαν έγκατάλειψιν ισχύος και αισθημάτων. Χρειάζεται μόνον έναν προβαλλόμενον έξωθεν έχθρον. Εις δέ την πολιτικήν ή διάκρισις θεωρητικώς και πρακτικώς άξιολογείται εκ της ικανότητος διαχωρισμού φίλου και έχθρου. Και έν ταύτοις επιβιώνει εις τόν λαϊκισμόν και άναγεννάται ως πυρήν του populism. Σχετίζεται προς τόν πλούτον και την πενίαν. Είναι έν ιδεώδες συλλογικόν αίσθημα. Δημιουργεί ταυτότητας, γεγονότα συνδέει τούς ανθρώπους ταχύτερον και στενότερον από την άγάπην, την φερεγγυότητα, τάς όποίας ή κοινωνία διαρκώς όφείλει να έπεξεργάζεται.

Διά δέ την ένέργειάν του, χρειαζόμεθα έναν νέον πολιτισμόν ρυθμίσεως των συλλογικών αισθημάτων, διότι εις αυτό προσφεύγουν, οι άπογοητευμένοι, άεल्पισμένοι και παγώδες άνθρωποι,¹ ώστε αυτή νά εκλείψει.

«Αγαπάτε, λοιπόν, τούς έχθρους ήμών» (Ματθ. 5,44)

1. M. Hecht, Das stärkste aller Gefühle, Publik Forum 23 (2023) 12-16.

Κριτική Θεάτρου

Ε, ΚΑΙ;
του ΣΑΚΗ ΣΕΡΕΦΑ

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

Ο Σάκης Σερέφας γεννήθηκε το 1960 στη Θεσσαλονίκη, όπου και ζει. Σπούδασε Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Το 2000 έγινε δεκτός από το Πανεπιστήμιο Κολούμπια της Νέας Υόρκης ως υπότροφος του Ιδρύματος Φούλμπραϊτ, όπου παρακολούθησε κύκλο μαθημάτων του Τμήματος Κλασικών Σπουδών σχετικών με τη νεοελληνική Γλώσσα, Ιστορία και Λογοτεχνία. Εργάζεται στη μέση εκπαίδευση.

Έχει συνεργαστεί με τα περιοδικά *Διαγώνιος Εντευκτήριο*, *Οδός Πανός*, *Τραμ*. Εξέδωσε τις ανθολογίες μεταφράσεων *Αλλόγλωσσα ποιήματα για τη Θεσσαλονίκη* (1997). Έγραψε το σενάριο για την ταινία *Ρουλεμάν* σε σκηνοθεσία Πάνου Καρκανεβάτου (2004), η οποία προβλήθηκε στο 46ο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (2005), καθώς και στο film-market του Φεστιβάλ Καννών (2005).

Έγραψε 29 θεατρικά έργα, τα οποία έχουν ανέβει στο Εθνικό Θέατρο, στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, στο Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδαύρου, στο Φεστιβάλ Φιλίππων-Καβάλας, στο Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν, στην Πειραματική Σκηνή Τέχνης, στο Tristan Bates Theatre του Λονδίνου (σε αγγλική μετάφραση) και αλλού. Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία και διακρίσεις.

Βασικό μέλημα όσον γράφουν διηγήματα, μυθιστορήματα, θεατρικά έργα είναι η δημιουργία σωστά δομημένων χαρακτήρων. Ο συγγραφέας φροντίζει για τα εξωτερικά τους χαρακτηριστικά, τον χαρακτήρα τους, τις συνήθειες τους, τον ρόλο που θα παίξουν στο έργο, τη μοίρα τους. Είναι μια γοητευτική διαδικασία που πολλές φορές σε κάνει να αισθάνεσαι ότι δημιουργείς ανθρώπους.

Υπάρχουν στιγμές που ο δημιουργός μιλάει μαζί τους, τους συμβουλεύει, τους καθοδηγεί για αυτά που θα κάνουν. Υπάρχουν ακόμα και περιπτώσεις που τα δημιουργήματά του ξεφεύγουν από τον έλεγχο του!

ΤΟ ΕΡΓΟ

Οι δύο ήρωες ενός ημιτελούς θεατρικού έργου, ένας άνδρας και μία γυναίκα, κατορθώνουν να ζωντανέψουν στη διάρκεια ενός διαλείμματος 15 λεπτών το οποίο ορίζει ο συγγραφέας. Στο πολύ μικρό αυτό χρονικό διάστημα αναρωπιούνται το τι μπορούν να κάνουν. Προσπαθούν να κάνουν όσα περισσότερα μπορούν ακόμα και να καταφέρουν να ζήσουν μια ολόκληρη ζωή. Μέχρι την επάνοδο του συγγραφέα φιλοδοξούν να γεννήσουν ο ένας τον άλλον. Εκείνη ζητάει να τους γεννήσει εκείνος, αυτός αντιδρά και της ζητάει να τον γεννήσει εκείνη, έτσι έχουν το πρώτο τους καυγαδάκι. Εκείνη θέλει να ζήσουν την παιδική τους ηλικία, την εφηβεία τους να μεγαλώσουν, να αποκτήσουν δικά τους παιδιά, να δημιουργήσουν του φόβους και τις φοβίες

τους, τα άγχη, τις αγωνίες τους. Να ζήσουν μια κανονική καθημερινότητα. Του λέει ότι η ζωή δεν έχει πρόβα για να πάρει την απάντηση: Ε, και; Τελικά φαντάζονται πως παντρεύονται και αποκτούν δύο παιδιά, τα οποία μεγαλώνουν, σπουδάζουν. Αισθάνονται ότι έχουν τελειώσει με τις υποχρεώσεις τους και θέλουν τώρα να ζήσουν τη ζωή τους. Θέλουν να ταξιδέψουν, της προτείνει ένα μεγάλο ταξίδι κάτι που αποφασίζουν να κάνουν μετά από ώριμη σκέψη ως προς το θέμα επιλογής του μέσου που θα επιλέξουν. Μιλάνε για αεροπλάνα, για βαπόρια, αλλά τελικά προτιμούν το τρένο το οποίο σου δίνει τη δυνατότητα να βλέπεις έξω και να απολαμβάνεις το τοπίο. Το αεροπλάνο απορρίπτεται επειδή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού δεν βλέπεις τίποτα, όπως και το καράβι από το οποίο απολαμβάνεις μόνο τη θάλασσα. Έχουν τις διενέξεις τους, τα μικροκαβγάδια τους, αλλά πάντα με καλή διάθεση και χιούμορ τα ξεπερνούν βρίσκοντας τις σωστές λύσεις. Μετά από όλα αυτά το σημαντικότερο είναι ότι θέλουν να μεγαλώσουν, να γεράσουν μαζί, να πεθάνουν μαζί. Το ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι όλα αυτά πρέπει να γίνουν μέσα στα δεκαπέντε λεπτά του διαλείμματος. Και άμα δεν καταφέρουν να τα προλάβουν, Ε, και; ήρωες σε σενάριο είναι, σενάριο που ίσως μπορεί να αλλάξει, να γραφτεί από την αρχή κάτι που βέβαια είναι αδύνατο να γίνει στην πραγματική ζωή. Στο τέλος αναρωτιούνται για το εάν έζησαν μια ωραία ζωή και εκείνος ξαναλέει: Ε, και;

Τα δεκαπέντε λεπτά μπορεί να είναι μια ολόκληρη ζωή, κάτι που δείχνει τη σχετικότητα του χρόνου. Μπορεί να ζήσει κανείς μια σύντομη αλλά γεμάτη ζωή, όπως και σε αντίθετη περίπτωση μια μακρά ζωή με προβλήματα και δυστυχίες έτσι που να μην μπορεί να απολαύσει τον χρόνο του, τον χρόνο που του έταξε η μοίρα του, που είναι το γραφτό του. Και όπως όλοι ξέρουμε πολύ καλά ό,τι πολυτιμότερο έχουμε είναι ο χρόνος μας.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Το κείμενο του έμπειρου θεατρικού συγγραφέα Σάκη Σερέφα εξαιρετικό. Η έμπνευση της πλοκής και η καταγραφή της έγινε με υπέροχο τρόπο. Η σύλληψη της ιδέας και η σκηνοθεσία του έργου αποτελεί ένα ακόμα επίτευγμα της Τατιάνας Λύγαρη. Τα επίσης δικά της κοστουμια πάρα πολύ σωστά. Η Διεύθυνση φωτογραφίας είναι του γνωστού μας Σάκη Μπιρμπιλή. Βοηθός Σκηνοθέτη: Ευθύμης Χρήστου. Κομμώσεις: Κωνσταντίνος Σαββάκης. Make-up Artist: Michelle Ivanof.

ΠΑΙΖΟΥΝ

Η Νικόλ Μιχαλακοπούλου και ο Πάνος Ζαχαράκος ερμηνεύου με απόλυτα ικανοποιητικό τρόπο τους δύσκολους ρόλους τους. Εκείνη πιο δύσκολος χαρακτήρας, εκείνος: Ε, και;

1964-2024

Την Οργανωτική Επιτροπή αποτέλεσαν οι: Λεωνίδας Κουμάκης Επίτιμος Πρόεδρος, Βασ. Δαφνοπατίδης Πρόεδρος, Αντιπρόεδροι Κώστας Χριστοδουλίδης και Στρατής Ταρίνας, Υπεύθυνος Οικονομικών Αντώνης Κουζούπης, Γραμματέας Γεώργιος Καρατάσσης, Σύν-

Προέδρου του Σωματείου Δημ. Χρηστάκη, Δημοσιογράφου Δημ. Καλούμενου.

Ακολουθούσαν κείμενα των Νεοκλή Σαρρή, Κ. Χ., Αρίσταρχου Ελευθεριάδη, Δ. Καλούμενου και Μαρτυρίες των Κ. Χ., Α. Βίγλα, Αθηνόδωρου Παν. Τσουκάτου, Παναγιώτη Ανδρ. Τσουκάτου.

Στη συνέχεια δημοσιεύτηκαν ονομαστικά όλα τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων του Σωματείου από το 1964 (23/11) έως και του 1993.

Ο Πολίτης προσέφερε αρχαιολογικό υλικό για το βιβλίο, όπως πεπραγμένα Διοικητικού Συμβουλίου, πρόγραμμα των πνευματικών εκδηλώσεων του Σωματείου από τον Οκτώβριο του 1969 έως και τον Φεβρουάριο του 1970.

Ακόμη έγγραφο με τα ποσά εράνου υπέρ του Ταμείου Σεισμοπαθών Θεσσαλίας και Ηπείρου, τα οποία πρόσφεραν οι απελαθέντες, συμβολικά περισσότερα, αφού τα οικονομικά τους δεν επέτρεπαν μεγαλύτερη βοήθεια.

Ακολουθούσε η διάταξη της έκθεσης που οργανώθηκε για τις απελάσεις, ενώ το βιβλίο ανέφερε και τους χορηγούς, οι οποίοι ήταν: Ανώνυμος, «Βυζαντινή Τέχνη» Ν. Κωνσταντόπουλος, Εφημερίδα ο Πολίτης, Εταιρία 3 Ε, Ζαχαροπλαστείο Palet, Έφη Κορδελίδου, Κουζούπης Αντώνης, Κουμάκης Λεωνίδας, Λεμπεσόπουλος Αρίστος.

Στην επέτειο των 50 χρόνων ο Πολίτης διοργάνωσε στον Φιλολογικό Σύλλογο Παρνασσό αναμνηστική τε-

δεσμος με τον Δήμο Ν. Χαλκηδόνας η Ρίτσα Αποστολίδου, Σύνδεσμος με τα ΕΛ.ΤΑ.ο Θεόδωρος Γαλάνης και μέλη οι Πέτρος Τσουκάτος, Αριστ. Λεμπεσόπουλος, Θανάσης Νικολαΐδης, Χρήστος Πετρόπουλος.

Το 86 σελίδων βιβλίο κοσμούσαν φωτογραφίες από το αρχείο των Δημ. Καλούμενου και Στρατή Ταρίνα. Ξεκινούσε με τα μηνύματα των: Αρχιεπισκόπου Βορείου και Νοτίου Αμερικής Ιακώβου, Δημάρχου Ν. Χαλκηδόνας Ν. Παπαμικρούλη, Πρέσβη επί τιμή Θ. Α. Χρυσανθόπουλου,

λετή για τις απελάσεις και με την ευκαιρία εξέδωσε ένα μικρό 12σέλιδο έντυπο, το οποίο μοιράστηκε στους παρισταμένους.

Το βιβλιαράκι περιείχε κείμενα των Πότης Μαζοκόπου, Νίκου Κόλμαν, Νικόλαου Μαγγίνα.

Χαιρετισμούς απεύθυναν πρόεδροι των Σωματείων μας, οι: Διονύσιος Αγγελόπουλος, Αντώνης Λαμπίδης, Νικόλαος Βαξεβάνης, Περικλής Πασχαλίδης, Όλγα Μαρανίου Χάρτμαν, την κύρια ομιλία έκανε ο Παντελής Βίγκας, ο οποίος ήρθε ειδικά για την εκδήλωση από την Κωνσταντινούπολη, ενώ η συμπατριώτισσα ηθοποιός Μαίρη Ραζή διάβασε κείμενο του Χαράλαμπου

Βάιου από το βιβλίο του Μνήμη της άλλης όχθης.

Και ήταν ιδιαίτερο τιμητικό για την εφημερίδα ότι οι συμπολίτες μας κατέκλυσαν την αίθουσα και τους εξώστες του Φιλολογικού Συλλόγου Παρνασσός.

Εκτός των δύο εκδηλώσεων η εφημερίδα εξέδωσε την έρευνα των δύο δημοσιογράφων Χούλια Ντεμίρ και Ριντβάν Ακάρ, Οι τελευταίοι εξόριστοι της Κωνσταντινούπολης, το οποίο μετέφρασε ο Γιάννης Τοπτσόγλου. Το βιβλίο μεταφράστηκε και εκδόθηκε στην Ελλάδα δέκα χρόνια μετά την έκδοσή του στην Τουρκία και πραγματικά έκανε αίσθηση.

Πέρασαν ήδη 60 χρόνια από τις απελάσεις των Ελλήνων υπηκόων από την Κωνσταντινούπολη, αλλά στην ψυχή και την καρδιά των περισσότερων είναι σαν να έγιναν χθες...

Ο παππούς μου ο Γιωργάκης, ένας δάσκαλος του γένους

ΤΗΣ ΠΑΝΙΑΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

Σήμερα είναι η γιορτή του Αγίου Γεωργίου. Όλος ο κόσμος αγαπά και τιμά αυτόν τον Άγιο τον Τροπαιοφόρο, ο οποίος μαρτύρησε για να υπερασπιστεί την πίστη του, γι' αυτό και υπάρχουν τόσο πολλά άτομα που φέρουν το όνομα Γιώργος και Γεωργία. Και εμείς δώσαμε στον δευτερότοκο γιο μας αυτό το όνομα για να τιμήσουμε τον αγαπημένο μας παππού Γιωργάκη Παπαδόπουλο.

Οι εκκλησίες που υπάρχουν προς τιμή του Αγίου Γεωργίου είναι σπαρμένες σε όλη τη στερεά και νησιωτική Ελλάδα, αλλά και εμείς στην Πόλη είχαμε πάμπολλες εκκλησίες αφιερωμένες στη μνήμη του. Μπορούμε να αναφέρουμε την κυριότερη, την εκκλησία του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Φανάρι, το κέντρο όλης της Ορθοδοξίας. Επίσης, στο άλλο άκρο της Πόλης, υπάρχει η Μονή του Αγίου Γεωργίου του Κουδουνά του θαυματουργού, που βρίσκεται στην κορυφή του λόφου της Πριγκήπου, του μεγαλύτερου νησιού από τα Πριγκηπόνησα. Κτίστηκε τον 10ο αιώνα και πήρε αυτό το όνομα, διότι εκεί δεχόντουσαν άτομα ψυχοπαθή προς θεραπεία και, κατά τον θρύλο, καθώς τα άφηναν ελεύθερα να κυκλοφορούν στα περίξ της Μονής, για να μην χάνονται τους έδεναν ένα κουδουνάκι στο πόδι τους.

Δεν μπορώ να μην αναφέρω και την τόσο αγαπητή σε μας εκκλησία της κοινότητός μας, του Αγίου Γεωργίου Τσεγκέλκιοϊ, του Χρυσοκεράμου, επειδή τα παλιά τα χρόνια χρύσιζαν τα κεραμίδια της στη δύση του ηλίου. Είχε αναγερθεί με φιρμάνι του σουλτάνου το 1830 και, μετά το κόσμιο της μιας πλευράς της το 1925 για τη διεύρυνση της κεντρικής οδού, είχε μείνει σχεδόν τριγωνική, αλλά και πάλι ήταν ευρύχωρη και πολύ όμορφη. Την ημέρα της εορτής της δε γέμιζε με κόσμο που ερχόταν απ' όλη την Πόλη.

Ο παππούς μας ο Γιωργάκης, λοιπόν ήταν γεννημένος το 1860 στη Μηχανιώνα της Προποντίδος, μια κωμόπολη της Μικράς Ασίας στη χερσόνησο της Κυζίκου, πολύ κοντά στο Πέραμα και απέναντι σχεδόν στην Πάνορμο (Bandirma). Όλες αυτές οι πόλεις και κωμοπόλεις βρίσκονται στην Ασιατική πλευρά της θάλασσας του Μαρμαρά, ήταν ιδιαίτερα ακμάζουσες με μεγάλο ελληνικό πληθυσμό μέχρι την Ανταλλαγή των πληθυσμών το 1923, που έγινε μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας και υπογράφηκε στη Λωζάνη. Μετά από αυτήν την χρονολογία άρχισε ο αφελληνισμός της Μικράς Ασίας.

Από τα παλαιότερα χρόνια εικάζεται ότι οι κάτοικοι της Μηχανιώνας προέρχονταν από τα Χανιά της Κρήτης, όπου είχαν υποστεί φοβερά δεινά, σφαγές, βιασμούς, κ.ά. από τους Τούρκους και δεν ήθελαν ούτε να ακούσουν πια για αυτή την πόλη, γι' αυτό ονόμασαν το μέρος όπου πήγαν να εγκατασταθούν «Μη Χανιά», δηλ. μη μας μιλάτε για τα Χανιά και έτσι προήλθε η ονομασία Μηχανιώνα. Φαίνεται ότι η οικογένεια του πατέρα του παππού μας, του Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου, η οποία είχε πολλά παιδιά, 4 αγόρια και 3 κο-

ρίτσια, ήλθε να εγκατασταθεί στον Βόσπορο, στο Τσεγκέλκιοϊ. Αποφάσισε να ασχοληθεί με την παραγωγή κρασιών, γιατί γνώριζε την τέχνη της οινοποίησης. Άνοιξε ένα οινοπωλείο με πολλά και μεγάλα βαρέλια, πολύ κοντά στο σπίτι του που βρισκόταν στη γειτονιά της εκκλησίας και πουλούσε διάφορες ποικιλίες κρασιών στους συγχωριανούς του, αλλά και σε όλους τους κατοίκους της περιοχής. Όσοι έβγαιναν από το βαποράκι που έφερνε τον κόσμο από την Πόλη, περνούσαν από εκεί, έπιναν ένα ποτηράκι για να δοκιμάσουν τις γνωστές αλλά και τις νέες ποικιλίες και συνήθως έπαιρναν και ένα μπουκάλι κρασί για να το πουν με την ησυχία τους στο σπίτι, συ-

λή, σε νεαρή ηλικία περίπου 18 ετών, του προτάθηκε λόγω της αριστείας του, να δαξεί σε διάφορα σχολεία της Πόλης, αφού πρώτα θα του γινόταν κάποια εκπαίδευση στην ίδια τη Σχολή. Έτσι κι έγινε. Εκεί γνώρισε πολλούς αξιόλογους καθηγητές, με τους οποίους συνέχισε να έχει επαφή για πολλά-πολλά χρόνια. Όσο για την ονομασία του παππού Γιωργάκη, που όταν γεννήθηκε εγώ ήταν ήδη περίπου 85 χρονών, ο κόσμος που τον γνώριζε, τον αποκαλούσε πάντα έτσι και φυσικά αυτό συνεχίστηκε μέχρι το τέλος της ζωής του στα 95 του χρόνια. Ήταν πάντα ακμαίος και ήλιπιζε ως την τελευταία στιγμή, να μπορέσει να με βοηθήσει στα αρχαία που τα ήξερε τόσο καλά, μια που εκείνη ακριβώς τη χρονιά εγώ θα πήγαινα στο Ζάππειο. Με την απώλειά του όμως, παραμονή Πρωτοχρονιάς του 1956, στερήθηκα την πολύτιμη βοήθειά του.

Ο πρώτος διορισμός του παππού Γιωργάκη ήταν στη Σηλυβριά, περί-

που το 1880. Η Σηλυβριά (η αρχαία Σηλύμβρια) είναι πόλη της Ανατολικής Θράκης στην ακτή της Προποντίδας. Βρίσκεται 70 χλμ. δυτικά από την Κωνσταντινούπολη και ήταν προπύργιό της κατά τα βυζαντινά χρόνια. Στον καιρό των Οθωμανών, η Σηλυβριά διατήρησε το ελληνικό στοιχείο και το εμπόριο ανθούσε. Κατά την ελληνική κυριαρχία στην Ανατολική Θράκη, μετά τη Συνθήκη των Σεβρών (1920), η Σηλυβριά ήταν η έδρα του νομού Ραιδεστού και είχε 4.500 κατοίκους, που ασχολούνταν με την αλιεία, τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Καταλαβαίνουμε ότι 40 χρόνια πριν από τη Συνθήκη, με τόσο πληθυσμό υπήρχαν πάρα πολλά παιδιά στα ελληνικά σχολεία της περιοχής. Κατά την ανταλλαγή των πληθυσμών, οι κάτοικοι της Σηλυβριάς μεταφέρθηκαν στην Ελλάδα, κυρίως σε πόλεις της Μακεδονίας. Καθώς είχε η Σηλυβριά απέραντες πεδιάδες με καταπράσινα βοσκοτόπια, ο πληθυσμός ασχολούνταν πολύ με την εκτροφή των βοοειδών, γι' αυτό ήταν και είναι φημισμένη για τα σπουδαία της γιαούρτια, γνωστά σε όλον τον κόσμο.

Όταν, πριν μερικά χρόνια, βρέθηκα στη Λωζάνη μου έκανε μεγάλη εντύπωση όταν είδα ένα γαλλικό φορτηγό να μεταφέρει και να μοιράζει γιαούρτια στα καταστήματα που είχαν το όνομα Silivri. Φυσικά τα χρόνια που δίδασκε ο παππούς

σ' αυτήν την κωμόπολη, ήταν αδύνατον να διανύει μια τέτοια απόσταση, δηλ. να πηγαίνοερχεται από το χωριό του έως εδώ κάθε μέρα, γι' αυτό και είχε νοικιάσει ένα δωμάτιο όπου έμενε.

Δεύτερος διορισμός του ήταν η Βλάχα, ένα σχετικά πιο κοντινό προάστιο της Πόλης στα δυτικά παράλια της Προποντίδας, στη σειρά των πολύ μεγάλων προαστίων, όπως τα Μακροχώρι, Ψωμαθεία, Κοντοσκάλι, Γεντίκουλε, κ.ά. Ήταν πολύ κοντά στα θαλάσσια Θεοδοσιανά Τείχη και στον λιμένα του Θεοδοσίου, όπου τελευταίως με τα έργα για την υπόγεια σύραγγα Marmaray, έγιναν ανασκαφές και ανακαλύφθηκαν πάμπολλα, σπουδαία ευρήματα της Βυζαντινής περιόδου από τον 4ο μ.Χ. αιώνα, πλοία, αμφορείς, κ.ά.

Η Βλάχα είχε πάντα πολύ μεγάλο ελληνικό πληθυσμό. Για να πάρουμε μια ιδέα, έμαθα ότι στην Πατριαρχική απογραφή πληθυσμού του 1949, υπήρχαν περίπου 550 ελληνικές οικογένειες και στο σχολείο φοιτούσαν γύρω στα 220 παιδιά. Πρέπει να τονίσω ότι μέχρι σήμερα το δημοτικό σχολείο της Βλάχας εξακολουθεί να λειτουργεί, ενώ πάμπολλα άλλα δημοτικά σχολεία της Πόλης έχουν κλείσει προ πολλού, λόγω έλλειψης μαθητών, κυρίως μετά τις απελάσεις του '64.

Σ' αυτό το σχολείο, όπως και σε πολλά άλλα, στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού φοιτούσαν και μαθητές που είχαν μείνει δύο-τρία χρόνια σε κάθε τάξη, είχαν ψηλώσει, αναπτυχθεί και έμοιαζαν ολόκληροι άνδρες. Μπροστά σ' αυτούς τους μαθητές ο παππούς μου αισθανόταν πολύ άσχημα, επειδή ήταν μόλις 25 ετών. Για να δείχνει πιο μεγάλος και πιο σεβασμιος είχε αναγκαστεί να αφήσει μουστάκι και γένια και έτσι κατάφερε να δείχνει πιο μεγάλος. Άλλοι δάσκαλοι εκείνη την εποχή χρησιμοποιούσαν τη βέργα ή τον χάρακα ως μέθοδο σωφρονισμού στα άτακτα και ατίθασα αγόρια, ο παππούς μου όμως ποτέ δεν χρησιμοποίησε αυτήν τη μέθοδο. Προσπαθούσε πάντα με καλό τρόπο και με καλά λόγια να τα πείσει να σωφρονιστούν και οι μαθητές υποχρεώνονταν να ζητήσουν συγγνώμη και να υποσχεθούν ότι δεν θα ξαναέκαναν τη συγκεκριμένη αταξία ή άλλη παρόμοια.

Η μεταβάσή του σ' αυτό το προάστιο γινόταν κάθε μέρα με πλοίο μέχρι τη γέφυρα του Γαλατά και από εκεί περπατώντας στο Sirkeci για να πάρει το τρένο που πήγαινε στη Βλάχα, περίπου 1.30' δρόμος. Εκεί υπήρχε ο πανέμορφος σταθμός των τρένων, που ήταν η αφετηρία της σιδηροδρομικής γραμμής για τα νότια προάστια. Ολόκληρο ταξίδι δηλαδή, έπρεπε να ξυπνάει από τις 5 το πρωί για να φθάσει εκεί στις 8.30. Και πάλι τα ίδια για την επιστροφή. Βέβαια, μας έλεγε, ότι όταν ο καιρός το επέτρεπε στην επιστροφή καθόταν έξω στην πρύμνη του καραβιού για να τον κτυπήσει το βοσκορινό αεράκι στο πρόσωπο και να συνέλθει από την παραζάλη που του δημιουργούσαν τα ζωηρά παιδιά.

Συνεχίζεται

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΓΙΟΡΤΑΣΕ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ 100 ΕΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΗΜΩΝ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΩΝ BAYLAN ΤΟΥ ΣΠΟΥΔΑΙΟΥ ΡΩΜΙΟΥ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΗ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΧΑΡΗ ΛΕΝΑ. Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ, ΟΠΩΣ ΓΡΑΦΕΙ ΤΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΑΝΑΤΟΛΗ (Α.Α.) ΣΤΙΣ 22/11/2023 ΜΕ ΜΙΑ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΝΕΟ, ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΠΑΛΙΑ ΚΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΟΠΕΡΑΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΑΞΙΜ, ΠΟΥ ΟΝΟΜΑΣΤΗΚΕ (ΑΚΜ) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΤΑΤΟΥΡΚ. ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ SALIH SEREF.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΤΑΘΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Εορτάστηκαν τα 100 χρόνια των ζαχαροπλαστέιων Baylan

Στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Πολιτιστικού Κέντρου Ατατούρκ (ΑΚΜ) και ειδικότερα στην έκθεση, που συναντώνται οι λάτρες της τέχνης, παρουσιάστηκαν φωτογραφίες, έγγραφα, εξοπλισμός κουζίνας που χρησιμοποιήθηκαν από το παρελθόν μέχρι σήμερα, σοκολάτες, μπομπονιέρες διαφορετικών σχεδίων που ρίχνουν φως στη μακραίωνη ιστορία των ζαχαροπλαστέιων Baylan.

Η ερευνήτρια, συγγραφέας και ακαδημαϊκός κ. Sevecen Tunç, επιμελήτρια της έκθεσης, δήλωσε στον δημοσιογράφο του Α.Α. ότι η επιχείρηση Baylan είναι τόσο παλιά όσο και η Τουρκική Δημοκρατία.

Και συνέχισε: «Στην πραγματικότητα οι επισκέπτες μας, περιμένουν την ιστορία της Δημοκρατίας μας, γιατί αυτή η επιχείρηση έχει ζήσει ολόκληρη την περιπέτειά της παράλληλα με την ιστορία της Δημοκρατίας της Τουρκίας».

Η κ. Sevecen Tunç γνωστοποίησε ότι

στην ιστορία των ζαχαροπλαστέιων Baylan η πιο σημαντική φυσιογνωμία ήταν ο Χάρης Λένας, γνωστός ως «ο εκπαιδευμένος πρώτης τάξεως» ζαχαροπλάστης της Τουρκίας. Όπως είναι γνωστό, ο Χάρης Λένας είναι ο εμπνευστής του γευστικού Kur Griye.

Ο Χάρης Λένας, δεν είναι μόνο ο ήρωας αναγνώρισης της επωνυμίας Baylan, αλλά ήταν ένας πρωτοπόρος επιχειρηματίας που έφερε αμέτρητες καινοτομίες στον τομέα της ζαχαροπλαστικής. Διακρίθηκε ως ο πρώτος άνθρωπος που έφερε στην Κωνσταντινούπολη τον καφέ εσπρέσο, τον καφέ καπουτσίνο, τα ιταλικά παγωτά, το μιλκσέικ, την πάστα τирамису, τα σκανδιναβικά καναπεδάκια, τα αυθεντικά τοστ, φτιαγμένα από τυρί πλήρους λιπαρή γραβιέρας».

Η κ. Tunç, η οποία παράλληλα με την έκθεση ετοίμασε και ένα βιβλίο με τίτλο *Istanbul Baylan: 100 Years of Adventure*, είπε ότι στο έργο αφηγείται το ταξίδι της επιχείρησης Baylan από

το 1923 έως τις μέρες μας, με χρονολογική ροή.

Η ερευνήτρια και συγγραφέας δήλωσε επίσης ότι το βιβλίο της έχει αρχαιακό χαρακτήρα, γιατί περιέχει μια πολυεπίπεδη έρευνα για την πολιτιστική μνήμη της Κωνσταντινούπολης.

Η ίδια εξήγησε: «Ενώ πολλές σημαντικές γευστικές στάσεις της Κωνσταντινούπολης χάνονται στη διάρκεια του περασμένου αιώνα, σε αυτό το βιβλίο αποκαλύπτεται το μυστικό της ικανότητας του Baylan στο να συνεχίζει αδιάκοπα την πορεία του».

Το βιβλίο ρίχνει φως στα χρόνια έναρξης και ανάπτυξης της κουλτούρας της ζαχαροπλαστικής και της κατασκευής γλυκισμάτων στην Τουρκία και συμβάλλει στη γαστρονομική λογοτεχνία μας.

Η ειδική έκθεση, η οποία ετοιμάστηκε για τα 100 χρόνια της επιχείρησης Baylan είχε δωρεάν είσοδο στο Πολιτιστικό Κέντρο Ατατούρκ (ΑΚΜ) και διήρκεσε μέχρι τις 29 Νοεμβρίου 2023.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΗΝΑΣ: «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΑΝΟΥΔΗΣ. Η ΠΥΡΑΚΤΩΜΕΝΗ ΡΟΜΦΑΙΑ ΤΟΥ ΑΛΥΤΡΩΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ»

Στη γεμάτη αίθουσα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών, το βράδυ της Δευτέρας, 11/3/2024, πραγματοποιήθηκε από τον εν Αθήναις Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών, με τη στήριξη του Συλλόγου Φύλων της ΑΕΚ η παρουσίαση του βιβλίου του κ. Κυριάκου Χίνα Κωνσταντίνος Σπανούδης – Η πυρακτωμένη ρομφαία του Αλύτρωτου Ελληνισμού.

Στη σπουδαία αυτή εκδήλωση, η οποία ήταν αφιερωμένη στον ιδρυτή και πρώτο πρόεδρο της ΑΕΚ Κωνσταντίνο Σπανούδη, παραβρέθηκαν αρκετοί φίλοι του συγγραφέα και της ΑΕΚ. Επίσης τίμησαν με την παρουσία τους ο κ. Σπυρίδων Σταμούλης, εκπρόσωπος του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Δημητρίου Καιρίδη, ο τ. Αντιπεριφερειάρχης Ανατολικής Αττικής κ. Πέτρος Φιλίππου, ο Πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου (Π.Σ.Α.Τ.) κ. Ιωάννης Θεοδωρακόπουλος, ο Δ/ντής του ΑΠΕ ΜΠΕ κ. Αιμίλιος Περδικάρης, ο Δ/ντής του Μουσείου Ιστορίας της ΑΕΚ κ. Γεράσιμος Γασπαρινάτος, ο Πρόεδρος των Παλαίμαχων Καλαθοσφαιριστών της ΑΕΚ κ. Νικόλαος Μπαμπανικολός, ο Πρόεδρος της Super League κ. Γιώργος Στράτος, η Πρόεδρος της Λέσχης Ιστορίας της ΑΕΚ κ. Χριστίνα Σούκερη, ο Πρόεδρος του Α.Ο. Ταταύλα κ. Θωμάς Αρβαντίδης, η Πρόεδρος της Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών κ. Λένα Αναπινιώτη, ο Γ.Γ. της ΟΠΣΕ κ. Δημήτρης Παντέλας, το μέλος του Δ.Σ. της ΟΠΣΕ κ. Κοσμάς Χατόγλου, ο Πρόεδρος της Ένωσης Σπάρτης Μικράς Ασίας κ. Λουκάς Χριστοδούλου, ο Πρόεδρος των Αλαγιωτών κ. Γιώργος Νουβέλογλου.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τη συντονίστρια της παρουσίασης, δημοσιογράφο κ. Χριστίνα Αμερικάνου, η οποία, μετά το καλωσόρισμα, κάλεσε στην έδρα για ένα σύντομο χαιρετισμό τους:

- Πρόεδρο των Μεγαλοσχιολιτών κ. Δημήτρη Δερβεντλή, ο οποίος μίλησε για τον ομογάλακτο Μεγαλοσχιολίτη αείμνηστο Κωνσταντίνο Σπανούδη.

- Πρόεδρο της Οι.Ομ.Κω. κ. Νίκο Ουζούνoglou ο οποίος, μεταξύ άλλων, επικεντρώθηκε στην ίδρυση από τον Σπανούδη και τον Ευγενίδη, της Σχολής Γραμμάτων και Εμπορίου που λειτούργησε από το 1909 έως το 1925.

- Πρόεδρο της Ελληνικής Μαστολογικής Εταιρίας κ. Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα, η οποία χαιρέτισε την πνευματική αυτή εκδήλωση που οργανώθηκε για να αναδειχτεί η προσφυγική πνευματικότητα. Τέλος παρακάλεσε όλους για τη στήριξη των τριών εκπαιδευτήριων που υπάρχουν στην Πόλη, καθώς και του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

- Τον κ. Σπυρίδωνα Σταμούλη, εκπρόσωπο του κ. Δημητρίου Καιρίδη Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου, ο οποίος δεν μπόρεσε να παρευρεθεί λόγω συζήτησης του μεταναστευτικού με τον Πρωθυπουργό και μετέφερε τους θερμούς χαιρετισμούς του.

Η κ. Χριστίνα Αμερικάνου διάβασε τον χαιρετισμό του Προέδρου της ΑΕΚ κ. Δημήτρη Μελισσανίδη, ο οποίος εξέφραζε τις ευχαριστίες του προς τον εν Αθήναις Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών για την πρωτοβουλία της εκδήλωσης, αφιερωμένη στον πατέρα της ΑΕΚ Κωνσταντίνο Σπανούδη.

Μετά τους χαιρετισμούς ο κύριος ομιλητής της εκδήλωσης Δρ. Χρήστος Ζούπας, γιατρός διαβητολόγος και παλαίμαχος καλαθοσφαιριστής της ΑΕΚ, αναφέρθηκε εμπειριστάτως στον συγγραφέα και ερευνητή του βιβλίου κ. Κυριάκο Χίνα,

στα 100 χρόνια της ΑΕΚ που κουβαλάει τις αξίες και τις αρχές του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης, στον πρώτο Πρόεδρο και ιδρυτή της ΑΕΚ Κωνσταντίνο Σπανούδη, στον ξεριζωμό του Ελληνισμού της Σμύρνης, της Κωνσταντινούπολης και της Μικράς Ασίας και σε πολλά άλλα σχετικά θέματα.

Ο λογοτέχνης κ. Γαβριήλ Ιστικόπουλος, αρχικά μίλησε για τον συγγραφέα κ. Κυριάκο Χίνα και στη συνέχεια απήγγειλε τους στίχους ενός υπέροχου ποιήματος που έγραψε ο ίδιος για το βιβλίο που αναφέρεται στον Κωνσταντίνο Σπανούδη.

Ακολούθησε ο πανεπιστημιακός και συγγραφέας κ. Σπύρος Τσόκας, ο οποίος αναφέρθηκε στον Ελληνισμό της Ανατολής στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα. Προσπάθησε

να μεταφέρει ένα μικρό μέρος της οικονομικής πραγματικότητας της Πόλης αυτής της περιόδου και την απόπειρα εκσυγχρονισμού του Οθωμανικού κράτους.

Τελευταίος μίλησε ο συγγραφέας του βιβλίου κ. Κυριάκος Χίνας, ο οποίος αναφέρθηκε σε αυτά που θα αποτελέσουν σπονδή στη μνήμη του συναρπαστικού ανθρώπου Κωνσταντίνου Σπανούδη, ώστε να διαβουλευτούμε πάνω σε κρίσιμα θέματα, που ο ίδιος έθεσε, προκειμένου να βγάλουμε συμπεράσματα για τη σημερινή κοινωνία, γιατί τότε θα έχει νόημα η ιστορία. Έθεσε τα ερωτήματα του Σπανούδη, τα οποία και ανέλυσε. Στο τέλος της ομιλίας του αναφέρθηκε αναλυτικά στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα του Σπανούδη, στην οικογένειά του, καθώς και στη μεταφορά του κενотаφίου του στο νεκροταφείο Ν. Φιλαδελφείας.

Ο Πρόεδρος των Παλαίμαχων Καλαθοσφαιριστών της ΑΕΚ, κ. Νικόλαος Μπαμπανικολός, ζήτησε τον λόγο για να ενημερώσει ότι υπήρχε μια ακόμα ομάδα μπάσκετ κάποιου Δημόπουλου, η οποία κέρδισε το 1928 το τοπικό Πρωτάθλημα Αθηνών, ενώ η ΑΕΚ κέρδισε το Πανελλήνιο Πρωτάθλημα το 1958.

Η συντονίστρια κ. Χριστίνα Αμερικάνου έκλεισε την εκδήλωση και κάλεσε τους παρευρισκόμενους στον μπουφέ, στην πιλοτή του ισογείου.

Μια ποιοτική πνευματική εκδήλωση του Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών, με την οποία ικανοποιήθηκαν όλοι όσοι παρευρέθηκαν και χειροκρότησαν θερμά τους ομιλητές.

Στάθης Αρβανίτης

Τη Δευτέρα, 11/3/2024 μέλη του Δ.Σ. του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών επισκέφθηκαν τα κεντρικά γραφεία της εταιρίας People Cert, όπου συνάντησαν τον πρόεδρο και ιδρυτή της εταιρίας, Κωνσταντινουπολίτη επιχειρηματία κ. Βύρωνα Νικολαΐδη.

Στη συνάντηση, από την πλευρά του Συνδέσμου, συμμετείχαν ο Πρόεδρος κ. Δημήτρης Δερβεντλής, ο Αντιπρόεδρος κ. Θεοφάνης Βασιγιώργης, ο Γενικός Γραμματέας κ.

Μαρίνα Πρωτονοτάριου με τίτλο «Όνειρό μου είναι να φτιάξω εδώ τη Μεγάλη του Γένους Σχολή», στην οποία, αν και Ζωγραφειώτης, είπε: «Όνειρό μου είναι να φτιάξω εδώ στην Αττική τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, όπου θα μπορούν να φοιτούν δωρεάν παιδιά κάθε οικονομικής δυνατότητας. Θα μπορούσε να ανήκει σε ένα Ίδρυμα, στο οποίο θα δώσω σημαντικό μέρος της περιουσίας μου και αποστολή της Σχολής θα είναι να προσφέρει την καλύτερη εκπαίδευση δωρεάν σε όλους. Το

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ PEOPLE CERT κ. Β. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Στάθης Αρβανίτης και το μέλος ο Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης Παντελεήμων Γιαννίδης.

Η συνάντηση αυτή πραγματοποιήθηκε μετά από ραντεβού που ζητήθηκε από τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών, όταν στην εφημερίδα *Μono News* δημοσιεύτηκε συνέντευξη του κ. Βύρωνα Νικολαΐδη στη δημοσιογράφο κ.

πρόγραμμα σπουδών και οι διδάσκοντες καθηγητές θα είναι οι καλύτεροι».

Η συζήτηση αναπτύχθηκε γύρω από το θέμα ίδρυσης στην Αθήνα της Μεγάλης του Γένους Σχολής, για τις δράσεις του για στήριξη της Ελληνικής Ομογένειας, για το πρόγραμμα υποτροφιών της People Cert σε φοιτητές με καταγωγή από την Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο προκειμένου να συνεχίσουν μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές οπουδήποτε στον κόσμο, την εκδήλωση για τον 2ο κύκλο των φετινών υποτροφιών, η οποία θα γίνει στην Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή στο Φανάρι, την Παρασκευή 17/5/2024 και για πολλά άλλα κοινά ενδιαφέροντα.

Τα μέλη του Δ.Σ. του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών παρουσίασαν λεπτομερώς στον κ. Βύρωνα Νικολαΐδη τις δράσεις του Συνδέσμου, υπογραμμίζοντας την έκδοση πολυτελούς άλμπουμ με τίτλο *Πάνθεον της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχο-*

λής, καθώς και την παραγωγή του ντοκιμαντέρ για την προβολή της ΠΜΓΣ, για το οποίο γίνεται μεγάλη προσπάθεια προβολής του σε πολλές πόλεις της Ελλάδας και του κόσμου.

Ο κ. Βύρων Νικολαΐδης δήλωσε ότι έχει την πρόθεση και τη διάθεση να βοηθήσει κάθε μελλοντική προσπάθεια του Συνδέσμου.

Στο τέλος της συνάντησης ο κ. Βύρων Νικολαΐδης δώρισε στα τέσσερα μέλη από ένα πολυτελές άλμπουμ της People Cert *Τιμώντας τους Κωνσταντινουπολίτες Δάσκαλους* και αντίστοιχα ο Σύνδεσμος Μεγαλοσχιολιτών του προσέφερε τον τόμο *Πάνθεον της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής* και κάποια DVD με το ντοκιμαντέρ της ΠΜΓΣ.

Μια εποικοδομητική συνάντηση, στην οποία ανταλλάχθηκαν απόψεις και μπήκαν οι βάσεις για μελλοντική συνεργασία και στήριξη του ενός στις προσπάθειες και τα έργα του άλλου.

Στάθης Αρβανίτης

εκδηλώσεις

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Με επιτυχία και αρκετούς γνωστούς και ενδιαφερομένους για την Τουρκική λογοτεχνία πραγματοποιήθηκε και η 2η συνάντηση της σειράς ομιλιών «Η γυναίκα στην Τουρκική λογοτεχνία», την Τετάρτη, 14 Φεβρουαρίου 2024, στη φιλόξενη αίθουσα του βιβλιοπωλείου ο Πολίτης με τη συνεργασία του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.

Κατάμεστη ήταν και η δεύτερη παρουσίαση της νέας σειράς ομιλιών, που πραγματοποιήθηκε στον φιλόξενο χώρο του βιβλιοπωλείου ο Πολίτης από την εκπαιδευτικό Δρ. Ρέα Σταθοπούλου, η οποία ανέπτυξε την πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία της με θέμα το βιβλίο του Τούρκου συγγραφέα Μουρατχάν Μουγκάν *Πόλεις από γυναίκες*, που μεταφράστηκε στα Ελληνικά από τον Αλέκο Κομπότη και εκδόθηκε από τις Εκδόσεις Τσουκάτου.

Στην ενδιαφέρουσα ομιλία παραβρέθηκαν από νωρίς για να την παρακολουθήσουν, η Πρόεδρος του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του ΕΚΠΑ κ. Ελένη Σελλά, καθηγήτρες του ΕΚΠΑ, μεταφραστές και φοιτητές της σχολής.

Πρώτη μίλησε η τ. Επικ. Καθηγήτρια κ. Μάρω Μαυροπούλου, η οποία μετά το κα-

λωσόρισμα αναφέρθηκε στο πλούσιο βιογραφικό της Ρέας Σταθοπούλου, η οποία έχει εργασθεί στη δημόσια εκπαίδευση ως φυσικός και έζησε με τον λογοτέχνη και ζωγράφο πατέρα της, ενώ και η ίδια είναι συγγραφέας τεσσάρων μυθιστορημάτων. Επίσης μίλησε για τον αγαπημένο συγγραφέα Μουρατχάν Μουγκάν, ο οποίος έχει μελετήσει τη γυναίκα μπαίνοντας στη θέση της, γιατί στην Τουρκία παραδοσιακά οι άνδρες αντιμετωπίζουν το γυναικείο φύλο από τη δική τους πλευρά.

Ακολούθησε η κ. Σταθοπούλου, η οποία αρχικά ευχαρίστησε όλους αυτούς που της έδωσαν την ευκαιρία να μιλήσει για το συγκεκριμένο βιβλίο. Είπε ότι το βιβλίο αποτελείται από 16 διηγήματα στα οποία πρωταγωνιστούν μόνο γυναίκες, ενώ οι άνδρες περνούν σαν σκιές. Εξήγησε ότι ο τίτλος του βι-

βλίου θα μπορούσε να μεταφραστεί και ως «Πόλεις φτιαγμένες από γυναίκες».

Συνέχισε αναφέροντας κάποιες συνεντεύξεις και το βιογραφικό του Μουρατχάν Μουγκάν, ο οποίος γεννήθηκε το 1955 στην Κωνσταντινούπολη και έζησε τα παιδικά και εφηβικά χρόνια του στο Μάρντιν. Είναι ένας παραγωγικός σύγχρονος συγγραφέας, που έχει γράψει ποιήματα, διηγήματα, θεατρικά έργα, μυθιστορήματα, σενάρια, ραδιοφωνικά έργα, κριτικές κινηματογράφου και θέατρου.

Η κ. Σταθοπούλου είπε ότι σε αυτό το βιβλίο ο συγγραφέας διάλεξε μια περιπλάνηση σε κάποιες πόλεις, σε διάφορα σημεία της Τουρκίας, όπου οι ηρωίδες γυναίκες ζουν σε αυτές τις πόλεις και εξιστορούν την εκεί ζωή τους. Διάβασε τις ιστορίες κάποιων από αυτές που ήταν από Σμύρνη, Σινώπη, Τραπεζούντα, Προύσα, Άδανα κάνοντας κριτική για την ποι-

ότητα της ζωής τους. Από αυτές τις ιστορίες βγήκε τελικά το συμπέρασμα ότι ο συγγραφέας βασίστηκε στα δίπολα αυτά, για να τονίσει όχι τις διαφορές αυτές, τους αντίθετους τύπους και χαρακτήρες αυτών των γυναικών, αλλά για να καταδείξει τους διαφορετικούς κόσμους που συνυπάρχουν στην Τουρκία, χωρίς να μπορούν να επικοινωνήσουν.

Προς το τέλος της συνάντησης, η συγγραφέας κ. Σούλα Μπόζη, η οποία βρισκόταν στο κοινό, ζήτησε τον λόγο για να αναφερθεί στη συγγραφέα φίλη της Τουρκάλα συγγραφέα Φιροζζάν, η οποία έχασε τη ζωή της τελευταία.

Το κοινό, μετά το τέλος της εξαιρετικά καλής και αναλυτικής παρουσίασης, χειροκρότησε θερμά την κ. Σταθοπούλου. Κάποιοι μάλιστα της έθεσαν ερωτήσεις, τις οποίες και απάντησε.

Στάθης Αρβανίτης

♦ ΜΙΡΑΝΤΑ ΠΑΥΛΙΔΟΥ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΙΓΝΙΤΩΝ ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 1925-1957

Η εφημερίδα μας παραβρέθηκε την Τετάρτη, 21/2/2024, σε παρουσίαση βιβλίου διαφορετικού ενδιαφέροντος από τις μέχρι σήμερα παρουσιάσεις που παρακολουθήσαμε στην αίθουσα εκδηλώσεων «Αλέξανδρος Μαζαράκης» του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών. Η παρουσίαση, που οργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Κεντρικάδων και την Ένωση Σμυρναίων, αφορούσε το βιβλίο της Μιράντας Παυλίδου *Η ιστορία των λιγνιτών της Δυτικής Μακεδονίας 1925-1957* και ο Μικρασιάτης Γεώργιος Ν. Παυλίδης.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Το βιβλίο αναφέρεται στην ανακάλυψη και εξόρυξη των λιγνιτών στην Ελλάδα στο πρώτο ήμισυ του 20ού αιώνα με πρωτοπόρο τον παππού της συγγραφέως Γεώργιο Παυλίδη, ο οποίος ήρθε πρόσφυγας στη Δυτική Μακεδονία από την Ιωνική Φώκεια που είχε γεννηθεί.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν αρκετοί βιβλιόφιλοι, φίλοι της συγγραφέως και μέλη του Συνδέσμου Κεντρικάδων, παρά τη βροχή, την αναστάτωση στους δρόμους από την κάθοδο των τρακτέρ στην Αθήνα και τη διεξαγωγή του αγώνα κυπέλου στο διπλανό γήπεδο του ΠΑΟ.

Την παρουσίαση ξεκίνησε, καλωσορίζοντας το κοινό, η Πρόεδρος του Συνδέσμου Κεντρικάδων κ. Όλγα Χάρτμαν, που ήταν συντονίστρια της εκδήλωσης και η οποία προλόγισε το βιβλίο και ανέγνωσε το βιογραφικό κάθε ομιλητή.

Μίλησαν κατά σειρά οι:

* Ο Δρ. Σύγχρονης Ιστορίας κ. Βλάσης Αγτζίδης, ο οποίος αποκάλεσε τον Γεώργιο Παυλίδη τον πιο γοητευτικό πρόσφυγα της Μικράς Ασίας, που έβαλε τις βάσεις αξιοποι-

ώντας τον λιγνίτη στην Εορδαία, το μεγαλύτερο κοίτασμα λιγνίτη στην Ελλάδα, ξεκινώντας την αξιοποίησή του και βάζοντας τις βάσεις για την ενεργειακή επανάσταση της Ελλάδας από το 1925. Μίλησε για την εξαιρετική πορεία όλων των προσφύγων στην Ελλάδα και για τα τότε τεκταινόμενα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία καθώς και για το κίνημα των Νεότουρκων.

* Ο Ομότ. Καθηγητής ΕΜΠ και Πρόεδρος της Ο.Ο.Μ.Κ. κ. Νίκος Ουζούνγλου, ο οποίος αναφέρθηκε στη μεγάλη προσφορά των Ελλήνων της Μικράς Ασίας στην περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, στα ορυχεία μετάλλων στην Αργυρούπολη και γενικά στη Μικρά Ασία και Αρμενία. Επεφύλαξε μάλιστα και μια έκπληξη στη συγγραφέα, παραδίδοντάς της τα περιουσιακά στοιχεία του παππού της στη Μικρά Ασία από τους καταλόγους που επεξεργάζεται η Ο.Ο.Μ.Κ. με εθελοντές τα τελευταία χρόνια.

* Το τ. μέλος του Δ.Σ. της ΔΕΗ και εκπρόσωπος των εργαζομένων κ. Παντελής Καρα-

λευτέρης, ο οποίος μίλησε για τις ιδιότητες και τα στρώματα του λιγνίτη, την αυτανάφλεξή του, τις λιγνιτικές δραστηριότητες, την τεχνολογία του Γεωργίου Παυλίδη και του Πρόδρομου Μποδοσάκη στην περιοχή της Εορδαίας. Τόνισε μάλιστα τις δυσκολίες και τις συνθήκες που αντιμετώπιζαν οι μεταλλωρύχοι που κατέβαιναν τότε στα πηγάδια, έχοντας για ασφάλεια και συντροφιά ένα καναρίνι. Αν ψόφαγε καταλάβαιναν την ανυπαρξία αέρα και ανέβαιναν άμεσα επάνω.

Η εκπαιδευτικός, ερευνήτρια της ιστορίας των λιγνιτών της Πτολεμαϊδας και συγγραφέας του βιβλίου κ. Μιράντα Παυλίδου, αρχικά ευχαρίστησε τον Σύνδεσμο Κεντρικάδων, την Ένωση Σμυρναίων, τους ομιλητές

και το κοινό. Στη συνέχεια αναφέρθηκε με λεπτομέρειες στη ζωή του παππού της και τις δυσκολίες που αντιμετώπισε από τότε που γεννήθηκε στην Παλαιά Φώκεια της Μ. Ασίας.

* Τελευταίος τον λόγο έλαβε ο εκπαιδευτικός και Πρόεδρος της Ένωσης Σμυρναίων κ. Γεώργιος Αρχοντάκης, ο οποίος αναφέρθηκε στους επιφανείς Σμυρναίους, όπως τον Ωνάση, τον Ιωακείμογλου και δίπλα τους τον Παυλίδη, που ο καθένας από την πλευρά του πρόσφερε ότι μπορούσε στην κοινωνία. Ο Παυλίδης ήταν αυτός, είπε, που ανέδειξε από την πλευρά του τη ΔΕΗ, έναν οικονομικό κολλοσσό σε μια μικρή περιοχή.

Η κ. Όλγα Χάρτμαν έκλεισε τη σημαντική αυτή παρουσίαση, την οποία ακολούθησε πλούσιος μπουφές με εδέσματα, ειδικά μπισκοτά Σμύρνης (Αετουδάκια), γλυκίσματα, αναψυκτικά και κρασί.

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, <http://www.estiakon.org>, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ ΜΑΣ ΤΗΝ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Το Σάββατο 24 Φεβρουαρίου 2024, τελέστηκε Αρχιερατική Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, μετ' αρτοκλασίας, στο εκκλησάκι του γηροκομείου μας. Χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος, Αρχιερέας του Οικουμενικού θρόνου και Διευθυντής του γραφείου εκπροσωπήσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Αθήνα. Συνλειτούργησαν ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης πατήρ Κωνσταντίνος Συρίγος, Αρχιερατικός Επίτροπος Λαυρεωτικής της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσογαίας και Λαυρεωτικής και ο Διάκονος πατήρ Γεώργιος Ζαραβέλας της αυτής Μητροπόλεως. Έψαλλαν ο Άρχων Πρωτομαϊστωρ της ΜτΧΕ Σταμάτιος Κίσσας μετά του υιού του Ευάγγελου Κίσσα. Στην τελετή παρέστησαν, πέραν των φιλοξενουμένων, ο Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως, η Διευθύντρια, το προσωπικό και μέλη του εθελοντικού Σώματος Κυριών.

Ακολούθησε μνημόσυνο για την ανάπαυση των ψυχών των αιδίων Αρχιερέων οι οποίοι υπήρξαν Ευεργέτες, Δωρητές και υποστηρικτές για την ίδρυση και λειτουργία του γηροκομείου.

Στο πέρας της Λειτουργίας, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης κ. Θεοδώρητος προσφώνησε στο εκκλησιαστικό κοινό, αναφέρθηκε στις ρίζες του που προέρχονται από την Κωνσταντινούπολη, ενημέρωσε για το επικείμενο ταξίδι του στο Φανάρι για να παραστεί στα γενέθλια του Παναγιότατου, εξέφρασε τον εντυπωσιασμό του για την εξαιρετική κατάσταση του γηροκομείου, εξήρε το έργο που επιτελείται και συνεχάρη τον Πρόεδρο, τα Μέλη του Δ.Σ., τη Διευθύντρια και το προσωπικό για την άρτια εμφάνιση, καθαριότητα εντός και εκτός του Ιδρύματος, δήλωσε ότι έχει προσωπική άποψη για τα γηροκομεία καθότι υπήρξε στο παρελθόν ιδρυτής ενός τετραώροφου γηροκομείου στην Αγία Παρασκευή και τέλος συμβούλεψε τους τρώφimus να ζουν αδελφωμένα, να κινούνται, να προσέχουν το φαγητό τους, να έχουν καλές σχέσεις μεταξύ τους, ενώ τους ανέφερε ότι «εδώ δεν είναι Ίδρυμα, είναι σαν το σπίτι σας».

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/2/2024 έως 15/3/2024

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:
Όμιλος Εκπαιδευτικών Αθηνών στη μνήμη Ιωάννη Κυριαζή **250 €**

Καίτη Ταχιντζή στη μνήμη Ευθαλίας Ανανάδου **50 €**

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΠΙΣΙΖΟΓΛΟΥ: Λάζαρος Αϊβάτογλου 100, Κούλα Αναγνωστοπούλου **100 €**

Στη μνήμη ΕΥΦΗΜΙΑΣ (ΕΦΗΣ) ΜΕΝΕΓΑΤΟΥ: Κυριακή Φλίγκου **20 €**, Νανά Σταυρίδου **20 €**, Ευαγγελία Βαφειάδου **50 €**, Ευάγγελος Χουντής **50 €**, οικογ. Αναγνωστοπούλου **50 €**, οικογ. Σισμάνογλου **200 €**

Στη μνήμη ΑΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΓΑΛΑΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τάτια Αϊβάτογλου **50 €**, Πόπη Καλιγέρη-Βουθούλα **50 €**, Σούλα Γρηγοροπούλου **50 €**, Μαρία Φωτιάδου **30 €**, Φούλα Φωτίογλου **20 €**, Μόνικα Γκεργκεβίτσα **20 €**, Μάρκος Λαμπίρης **50**, Κώστας Ευσταθιάδης **5 €**, οικογ. Γρηγοριάδη **10**, Παπαϊωάννου **20 €**
Στη μνήμη ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΤΙΝΟΥ: Γιώργος Ζώρζος **50 €**, Ελένη Λάγια **50 €**, Δημήτρης Ευθυμιάδης **20 €**

Στη μνήμη ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ανάργυρος Γκεδικόγλου **50 €**, Γιώργος-Αθηνά Γκεδικόγλου **50 €**, Παναγιώτης Παναγιωτίδης **50 €**, Ανδρέας Στυλιανόπουλος **50 €**, Δημήτρης Μωλ **50 €**, Αθανάσιος Ηλιάδης **50 €**, Παρασκευή Βελισσαρίου **50 €**, Λεωνίδα Παγώνης **50 €**, Νίκη Γκεδικόγλου **50 €**, Κυβέτου Αναστασόπουλος **50 €**, Στέφανος Στεφανάκης **50 €**, οικογ. Ιωάννου Κατρανίδη **50 €**, Σόνια Γεωργάτου **50 €**, Μιχάλης Σίμας **50 €**, Ευάγγελος Καστριώτης **50 €**, Αικατερίνη Μάμα **50 €**, οικογ. Ασημάκη **50 €**, Νίκος και Όλγα Καμπά **50 €**, Ξένη Πετσοπούλου **50 €**, Χαριτωνίδης Λώτση **50 €**, Στέφανος και Ιωάννα Χαριτωνίδη **50 €**, οικογ. Φαίδωνος Ιωάννου **100 €**, οικογ. Διονυσίου Παναγιωτίδη και Τερψιχόρη **100 €**, Δημήτρης Μαργαριτίδης **100 €**, Όλγα Παναγιωτίδη και οικογ. Δεγίμεντζή **100 €**, Μιχάλης Γκλεζάκος **30 €**, Στάθης και Άννα Νικολαΐδη **20 €**, Άλκηστις Οικονομολούλου **20 €**, Βασίλειος Καψής **20 €**, Μαίρη Λυριτζή **20 €**, Κίμων Κιοσκλής **20 €**, Αικατερίνη Κωνσταντίνου **20 €**, Ελευθερία Θωμαΐδου **20 €**, Μαγδαληνή Θωμαΐδου **20 €**, Γεώργιος Ταβλός **20 €**, Βασιαγεώργης Νίκος και Καίτη **20 €**, οικογ. Σωτηρίου Βαμβακούση **20 €**, Νίκος Μιχαηλίδης **10 €**, Φίλιππος Ατζέμογλου **100 €**, Σωτηράλη Γκεδικόγλου **50 €**

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

400 € Η οικογ. Αϊβάτογλου στη μνήμη Βασιλείου Αϊβάτογλου, την Κυριακή, 18/02/2024.

Ο κος Ιωάννης Καραγιαννόπουλος προσέφερε κεράσματα στη μνήμη του αιμνήστου αδελφού του ΧΑΡΗ με τη συμπλήρωση 9 μηνών από τον θάνατό του, το Σάββατο, 24/2/2024.

400 € Η κα Αλεξάνδρα Νότη, στη μνήμη Ειρήνης-Ελένης Μηνά, την Κυριακή, 25/2/2024.

450 € Η κα Ρούλα Ωραιοπούλου υπέρ υγείας της, την Παρασκευή, 1/3/2024.

400 € Η οικογ. Αϊβάτογλου στη μνήμη Βασιλείου Αϊβάτογλου, το Σάββατο, 09/03/2024.

Σύνολο Εισπράξεων: € 4.820,00

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Η εταιρεία MENARINI HELLAS AE προσέφερε ποσότητα από βιταμίνες.

Ο κος Ιωάννης Καραγιαννόπουλος στη μνήμη του αδελφού του, αντί μνημοσύνου, προσέφερε για τις λειτουργικές ανάγκες του ναού Επίχρυσο Σμάλτινο Βυζαντινό Σταυρό Ευλογίας διπλής όψεως.

Ο κος Μίλτος Σιώτης, ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ ΠΙΣΤΩΦ, προσέφερε Δίσκο με εξαιρετικά κόλλυβα και τα συνοδευτικά τους στο Μνημόσυνο που ακολούθησε τη Θ. Λειτουργία στο Γηροκομείο μας.

**Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά
Οι γέροντες ευγνωμονούν
Εκ του Γραφείου Διοίκησης**

ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΓΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της «Εστίας Κωνσταντινουπόλεως» σε πρόσφατη συνεδρίασή του, σχετικά με την παράθεση γευμάτων εις μνήμην, αποφάσισε τα εξής.

Εις το εξής, οι προσφέροντες το γεύμα θα μπορούν να συμμετέχουν, υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :

- Κατά την είσοδό τους στο κτίριο θα διαθέτουν αρνητικό «rapid test» 24ώρου από πιστοποιημένο φορέα,
- Θα φέρουν προστατευτική μάσκα προσώπου
- Δεν θα υπερβαίνουν τα τρία άτομα

Ζητάμε την κατανόησή σας για τους περιορισμούς, οι οποίοι αφορούν αποκλειστικά την προστασία των φιλοξενούμενων μας.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Στη συνέχεια, στην κεντρική αίθουσα του Ιδρύματος, ο Σεβασμιότατος συνομήλησε με τους τρόφιμους και τους ευχήθηκε υγεία και δύναμη. Ο Γενικός Γραμματέας σε σύντομη και εμπνευσμένη ομιλία του, προσφώνησε τον Αρχιερέα, τον ευχαρίστησε για τη χοροστασία στη Θεία λειτουργία ενόψει της μνήμης του «Οσίου Στεφάνου του Γηροκόμου», προστάτη Αγίου του γηροκομείου μας, ανέφερε ότι η ημέρα είναι χαρμόσυνη και θα παραμείνει στην μνήμη όλων μας, καθότι στα 38 χρόνια λειτουργίας του Ιδρύματος, είναι η πρώτη φορά που τελέστηκε Αρχιερατική Θεία λειτουργία μετ' αρτοκλασίας και μνημόσυνο.

Με το πέρας της ομιλίας, προσφέρθηκαν ζεστά ροφήματα με τα σχετικά συνοδευτικά πρωινού. Είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακή, η χαρά και η αγαλλίαση στο πρόσωπο όλων των φιλοξενουμένων καθώς και των επισκεπτών που παρακολούθησαν τη Θεία Λειτουργία.

Το Δ.Σ. της «Εστίας Κωνσταντινουπόλεως» ευχαριστεί θερμά τον Μητροπολίτη Λαοδικείας κ. Θεοδώρητο, ο οποίος αποδέχθηκε την πρόσκληση και τίμησε με την παρουσία του το γηροκομείο μας ενώ παράλληλα, με την προαναφερθείσα προσφώνησή του, συγκίνησε ιδιαίτερα το κοινό, τον Πανοσιολογιότατο Κωνσταντίνου Συρίγο ο οποίος είναι πάντα στο πλευρό του γηροκομείου και μας στηρίζει σε κάθε ευκαιρία, τον Διάκονο κ. Γεώργιο Ζαραβέλα που συμμετείχε στην Παναγιωτική Θεία Λειτουργία και βεβαίως τον αγαπητό κ. Σταμάτιο Κίσσα (πρώην μέλος του Δ.Σ.) και τον Ευάγγελο Κίσσα, οι οποίοι όπως κάθε φορά, με τη Βυζαντινή Ψαλμωδία των, προσέφεραν μία εξαιρετική ατμόσφαιρα και αγαλλίαση στους παρευρισκόμενους.

Είναι άξιο αναφοράς, ότι ο Γενικός Γραμματέας κος Καραγιαννόπουλος, οργάνωσε, επιμελήθηκε και φρόντισε τα απαραίτητα, (ανθοστολισμό, κεράσματα, κ.ά.), ενώ προσέφερε για το Εκκλησάκι, επίχρυσο διπλής όψεως σμάλτινο Βυζαντινό Σταυρό Ευλογίας.

3^Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ:
ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας-Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη σε συνεργασία με τη Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβεργιάν, το απόγευμα της 8ης Μαρτίου 2023 πραγματοποίησαν την πρώτη συνέντευξη της 3ης περιόδου, με την καθηγήτρια της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιζίκ κ. Ευαγγελία Αλεξάνδρου Σαρλάκ. Η συνέντευξη προστίθεται στον κύκλο συνεντεύξεων που ξεκίνησαν τον Μάιο του 2021 με γενικό τίτλο «Πρόσωπα και Άνθρωποι». Στα προηγούμενα τεύχη έχουμε περιγράψει τον σκοπό αυτών των συνεντεύξεων που αναλύουν το χτες, το σήμερα και το αύριο της Ρωμαϊκής κοινότητας στη Βασιλεύουσα.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με τον Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη Πρέσβη κ. Κωνσταντίνο Κούτρα, ο οποίος καλωσόρισε τους φίλους του Σισμανόγλειου Μεγάρου και απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό σε αυτούς που θα παρακολουθούσαν τη διαδικτυακή συνέντευξη. Επίσης ευχαρίστησε την κ. Τσεβίκ, που πραγματοποιεί αυτές τις συνεντεύξεις και γίνεται αρωγός στο εγχείρημα του Γενικού Προξενείου.

Ακολούθησε η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ, η οποία προλόγισε τη συνέντευξη αναφερομένη στην προσπάθεια που έγινε για αυτή τη σειρά συνεντεύξεων, οι οποίες προέκυψαν μετά από την πολύχρονη ενασχόλησή της με την προφορική ιστορία αλλά και τις σχετικές δημοσιεύσεις στο πολυπολιτισμικό περιοδικό *Paros* και στην εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Πολύ ενδιαφέρουσα η συνέντευξη με την καθηγήτρια της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιζίκ, κ. Ευαγγελία Αλεξάνδρου Σαρλάκ, η οποία γεννήθηκε στο Ορτακόγ το 1962. Τελείωσε το δημοτικό του Ορτακόγ, συνέχισε στο Κεντρικό Παρθενοναγωγείο και αποπεράτωσε τις γυμνασιακές της σπουδές στα γαλλόφωνα κολέγια Saint Pulcherie και Saint Benoit. Συνέχισε τις πανεπιστημιακές σπουδές της στο Τμήμα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Κωνσταντινούπολης, ενώ μεταπτυχιακά και διδακτορικό πραγματοποίησε στο Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης. Αρχικά έγινε αναπληρώτρια καθηγήτρια και μετά καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Ιζίκ, όπου διδάσκει Ιστορία της Τέχνης και Σχέδιο Μυθολογίας, Εικονογραφίας και Ευρωπαϊκής Εικονογραφίας.

Η περίπου τριάντα πέντε λεπτών συνέντευξη, μεταδόθηκε από το διαδίκτυο στη σελίδα του Facebook και στο κανάλι Youtube του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας. Η συνέντευξη βιντεοσκοπήθηκε στην Ελληνική γλώσσα, με υπότιτλους στην Τουρκική.

Η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ, αρχικά παρουσίασε το πλούσιο βιογραφικό της κ. Ευαγγελία Αλεξάνδρου Σαρλάκ και στη συνέχεια ξεκίνησε τις ερωτήσεις πρώτα με την καταγωγή και τον τόπο γέννησης, στις οποίες η κ. Σαρλάκ απάντησε ότι γεννήθηκε στο Ορτακόγ από πατέρα Ρωμίο και μητέρα Εβραία. Ακολούθησαν ερωτήσεις για το τι θυμάται από τότε που ζούσε στο Ορτακόγ, τη σημερινή γαστρονομία του Ορτακόγ, το «κουμπίρ» σπεσιαλιτέ της περιοχής, τα μαθητικά της χρόνια σε δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο και στο πανεπιστήμιο, τη γλώσσα που μιλούσε η οικογένεια στο σπίτι, την κλασική αρχαιολογία που σπούδασε και τις μεταπτυχιακές της σπουδές της στην αρχιτεκτονική, τις απόψεις της για τις σπουδές των σημερινών νέων στις σχολές Καλών Τεχνών, το ενδιαφέρον των σημερινών νέων στη Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Ιστορία, την κοινοτική της δράση αρχικά στο Κεντρικό Παρθενοναγωγείο και μετά στην Κοινότητα Κουσκουντζουκίου, την ενασχόλησή της με την έκθεση Ρωμίων αρχιτεκτόνων, τη Σχολή Γαλατά, την έκθεση El Greco και τέλος για την ασχολία της με εκθέσεις, εκδηλώσεις, ομιλίες σε μια νέα περιοχή της Πόλης, το Sultan bey.

Αν ενδιαφέρεστε, μπορείτε να παρακολουθήσετε από την ιστοσελίδα: www.youtube.com/user/sismanogliomegaro/videos

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ενδιαφέρουσα και καλά οργανωμένη ήταν η επίσκεψη 25 περίπου μελών και φίλων του Νέου Κύκλου Κων/πολιτών, στις 24/2/2024, στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Βασιλή και Ελίζας Γουλανδρή. Το μουσείο στεγάζεται σε συγκρότημα, που προήλθε από τη σύζευξη διατηρητέου κτίσματος του μεσοπολέμου και μοντέρνου κτηρίου.

γλυπτά πολλών καλλιτεχνών μεταπολεμικής τέχνης, αφαιρετικής ζωγραφικής. Τέλος, στους 3ο και 4ο όροφο όπου φιλοξενούνται έργα μεγάλων Ελλήνων ζωγράφων, όπως των Παναγιώτη Τέτση, Κωνσταντίνου Παρθένη, Γιάννη Τσαρούχη, Σπύρου Βασιλείου, Γιώργου Ροής, Γιάννη Παππά. Μιχάλη Μαδένη, Γιάννη Μοραλή, Νίκου Γκίκα, Γιώργου Ζογγόπουλου, Παναγιώτη (Τάκη) Βασιλάκη.

Μετά την ξενάγηση, κάποιοι επισκεφθήκαμε στον μεσόροφο το καλαίσθητο καφέ-μπαρ, για να απολαύσουμε σε ένα όμορφο περιβάλλον το καφεδάκι μας.

Πραγματικά όλοι ικανοποιηθήκαμε από την καταπληκτική ξενάγηση σε όλους τους χώρους του μουσείου, που οργάνωσε η κ. Λένα Αναπιώτη, η οποία συνεννοήθηκε για την ομαδική ξενάγηση με το μουσείο, βοηθούμενη από τους κ.κ. Ηώ Δεβλέτογλου και Θανάση Δράκο.

Στάθης Αρβανίτης

Ετσι, λοιπόν, με σύμμαχο την ηλιόλουστη ημέρα στο μέσον του χειμώνα, οι ενδιαφερόμενοι συγκεντρωθήκαμε στην είσοδο του εντυπωσιακού μουσείου, αναμένοντας τον ξεναγό που μας όρισε το ίδιο το μουσείο. Στην κανονισμένη ώρα ακριβώς εμφανίστηκε ο καλός και συμπαθής ξεναγός κ. Παύλος Γκουγιαννάς, ο οποίος μοίρασε σε όλους μας ειδικές ασύρματες συσκευές ξεναγήσεως, που όντως διευκολύνουν την ξενάγηση χωρίς πρόβλημα στην ακρόαση αυτών που μας εξηγούσε.

Ξεκινήσαμε αρχικά από το υπόγειο όπου είναι αναρτημένα τα έργα των περιοδικών εκθέσεων του μουσείου, που ανήκουν καλλιτεχνικά στον νέο-μπρεσιονισμό φιλοτεχνημένα από τους Henry Edmond Cross, Paul Signac, Georges Seurat, Henry Matisse, κ.ά.

Προχωρήσαμε στον 1ο όροφο που φιλοξενούνται έργα μοντέρνας τέχνης. Στον 2ο όροφο χαρακτηριστικά, πίνακες και

ΝΕΚΤΑΡΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΟΥ: ΣΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΗΣ ΑΙΩΝΙΑΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Ο Πολίτης παραβρέθηκε στις 29 Φεβρουαρίου 2024 στην παρουσίαση-συζήτηση με θέμα το Πολίτικο ιδίωμα στο μυθιστόρημα της Νεκταρίας Αναστασιάδου Στα πόδια της Αιωνίας Άνοιξης, που αναφέρεται στη ζωή μιας Πολίτισσας, της Αθηνάς, που εξιστορεί το παρελθόν της. Η παρουσίαση-συζήτηση πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων «Αλέξανδρος Μαζαράκης» του Πνευματικού Κέντρου Κωνσταντινουπολιτών και οργανώθηκε από την Ένωση Κωνσταντινουπολιτών και τις Εκδόσεις Παπαδόπουλος.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Την παρουσίαση ξεκίνησε προλογίζοντας το βιβλίο η ποιήτρια και μεταφράστρια κ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη, συντονίστρια της συζήτησης, η οποία παρουσίασε το βιογραφικό του ομιλητή κ. Σάββα Τσιλένη, Δρ. Αρχιτέκτονα-Πολιοδόμου και Προέδρου της Επιτροπής της ΕΤΜΕΛΑΝ.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος της Ένωσης Κωνσταντινουπολιτών κ. Λένα Αναπινιώτη απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό στους παρευρεθέντες.

Ακολούθησε η συγγραφέας κ. Νεκταρία Αναστασιάδου, η οποία διάβασε απόσπασμα από το βιβλίο της και ευχαρίστησε όλους όσους ήρθαν να παρακολουθήσουν την παρουσίαση.

Μετά τη συγγραφέα ο Δρ. Αρχιτέκτονας-Πολιοδόμος κ. Σάββας Τσιλένης αναφέρ-

θηκε αρχικά σε κάποιες δικές του συμπτώσεις με τους ήρωες του βιβλίου. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε στο γνωστό πολυτελές ζαχαροπλασείο «Μαρκίζ», που απεικονίζεται στο εξώφυλλο του βιβλίου, αλλά και σε αρκετές γνωστές πολυκατοικίες και τοποθεσίες στο Πέρα.

Ο κ. Τσιλένης στην εισήγησή του επεκτάθηκε στην αναλυτική εξέταση των λέξεων του Πολίτικου ιδιώματος, που μεταχειρίστηκε η συγγραφέας στο μυθιστόρημά της.

Είχε προγραμματίσει την εισήγησή του να την παρουσιάσει ταυτόχρονα στην οθόνη με στήλες που περιείχαν την κάθε μη ελληνική λέξη που συνάντησε διαβάζοντας το βιβλίο. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε εφικτό λόγω ενός τεχνικού προβλήματος που προέκυψε στις συνδέσεις. Αναγκάστηκε μάλιστα να περι-

γράψει προφορικά στο κοινό την όλη διαδικασία επεξήγησης στις στήλες το νόημα της λέξεως, καθώς και την προέλευσή της.

Επίσης στάθηκε στην ερμηνεία κάποιων λέξεων που χρησιμοποιούνταν στην Πόλη, για τις οποίες έψαξε σε διάφορα λεξικά που έχουν κυκλοφορήσει για αυτόν τον λόγο. Μια λέξη αυτές που στάθηκε ήταν «καβανόζι», που σήμαινε γυάλινο δοχείο με καπάκι.

Μετά τον κ. Τσιλένη, η κ. Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη υπέβαλε ερωτήσεις στη συγγραφέα κ. Νεκταρία Αναστασιάδου, οι οποίες είχαν σχέση με τη συγγραφική της εργασία και αφορούσαν τη γλώσσα που χρησιμοποιεί, τις γλώσσες που γνωρίζει, τη διαφορά του 1ου από το 2ο της βιβλίο, τις καλές κριτικές, τη μεγάλη επιτυχία του 1ου της βιβλί-

ου Recipe for Daphne, τον χαρακτήρα των ηρώων του παρουσιαζόμενου βιβλίου, το ποιος διαβάζει πρώτος το βιβλίο της αφού το γράψει, για το επόμενο βιβλίο της που, όπως είπε, θα είναι ιστορικό μυθιστόρημα, το πέρασμά της από Πανεπιστήμιο Δημιουργικής Γραφής της Αϊόβα και πολλά άλλα θέματα για τη συγγραφική εργασία. Σε κάποιο σημείο μάλιστα η κ. Γλυνιαδάκη διάβασε και ένα απόσπασμα από το βιβλίο με χιουμορστικό περιεχόμενο.

Όλοι οι ομιλητές χειροκροτήθηκαν θερμά από το κοινό και έφτασε η ώρα να ακουστούν μουσικά ελληνικά και ξένα κομμάτια από την Ελένη Φουρλάνου, που με μαεστρία έπαιξε με το κανονάκι της.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΗΣ ΠΜΓΣ ΣΤΟΝ ΠΥΡΓΟ ΗΛΕΙΑΣ

Μεγάλη ήταν η ικανοποίηση του Δ.Σ. του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών, γιατί το τελευταίο διάστημα στα πλαίσια προβολής της ΠΜΓΣ στον ελλαδικό χώρο, μέσω του ντοκιμαντέρ δικής τους παραγωγής, ταξίδεψε αυτήν τη φορά στον Πύργο Ηλείας. Τα περισσότερα μέλη του Δ.Σ. του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών, με ένα μικρό πούλμαν πήγαν στον Πύργο Ηλείας, όπου το Σάββατο, 2 Μαρτίου 2024, πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η προβολή του ντοκιμαντέρ, η οποία οργανώθηκε από τον Σύλλογο Τραπεζικών Υπαλλήλων Ν. Ηλείας σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Ηλείας, οι οποίοι επέδειξαν εδώ και καιρό ενδιαφέρον για την προβολή στην πόλη τους.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Μεγάλη ήταν η προετοιμασία για την οργάνωση της εκδήλωσης στην καταπληκτική θεατρική αίθουσα εκδηλώσεων του 1ου Γυμνασίου του Πύργου, όπου πραγματοποιήθηκε η προβολή του πολυβραβευμένου ντοκιμαντέρ, σε σκηνοθεσία του δημοσιογράφου της ΕΡΤ και παραγωγού ντοκιμαντέρ κ. Θωμά Σίδερη με τίτλο «Η Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή».

Την εκδήλωση, εκτός των πολλών κατοίκων του Πύργου, τίμησαν με την παρουσία τους ο Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης κ. Νεκτάριος Βακόπουλος, ως εκπρόσωπος του Σεβ. Μητροπολίτη Ηλείας κ. Αθανάσιου, ο οποίος βρισκόταν στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, ο Αναπληρωτής Δήμαρχος κ. Επαμεινώντας Κυριαζής, ο Αντιδήμαρχος κ. Θεόδωρος Κορδάς, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου κ. Δημήτρης Δημητρόπουλος, η Πρόεδρος του Λυκείου Ελληνίδων κ. Αικατερίνη Παρασκευοπούλου και αρκετοί εκπρόσωποι Τύπου της περιφέρειας.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με εκκλησιαστικούς ύμνους από ομάδα της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως Ηλείας υπό τη διεύθυνση του χοράρχη κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου.

Πρώτος προλόγισε την εκδήλωση ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Τραπεζι-

κών Ν. Ηλείας κ. Κώστας Τριανταφυλλόπουλος, ο οποίος αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην κατάσταση που επικρατεί με την παγκοσμιοποίηση στην κοινωνία μας, στα φαινόμενα αλλοτρίωσης και υποβάθμισης των δοκιμασμένων αξιών και αρχών της φυλής μας, που απειλούν τη συνοχή των επομένων γενεών. Είπε επίσης ότι για αυτό η ΠΜΓΣ αποτελεί ακράδαντο φωτεινό παράδειγμα των απανταχού Ελλήνων. Τέλειωσε παρουσιάζοντας στο κοινό τον Δρ. Σταύρο Αρβανιτόπουλο, ο οποίος θα ανέπτυσσε τις συνθήκες ίδρυσης την ΠΜΓΣ το 1454.

Ακολούθησε ο Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης κ. Νεκτάριος Βακόπουλος, ο οποίος μετέφερε τον χαιρετισμό και τις ευλογίες του Σεβ. Μητροπολίτη κ. Αθανάσιου και αναφέρθηκε αναλυτικά στη Σχολή, την οποία έχει επισκεφθεί προσωπικά και στις δηλώσεις μεγάλων Ελλήνων πολιτικών που υμνούσαν τη Σχολή, όπως οι Παναγιώτης Κανελλόπουλος και Γεώργιος Παπανδρέου.

Ο Πρόεδρος των εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών κ. Δημήτριος Δερβεντλής, μετά τον χαιρετισμό του, αναφέρθηκε σε πληροφορίες για το πολυβραβευμένο ντοκιμαντέρ, σκηνοθεσίας του δημοσιογράφου της ΕΡΤ και παραγωγού ντοκιμαντέρ κ. Θωμά Σίδερη.

Μετά τους χαιρετισμούς ο Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Τραπεζικών Ν. Ηλείας κ. Κώστας Τριανταφυλλόπουλος προσέφερε στον Πρόεδρο του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών κ. Δημήτριο Δερβεντλή, ως αναμνηστικό, το σύμβολο της Ηλείας: Ένα χειροποίητο κλαδί ελιάς φιλοτεχνημένο από τις «Χρυσές Δημιουργίες».

Ακολούθησε η εκτενής κύρια ομιλία του Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας κ. Σταύρου Αρβανιτόπουλου, με θέμα «Οι συνθήκες της Ίδρυσης της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής το 1454». Ο ομιλητής αναφέ-

θηκε στο 570 ετών ιστορικό της Σχολής, στην Άλωση, στις προ και μετά εξελίξεις, στη σημερινή λειτουργία της σχολής, στην εκπαίδευση και τη Ρωμιούση της Κωνσταντινούπολης, όπως και στον Πατριάρχη Γεννάδιο Σχολάριο που ίδρυσε την ΠΜΓΣ.

Αμέσως μετά προβλήθηκε το ντοκιμαντέρ με το ιστορικό της ΠΜΓΣ, μέσα από τα μάτια μαθητών, δασκάλων και ειδικών επιστημόνων. Επίσης παρουσιάζεται και η Κωνσταντινούπολη με α/μ εικόνες των δεκαετιών 1950 και 1960.

Η εκδήλωση έκλεισε με την πολυμελή χορωδία του Λυκείου Ελληνίδων Πύργου, υπό τη διεύθυνση της κ. Κωνσταντίνης Σακκά-Κυρίτση, που παρουσίασε τραγούδια από την Κωνσταντινούπολη και τη Μικρά Ασία. Τη χορωδία συνόδευαν στο βιολί ο ιερέας π. Γεώργιος Αναγνωστόπουλος και στο ούτι ο νεαρός Ευάγγελος Παπαγεωργίου.

Οι διοργανωτές παρέθεσαν ευχαριστήριο γεύμα στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών, σε πολυτελή ταβέρνα στο Κατάκολο.

Την Κυριακή, πριν την επιστροφή του στην Αθήνα, το Δ.Σ. επισκέφθηκε την Αρχαία Ολυμπία, όπου ο Δρ Σταύρος Αρβανιτόπουλος έδωσε πολύτιμες πληροφορίες για τον χώρο και τα ευρήματα που εκτίθενται στο μουσείο.

ιστορία

Για τους Έλληνες πρόσφυγες μετά την Άλωση, οι νησίδες της βενετικής λιμνοθάλασσας αποτελούν μίαν άλλη πατρίδα. Συγκροτημένοι από το 1498 σε αδελφότητα εθνικής μειονότητας, οι Έλληνες μέτοικοι κατόρθωσαν να ριζοβολήσουν στην υδάτινη πόλη της Αδριατικής, να ανταποκριθούν στις ζητήσεις της εποχής και να δραστηριοποιηθούν στους κόλπους της κοινωνίας υποδοχής τους.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Βενετία

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολόγος - Συγγραφέας

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗ ΒΕΝΕΤΙΑ

Οι πρώτες επίσημες και έγκυρες πληροφορίες για τη μόνιμη εγκατάσταση Ελλήνων στη Βενετία εμφανίζονται στα τέλη του 13ου αιώνα. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204, ήδη η Βενετία διεκδικεί ως κληρονόμος της Βασιλείουσας, όχι μόνο τα εδάφη της αλλά και την αίγλη της, την πολιτισμική της κυριαρχία και την απόλυτη επιβολή σε όλους τους τομείς.

Έλληνες επίσης που βρίσκουν άσυλο ασφαλείας και εγκαθίστανται στη Βενετία προέρχονται και από την Κρήτη, τα Ιόνια νησιά και την Πελοπόννησο. Εκπροσωπούν διάφορες επαγγελματικές τάξεις και είναι έμποροι, ναυτικοί, τεχνίτες και καλλιτέχνες (ζωγράφοι, αργυροχρυσόχοι, ξυλουργοί, ράφτες). Πάντως, δεν πρόκειται για πτωχούς πρόσφυγες, αλλά και εύρωστους επαγγελματίες που επέλεξαν την πόλη της Βενετίας για να εργαστούν και να κάνουν περυσία.

Εκτός όμως από αυτούς τους επαγγελματίες, στην πόλη συνέρρεαν και αρκετοί Έλληνες λόγιοι και διανοούμενοι, ογκόλιθοι του βυζαντινού πνεύματος που γίνονταν δεκτοί με ενθουσιώδη αισθήματα από τους Ενετούς ομολόγους τους. Σε αυτούς συγκαταλέγονται ο Βησσαρίων, ο Σχολάριος και ο Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων.

Το κύμα των Ελλήνων προσφύγων προς τη Βενετία τη «νέα πατρίδα» γίνεται μαζικότερο μετά την κατάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ώστε η μικρή έως τότε ελληνική κοινότητα να γνωρίσει ξαφνικά σημαντική αύξηση και να γίνει μια από τις πιο ισχυρές ξένες κοινότητες στη Βενετία. Μια πόλη με τους περισσότερους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της Βασιλείουσας, ώστε το πολιτιστικό και κοινωνικό κλίμα της να είναι γνώριμο και αγαπητό στους Έλληνες, που την επέλεξαν για να ξεκινήσουν μια νέα ζωή και να δημιουργήσουν νιώθοντας ασφάλεια και ζεστασιά.

ΖΗΤΗΜΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Το πρόβλημα, ευθύς εξ αρχής, που προέκυψε σε αυτήν τη μικρή και ακόμη «ανοργάνωτη» ελληνική κοινότητα, ήταν του θρησκευτικού. Ως χριστιανοί ορθόδοξοι σε μία καθολική πόλη, οι Έλληνες αντιμετώπιζον ως «σχισματικούς» και «αιρετικούς». Αναγκάζονταν να εκκλησιάζονται κρυφά σε καθολικούς ναούς, σε σπίτια κ.λπ. για τα θρησκευτικά τους καθήκοντα καθώς ο ελληνορθόδοξος ναός δεν υπήρχε και οι αρχές της πόλης, το

Συμβούλιο των Δέκα, δεν έδιναν άδεια ανοικοδόμησης αλλά και επέβαλλαν σκληρές ποινές σε ορθόδοξους ιερείς όταν λειτουργούσαν σε καθολικές εκκλησίες με το τυπικό της Ανατολικής Εκκλησίας. Όλες αυτές οι ποινές (χρηματικά πρόστιμα), περιορισμοί, καταπιέσεις και η προσπάθεια της εκκλησιαστικής εξουσίας της Βενετίας να ελέγχει και να ρυθμίζει τα εκκλησιαστικά πράγματα των Ελλήνων, οι οποίοι είχαν ανάγκη τον δικό τους χώρο λατρείας και τη θρησκευτική του ελευθερία, τους ανάγκασαν να βρουν έναν τρόπο πιο οργανωμένο ώστε να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους πιο συστηματικά.

Έτσι και έγινε, ώστε σαράντα πέντε χρόνια μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης οι Έλληνες της Βενετίας, το 1498, αποφάσισαν να ζητήσουν από το Συμβούλιο των Δέκα, όχι ακόμη άδεια για ανοικοδόμηση λατρευτικού χώρου, αλλά την άδεια να οργανωθούν νομίμως σε Αδελφότητα, επικαλούμενοι τη συμμετοχή τους στον πόλεμο για την κατάκτηση της Δαλματίας, πράγμα που έπαιξε καθοριστικό ρόλο για τη μεταστροφή του κλίματος υπέρ των Ελλήνων, οι οποίοι ήδη είχαν ενταχθεί πλήρως στο ενετικό ιππικό, ανήκαν στην περίφημη τάξη των *stradioti* (από την ελληνική λέξη στρατιώτης) και ήταν μισθοφόροι πολεμιστές φημισμένοι για την ευελιξία, ορμητικότητα και ταχύτητά τους.

Σημαντική θέση είχαν εξάλλου για την ιστορία της ίδιας της Βενετίας και ορκίζονταν να πεθάνουν για την τιμή της στα πεδία των μαχών, κερδίζοντας συχνά χρήματα, γαίες και τιμητικές διακρίσεις. Δεν ήταν λοιπόν τυχαίο ότι το Συμβούλιο των Δέκα επέλεξε να εκδώσει ευνοϊκές αποφάσεις για την ελληνική κοινότητα, ώστε να ανταμείψει τους πολεμιστές, που σε δύσκολες στιγμές τους είχε ανάγκη.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Η ελληνική λοιπόν Αδελφότητα οργανώθηκε σύμφωνα με τα πρότυπα των αντίστοιχων σωματείων της πόλης. Ήταν νομικό πρό-

σωπο, υπαγόταν στο Συμβούλιο των Δέκα και διοικούταν από το αιρετό διοικητικό συμβούλιο (*Banca*) που εκλεγόταν από τη Γενική Συνέλευση (*Capitolo*). Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου εκπροσωπούσε την Αδελφότητα στις ενετικές αρχές. Ως πρώτος πρόεδρος αναφέρεται ο Λευκαδίτης Ιωάννης, ο οποίος είχε πρωτοστατήσει στις

ενέργειες για την ίδρυσή της, η οποία κατάφερε να οργανωθεί υποδειγματικά και να εδραιωθεί στέρεα στην ενετική κοινωνία. Το κύρος και η ισχύς της αυξανόταν συνεχώς μαζί με τον αριθμό των μελών της, που προέρχονταν από όλη την ενετοκρατούμενη αλλά και τουρκοκρατούμενη Ελλάδα. Το κύμα προσφύγων έγινε ακόμη μεγαλύτερο όταν έπεσαν στα χέρια των Οθωμανών μεγάλες ενετικές κτήσεις, όπως το Ναύπλιο, η Μονεμβασιά (1540), αλλά και η Κύπρος (1571). Έπρεπε λοιπόν η Ελληνική Αδελφότητα να εντάξει στους κόλπους της παραπάνω από μία μικρές «πατρίδες», όπως εκτός από το Ναύπλιο, τις Μονεμβασιά, Κύπρο, Κρήτη, Ζάκυνθο, Κεφαλονιά, Κέρκυρα, ενώ ξεχωριστή «πατρίδα» αποτελούσε η Βόρεια Ελλάδα.

Η επόμενη μεγάλη στιγμή για την Ελληνική Αδελφότητα της Βενετίας ήρθε το 1511, όταν οι Έλληνες για μία ακόμη φορά απευθύνθηκαν στο Συμβούλιο των Δέκα για να ζητήσουν της άδεια, ώστε να αγοράσουν ένα οικόπεδο και να χτίσουν, επιτέλους, ορθόδοξο ναό αφιερωμένο στον άγιο Γεώργιο, τον προστάτη των πολεμιστών, των *stradioti*, με βασικό επιχείρημα και πάλι αλλά και ανταλλάγμα τις άριστες στρατιωτικές υπηρεσίες τους προς την πόλη, που μην μπορώντας να δυσαρεστήσει τους μισθοφόρους, έδωσε αμέσως ειδική χάρη (*special gratis*) να αγοράσουν οικόπεδο προς ανέγερση ορθόδοξου ναού, με δικές τους δαπάνες και στον ίδιο χώρο να έχουν και κοιμητήριο.

Η Αδελφότητα ξεκίνησε αμέσως διαδικασίες για τη συγκέντρωση χρημάτων, τα οποία τελικά συγκεντρώθηκαν μετά από τρία χρόνια, το 1514, ενώ το οικόπεδο αγοράστηκε στη συνοικία Καστέλο, σε κεντρικό σημείο της πόλης, δώδεκα χρόνια μετά, το 1526,

πράγμα που φανερώνει τις μεγάλες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετώπισε η Αδελφότητα, για το τεράστιο έργο του μεγάλου, ωραίου ναού, που θαυμάζουμε και σήμερα. Το οικόπεδο αγοράστηκε από τον Ενετό ευγενή Πιέτρο Κονταρίνι για 2.168 δουκάτα, ξοφλήθηκε σε έξι δόσεις, ενώ ως εγγύηση στον Κονταρίνι δόθηκαν πολύτιμα σκεύη και κειμήλια της Αδελφότητας.

Η ανοικοδόμηση ξεκίνησε το 1539, αποπερατώθηκε μετά από 38 χρόνια, το 1577, και στοίχισε 15.000 δουκάτα, τα οποία βρέθηκαν από ιδιώες αλλά και φόρους που επέβαλλαν σε κάθε ελληνικό πλοίο που αγκυροβολούσε στο λιμάνι της Βενετίας, ανάλογα με τη χωρητικότητα, το είδος και την ποσότητα του εμπορεύματός του. Έτσι η Αδελφότητα απέκτησε ένα σταθερό εισόδημα, στα οικονομικά της οποίας αργότερα αποφασίστηκε να συμμετέχουν τόσο τα μέλη των οργάνων διοίκησής της, όσο και ισχυροί οικονομικοί παράγοντες της Αδελφότητας για την αποπεράτωση του περικαλλούς ναού, που αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί το κυρίαρχο σύμβολο της ελληνικής παρουσίας στη Βενετία. Το όνειρο, που γεννήθηκε από την πρώτη κιόλας στιγμή που έφθασαν οι Έλληνες στην πόλη, η απόκτηση δηλαδή θρησκευτικού κέντρου, ορθόδοξου χώρου λατρείας, έγινε πραγματικότητα.

Ορόσημο στην περιοχή αποτελεί και το καμπαναριό του Αγίου Γεωργίου, το οποίο κτίστηκε μεταξύ 1588 και 1592, χάρη στη δωρεά εξέχοντος και πλούσιου μέλους της Αδελφότητας, του Ιακώβου Σαμαριάρη, ο οποίος το 1580 είχε αφήσει στη διαθήκη του χρήματα (1.000 δουκάτα) για τον σκοπό αυτό και κληροδότησε άλλα τόσα για την εικονογράφηση του ναού. Το 1574, λίγο πριν τελειώσει η ανοικοδόμηση του ναού, η Αδελφότητα κάλεσε από την Κρήτη τον φημισμένο ζωγράφο Μιχαήλ Δαμασκηνό, εκπρόσωπο της Κρητικής Σχολής, ο οποίος παρέμεινε στη Βενετία έως το 1582 και αγιογράφησε τις περισσότερες εικόνες του τέμπλου, δημιουργώντας νέους εικονογραφικούς κανόνες στην εκκλησιαστική τέχνη.

Συνεχίζεται

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μαλτέζου Χρύσα, «Βενετία, η άλλη πατρίδα των Ελλήνων», *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999.
Επτά Ημέρες-Βενετία, «Ο Ελληνισμός της Διασποράς», *Η Καθημερινή*, Αθήνα 1996.
Τσελέντη Νίκη Γ., «Έλληνες ζωγράφοι και η αδελφότητα των Ελλήνων της Βενετίας», *Δημοσία Ιλαρία*, Βενετία 1999.

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (XXXIII)

Τα 4 Α της καταστροφής της ανθρωπότητας: Αμάθεια, Αντιζηλία, Απληστία, Αλαζονεία.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΜΕΤΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ 11^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ

Τον 10ο αι. στην Ανατολία υπό τη διοίκηση του Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως λειτουργούσαν 371 Επισκοπές, ενώ αρχές του 11ου αι. σημειώνονται 45 Μητροπόλεις και 10 Αρχιεπισκοπές.²⁵³ Την ίδια περίοδο υπό τη διοίκηση του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου της Αντιοχείας λειτουργούσαν 133 Επισκοπές και 13 Μητροπόλεις (επιπλέον 8 Αυτοκέφαλες εντός της διοικητικής περιφέρειας του Πατριαρχείου της Αντιοχείας) [Κοίτα χάρτη XIX].²⁵⁴ Εάν δεχτούμε ότι κάθε Επισκοπή διέθετε περίπου 5.000 μέλη, υπολογίζουμε ότι τον 11ο αι. σε Ανατολία και Συρία κατοικούσαν περίπου 2,5 εκ. Ελληνορθόδοξοι Χριστιανοί (δηλαδή Ρωμιοί).

Χάρτης XIX: Η διοικητική περιφέρεια του Πατριαρχείου της Αντιοχείας 6ος αι. Πηγή: Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσόστομος Α. Παπαδόπουλος, "Ιστορία της Εκκλησίας της Αντιοχείας", Αλεξάνδρεια 1951.

Η Ανατολική Ανατολία, Συρία και Μεσοποταμία επίσης κατοικούνται από αξιόλογο Χριστιανικό πληθυσμό διαφόρων αιρέσεων, που δεν ήταν μέλη των προαναφερόμενων Επισκοπών. Είναι γεγονός ότι δεν υπάρχουν στοιχεία σ' ότι αφορά την εθνотική κατανομή των γηγενών Χριστιανών του 11ου αι. στις προαναφερόμενες περιφέρειες.

Η εισροή του Ισλάμ ως κατακτητική ιδεολογία (cihād) στην Ανατολία, Συρία και Μεσοποταμία, ξεκινά το 643. Τότε οι Ισλαμιστές θα καταλάβουν και θα λεηλατήσουν την Παλμύρα. Το γεγονός αυτό, εκτός του ότι θα προκαλέσει την παρακμή και την καταστροφή του σημαντικότερου εμπορικού κόμβου της Νότιας Συρίας, θα γίνει και το αίτιο να μεταφερθεί βορειότερα ο εμπορικός δρόμος του μεταξίου. Η μετατόπιση του δρόμου του μεταξίου θα δημιουργήσει νέες πλούσιες πόλεις, που θα φιλοξενήσουν τις Χριστιανικές αιρέσεις και τους Ζωροαστριστές. Λόγω των ωφελειών από το εμπόριο, οι νέες πόλεις θα αποκτήσουν την ισχύ για να αντιπαρέλθουν στο Βυζάντιο (όπως Κτησιφών, ως πρωτεύουσα των Σασσανιδών) και χρήση νέων γλωσσών, όπως η Φαρσί και Αραβική σε αντιπαράθεση των Βυζαντινών γλωσσών (Ελληνικά, Αρμένικα, Ασσυριακά). Έτσι οι νέες

πλούσιες πόλεις, μετά τον 8ο αι., δεν θα στοχοποιηθούν μόνο από τους Σήμιτες Άραβες του Νότου, αλλά και από τους Τουρκομάνους της Πάρθιας. Συγκεκριμένα οι φυλές των Τουρκομάνων, που δημιουργήθηκαν με την ανάμιξη των Περσικών φυλών που ζούσαν σε Μηδία και Πάρθια με τα Τουρκικά κλαν των Οğuz (Ογούζ),²⁵⁵ θα αρχίσουν να επιδίδονται σε ληστρικές επιδρομές κατά των Ανατολικών πόλεων της Συρίας.

Στα μέσα του 10ου αι. ο Selçuk (Σελτζούκ, γ. 901-θ. 1009), αρχηγός του κλαν Kınık (Κίνικ) της Τουρκικής φυλής των Οğuz (Ογούζ), που κατοικεί μεταξύ Ώξου (Αμού Ντάρια) και Ιαξάρτη (Συρ Ντάρια) [ο εν λόγω χώρος αποκαλείται ως Mâverünnehr (Μαβερουννέχρ)],

Χάρτης XX: Η ευρεία περιοχή του Horasan (Χορασάν). Πηγή: <https://www.lafsozluk.com/2021/05/horasan-nedir-horasan-bolgesi-nerededir.html>

διαφωνεί με τους ηγέτες της φυλής του και, μαζί με την ομάδα του το 992, μετοικεί στις πεδιάδες μεταξύ των λιμνών Κασπία και Αράλη. Εκεί θα δημιουργήσει το δικό του Μπεηλίκι (Πριγκιπάτο), όπου εθιμοτυπικά θα πάρει και το όνομά του. Μετά το 1040 οι Τουρκικές και Τουρκομανικές φυλές ενώνονται γύρω από τις φυλές των Οğuz όπου στο Χορασάν [Κοίτα χάρτη XX] θα ιδρύσουν το ανεξάρτητο βασίλειο των Σελτζούκων (960-1157), οι οποίοι έχουν ασπαστεί το Ισλάμ. Εδώ πρέπει να τονιστεί ότι οι κυρίαρχες φυλές του Τουρκικού έθνους είχαν ασπαστεί το Ισλάμ την περίοδο που βρίσκονταν υπό τη διοίκηση των Samanî (Σαμανί, 819-999).

Οι Σελτζούκοι υιοθετούν ως οικόσημο τον δικέφαλο αετό και προσπαθούν σταθερά να επεκταθούν προς τη Δύση. Ο εγγονός του Selçuk, Ebu Süleyman Davud Çağrı Bey bin Mikail [εν συντομία Çağrı Bey (Τσαγρί), γ. 989-θ. 1060], ακολουθώντας τους εμπορικούς δρόμους την περίοδο 1016-1022 θα προβεί σε επιδρομές κατά της Ανατολίας, όπου θα λεηλατήσει και την Αρμένικη εμπορική πόλη του Άνιον. Έτσι ξεκινά η περίοδος των Σελτζουκικών επιδρομών κατά της Χριστιανικής Ανατολίας.

Οι εισβολείς επειδή δεν διέθεταν πολιορ-

κητικές μηχανές, ναι μεν με ανταρτοπόλεμο λεηλατούν την Ανατολία μέχρι το Αιγαίο, αλλά οι πόλεις της Ανατολίας που διαθέτουν ισχυρά τείχη παραμένουν υπό τη διοίκηση του Βυζαντίου. Αντιθέτως από τους Τουρκομάνους, οι Οğuz δεν εφαρμόζουν τυχοδιωκτική πολιτική λεηλασίας, αλλά με συνεχόμενες επιδρομές συμβάλλουν στο αδυνάτισμα των στρατηγικών σημείων στους Βυζαντινούς κεντρικούς εμπορικούς κόμβους, όπως Δορύλαιον (σημερινό Eskişehir της ΤΔ), Άγκυρα, Ικόνιο, Καισάρεια, κ.ά.²⁵⁶ Τελικά λόγω λιμνών ή και εξουθενωμένων αμυντικών δυνάμεων, με καλοσχεδιασμένες επιδρομές θα κατακτήσουν και τις πόλεις. Οι Σελτζούκοι ηγέτες ως νέα στρατηγική, από τη μία ατέρμονα μεταφέρουν Τούρκους και Τουρκομάνους από Horasan (Χορασάν) και Περσία [Κοίτα χάρτη XX]²⁵⁷ προς Ανατολία, από την άλλη οι στρατιώτες τους βάσει του Ισλαμικού εθίμου λεηλατούν για τρεις μέρες και τρεις νύχτες τις πόλεις που αντιστέκονταν και δεν παραδίδονταν αμαχητί.

Μετά την κατάκτηση των πόλεων, ως ερμηνεία του Κορανίου (Hadis), όλος ο πληθυσμός των περιοχών που αντιστάθηκαν θεωρούνταν λάφυρα και πωλούνταν ως σκλάβοι. Οι περισσότεροι θα πωληθούν σε χώρους εκτός Ανατολίας. Έτσι, τεράστιες

περιφέρειες θα απογυμνωθούν από το Χριστιανικό πληθυσμό²⁵⁸ και θα κατοικηθούν από Μουσουλμάνους εποίκους. Δυστυχώς η πολιτική μαζικής μετοίκησης του 11ου αι.

προς εξισλαμισμό του Darü'l-harb επανήλθε και τον 21ο αι., όπου για τον επερχόμενο κίνδυνο εθελουφυλούν οι ηγέτες της Δύσης ...

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΚΛΑΒΙΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΜΟΥ

Πριν εξετάσουμε το καθεστώς σκλαβιάς στο Ισλάμ πρέπει να τονίσουμε τη διαφορά δούλου (υπηρέτης κάποιου κυρίου, από *Λεξικό Μπαμπινιώτη*) με σκλάβου (αυτός που έχει χάσει την ελευθερία του και έχει μετατραπεί σε αντικείμενο άλλου, τον οποίο οφείλει να υπηρετεί, συχνά υπό άθλιες συνθήκες διαβίωσης, καθώς αυτός έχει πάνω του το δικαίωμα ζωής και θανάτου, από *Λεξικό Μπαμπινιώτη*). Έτσι θα γίνει κατανοητή η διαφορά μεταξύ Χριστιανισμού και Ισλάμ, η αντιμετώπιση του υπηρέτη-δούλου [Τουρκικά hizmetçi (χιζμετσί)], με αυτό του σκλάβου [Τουρκικά köle (Κιολέ)].

Στον Χριστιανισμό, ο ελεύθερος και ο σκλάβος θεωρείται ίσος προς τον Θεό: «... ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θήλυ πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἓστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».²⁵⁹ Όμως εν μέρει για την κοσμική ζωή γίνεται ἔμμεσα αποδεκτός ο θεσμός της δουλείας: «Οἱ δούλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότῃ τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἄνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δούλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἄνθρώποις, εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι ἑκάστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δούλος εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῶν».²⁶⁰

> Συνέχεια στη **ΣΕΛ. 26**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

253. Κοίτα Σπύρος Βρυώνης, *Η Παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η Διαδικασία Εξισλαμισμού (11ος-15ος Αιώνας)*, εκδ. οικ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης Αθήνα 2000, σελ. 23.

254. Κοίτα Χρυσόστομος Α. Παπαδόπουλος, *Ιστορία της Εκκλησίας της Αντιοχείας*, Αλεξάνδρεια 1951, σελ. 255.

255. Κλαν: Κοινωνικό σύνολο που τα μέλη του συνδέονται με μονογραμμική καταγωγή (Κοίτα Χρηστικό *Λεξικό Δ. Γ. Τσαούση*). Ογούζ, μία από τις βασικές Τουρκικές φυλές, απαρτίζεται από 24 κλαν. Ο ιδρυτής του Οσμανικού κράτους ανήκει στο κλαν Kınık (Κίνικ), όπως και αυτός του Σελτζουκικού βασιλείου της Τουρκικής φυλής Ογούζ. Κοίτα, İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi* (Οθωμανική Ιστορία) τόμ. Α', σελ. 93-97, Türk Tarih Kurumu (Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας), Άγκυρα 1982.

256. Κοίτα περιοδικό *Bellefen*, μελέτη Hasan Akyol, *Anakara'nın Türk hâkimiyetine girişi ve şehrin ilk Türk Fatih'i*, τόμ. 80, τεύχ. 289, σελ. 757-772, Άγκυρα 2016.

257. Η γεωγραφική περιοχή του Horasan έχει ιδιαίτερη ιστορική αξία διότι είναι περιφέρεια στην οποία:

- Γεννήθηκαν νέα βασίλεια.
- Αναμίχθηκαν έθνη δημιουργία νέων.
- Ως κομβικό σημείο συνάντησης θρησκειών, δημιουργήθηκαν αιρέσεις και σχέτες.

• Εμφανίστηκαν τα περισσότερα Σίτικα τάγματα, που η δράση τους επηρέασε σημαντικά την ιστορία της Ανατολίας.

258. Κοίτα Μιχαήλ Ατταλειάτης (γ. 1021-θ. 1080), *Ιστορία*, 1079.

259. Κοίτα Απ. Παύλου προς Γαλάτες 3, 27-29: «...επειδή όσοι έχετε βαπτισθή εἰς τὸν Χριστὸν έχετε ενδυθεῖ τὸν Χριστόν. Δεν υπάρχει Ἰουδαῖος οὔτε Ἕλλην, δεν υπάρχει δούλος οὔτε ελεύθερος, δεν υπάρχει ἄρσεν καὶ θήλυ, διότι ὅλοι σεις εἰσθε ἕνας ἄνθρωπος ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ».

260. Κοίτα Απ. Παύλου προς Εφεσίους, 6, 5-9: Οι δούλοι να υπακούετε στους κατὰ σάρκα κυρίους σας με φόβον καὶ τρόμον, με τὴν εὐκρίνειαν τῆς καρδίας σας, ὅπως εἰς τὸν Χριστόν. Ὅχι γιὰ τὰ μάτια, ὅπως κἀμινον αὐτοὶ που ἐπιδίδουν νὰ ἀρέσουν στους ἀνθρώπους ἀλλὰ σαν δούλοι τοῦ Χριστοῦ, που κάνουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ με τὴν ψυχὴν τους, με τὴν καλὴν διάθεσιν, σαν νὰ υπηρετῆτε τὸν Κύριον καὶ ὄχι ἀνθρώπους. Ξέρετε ὅτι ὁ καθένας ὅτι καλὸ πράττει, θὰ τὸ πάρει πάλιν ἀπὸ τὸν Κύριον εἴτε δούλος εἶναι εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον νὰ συμπεριφέρεσθε πρὸς τοὺς δούλους σας ἀφίητοντες τὴ φοβέρα. Νὰ γνωρίζετε δε ὅτι καὶ σεις οἱ ἴδιοι έχετε τὸν Κύριον, εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ δεν υπάρχει εἰς αὐτὸν προσωποληψία.

ελληνοτουρκικά

www.tsoukatou.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Η Τουρκία είναι η τρίτη χώρα στον κόσμο με το μεγαλύτερο διπλωματικό δίκτυο. Η Ελλάδα 22η

Το Ινστιτούτο Lowy, με έδρα την Αυστραλία, δημοσίευσε την έκθεση με την ονομασία «Δείκτης Παγκόσμιας Διπλωματίας» (Global Diplomacy Index), η οποία ερευνά δεδομένα 66 χωρών από την Ασία, το G20 και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) προκειμένου να εντοπίσει τα «πιο σημαντικά» διπλωματικά δίκτυα στον

κόσμο. Η έκθεση αξιοποίησε δεδομένα από επίσημους φορείς 66 χωρών και περιοχών μεταξύ Ιουλίου και Νοεμβρίου του 2023.

Οι χώρες και οι περιφέρειες κατατάχθηκαν ανάλογα με τον αριθμό των αντιπροσωπειών που έχουν.

Σύμφωνα με την έκθεση, η Τουρκία, η οποία έχει 252 αποστολές σε όλο τον κόσμο, κατέλαβε την τρίτη θέση στην κατάταξη μεγαλύτερου διπλωματικού δικτύου, εκτοπίζοντας την Ιαπωνία στην τέταρτη θέση με 251 αποστολές.

Η έκθεση αναφέρει ότι η Τουρκία έχει ανοίξει 11 αντιπροσωπείες από το 2021 (συνολικά 30 τη χρονική περίοδο 2016-2024), με τις περισσότερες από αυτές να βρίσκονται στη Μέση Ανατολή και την Αφρική, και ότι περίπου το 40% του διπλωματικού δικτύου της χώρας βρίσκεται στην Ευρώπη.

Στην έκθεση, μετά την Κίνα (274), τις ΗΠΑ (271) και την Τουρκία (252), στην πρώτη δεκάδα βρίσκονται η Ιαπωνία (251), η Γαλλία (249), η Ρωσία (230), το Ηνωμένο Βασίλειο (225), η Γερμανία (217), η Ιταλία (206) και η Βραζιλία (205).

Η Τουρκία είχε ήδη σημαντική παρουσία στη Μέση Ανατολή και τώρα αναπτύσσεται ευρέως στην Αφρική. Πλέον οι Τούρκοι ανταγωνίζονται στον κατασκευαστικό τομέα τους Κινέζους στις αφρικανικές χώρες και επιδιώκουν να εμβαθύνουν τους πολιτιστικούς δεσμούς, μέσω υποτροφιών σε φοιτητές.

Σύμφωνα με το αυστραλιανό ινστιτούτο, η Ελλάδα βρίσκεται στην 22η θέση έχοντας υποχωρήσει μία θέση, με 134 αποστολές στο εξωτερικό. Από ελληνικής πλευράς οι κινήσεις που έγιναν τη χρονιά που μας πέρασε ήταν η λειτουργία γενικού προξενείου στο Μάντσεστερ, ενώ φέτος θα ανοίξει πολύ σύντομα πρεσβεία της Ελλάδας στη Μολδαβία.

Η Ελλάδα έχει 85 πρεσβείες, 39 γενικά προξενεία / προξενεία, 9 μόνιμες αποστολές και μία εκπροσώπηση. Η Τουρκία, αντίστοιχα, έχει 145 πρεσβείες, 93 γενικά προξενεία / προξενεία, 12 μόνιμες αποστολές και 2 εκπροσωπήσεις.

Ελλάδα και Τουρκία στην ευρωπαϊκή αντιπυραυλική ομπρέλα

Στην πρωτοβουλία European Sky Shield προσχωρούν πλέον, και μάλιστα ταυτόχρονα, η Ελλάδα και η Τουρκία. Η ανακοίνωση έγινε από τον Γερμανό υπ. Άμυνας Μπόρις Πιστόριους στη Σύνοδο των υπ. Άμυνας του NATO στις Βρυξέλλες. Πρόκειται για γερμανική πρωτοβουλία, την οποία είχε ήδη εξαγγείλει ο καγκελάριος Όλαφ Σολτς το καλοκαίρι του 2022, λίγους μήνες μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, ως μια κίνηση με στόχο την περαιτέρω θωράκιση της Ευρώπης στον τομέα της αντιπυραυλικής προστασίας.

Εξαρχής η «Ευρωπαϊκή Ασπίδα» αεράμυνας είχε εκληφθεί συγχρόνως και ως δέσμευση της Γερμανίας για ανάληψη ηγετικού ρόλου στον συντονισμό των ευρωπαϊκών δυνάμεων που μετέχουν στο NATO. Το Βερολίνο ήδη έχει αρχίσει να υλοποιεί, έστω και καθυστερημένα κατά πολλούς, τη νατοϊκή δέσμευση για αμυντικές δαπάνες στο 2%. Μέχρι πρότινος τη γερμανική πρωτοβουλία κοινής αντιπυραυλικής προστασίας στήριζαν άλλες 19 χώρες.

Δεν έχουν προσχωρήσει μέχρι στιγμής η Γαλλία, η οποία έχει καταθέσει δικές της προτάσεις, η Πολωνία και η Ιταλία, χώρες-κλειδιά, που η Γερμανία θα ήθελε σε κάθε περίπτωση να συμπορευθούν μαζί της.

Στόχος της Πρωτοβουλίας Ευρωπαϊκής Ασπίδας (European Sky Shield Initiative-ESSI) είναι η ενίσχυση του ευρωπαϊκού πυλώνα της κοινής αεράμυνας στο πλαίσιο του NA-

TO και αποβλέπει στην ενσωμάτωση νέων συστημάτων αεράμυνας, αλλά και ευρύτερα νέων αμυντικών δυνατοτήτων υπό την ηγεσία του διοικητή των συμμαχικών δυνάμεων του NATO στην Ευρώπη.

Τα κενά της αεράμυνας στον ευρωπαϊκό χώρο αυτήν τη στιγμή εντοπίζονται, σύμφωνα με το γερμανικό υπ. Άμυνας, σε όλα τα πεδία. Από το πεδίο των συστημάτων μικρού και μεσαίου βεληνεκούς για απόκρουση αεροπορικών επιθέσεων μικρής εμβέλειας και απειλών με χρήση μη επανδρωμένων αεροσκαφών, αλλά και στην αεράμυνα έναντι πυραυλικών επιθέσεων μεγάλου βεληνεκούς, πεδίο στο οποίο η Ρωσία διαθέτει ισχυρά όπλα.

Έκθεση της Knight Frank: Η Τουρκία είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη αναλογική αύξηση του αριθμού των υπερπλούσιων (UHNWI) στον πλανήτη

Η έκθεση για τον πλούτο (Wealth Report) που δημοσίευσε η βρετανική εταιρεία συμβούλων ακινήτων Knight Frank αποκάλυψε ότι ο αριθμός των υπερπλουσίων (Ultra High Net Worth Individuals / UHNWI) έχει αυξηθεί παγκοσμίως.

Οι UHNWI είναι ιδιώτες με εξαιρετικά υψηλό κεφάλαιο με καθαρή αξία τουλάχιστον 30 εκατομμυρίων δολαρίων. Η κατηγορία αυτή αποτελείται από τους πλουσιότερους ανθρώπους στον κόσμο, οι οποίοι ελέγχουν ένα τεράστιο ποσό του παγκόσμιου πλούτου. Αυτή η ομάδα ανθρώπων είναι μικρή –από την

άποψη του συνολικού πληθυσμού– αλλά συνεχίζει να αυξάνεται.

Σύμφωνα με την έκθεση η μεγαλύτερη αναλογική αύξηση των υπερπλουσίων το 2023 σε σχέση με το προηγούμενο έτος σημειώθηκε στην Τουρκία. Αναφέρεται ότι στην Τουρκία σημειώθηκε αύξηση 9,7% στον αριθμό των υπερπλουσίων με τον αριθμό των ατόμων με πλούτο άνω των 30 εκατομμυρίων δολαρίων από 1.761 που ήταν το 2022, να αυξάνεται σε 1.932 το 2023.

Την Τουρκία ακολουθούν οι ΗΠΑ με 7,9% και η Ινδία με 6,1%.

Παγκόσμια, ο αριθμός των υπερπλουσίων, αυξήθηκε κατά 4,2% και ξεπέρασε τα 626.600 άτομα.

Στον πίνακα προβολής μέχρι το 2028, η Τουρκία κατέλαβε την τρίτη θέση, μετά την Ινδία και την Κίνα, με αύξηση 42,9%.

Αργά αλλά σταθερά μειώνεται ο πληθυσμός της Πόλης

Τα τελευταία επίσημα στατιστικά στοιχεία για την Πόλη ανατρέπουν την εικόνα μιας συνεχώς αυξανόμενης σε πληθυσμό πόλης

που προσφέρει πάντα ευκαιρίες και δείχνουν ότι οι κάτοικοί της άρχισαν να την εγκαταλείπουν, έχοντας πλέον άλλες επιλογές, επισημαίνει σε άρθρο της η δημοσιογράφος Αριάννα Φερεντίνου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τουρκικής Στατιστικής Αρχής, ο πληθυσμός της Τουρκίας έφτασε τα 85,3 εκατομμύρια το 2023, αυξανόμενος κατά 92.824 άτομα σε σύγκριση με το προηγού-

μενο έτος, αλλά μειώθηκε σε 10 επαρχίες, με την Πόλη να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση.

Το 2022 ο πληθυσμός της Πόλης ήταν 15,9 εκατομμύρια αλλά το 2023, για δεύτερη φορά στην ιστορία της σύγχρονης Τουρκίας, μειώθηκε κατά 242.027 άτομα, στα 15.657.973. Η πρώτη μείωση εμφανίστηκε το 2020, κατά 56.815 άτομα. Με το 18,33% του πληθυσμού της χώρας να κατοικεί εδώ, η Πόλη συνέχισε να κατέχει την πρώτη θέση σε πυκνότητα πληθυσμού με 3.013 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Οι έρευνες δείχνουν ότι εκείνοι που φεύγουν από την Πόλη είναι άτομα μεσαίου ή και ανώτερου εισοδηματικού επιπέδου, που δεν μπορούν να αντέξουν το υψηλό κόστος στέγασης και διαβίωσης, το κυκλοφοριακό, την ατμοσφαιρική ρύπανση και ...τον αναμενόμενο μεγάλο σεισμό. Άνθρωποι που βρίσκουν τη ζωή στην Πόλη κουραστική, ασφυκτική, δαπανηρή, αγχώδη, βλαβερή για την υγεία, αναφέρεται στο άρθρο. Ισχυρός επίσης λόγος για την «έξοδό» τους αλλά και παράγοντας προσέλκυσης είναι το γεγονός ότι σημαντικό μέρος της τουρκικής βιομηχανίας έχει πλέον μετακινηθεί προς άλλες πόλεις, υπάρχει διασπορά της παραγωγής και του εμπορίου προσφέροντας ευκαιρίες για απασχόληση, φθηνότερη ζωή και χαμηλότερα ενοίκια.

Οι επιστήμονες βλέπουν μια δυναμική αστικής μείωσης της Πόλης, που ωθεί όλο και μεγαλύτερο κομμάτι του πληθυσμού προς άλλα αστικά κέντρα, τα οποία εξελίχθηκαν ταχύτατα τα τελευταία χρόνια. Κάποια μάλιστα σε κοντινή απόσταση, όπως η περιοχή της Θάλασσας του Μαρμαρά με 11 μεγάλες, ανεπτυγμένες πόλεις που φιλοξενεί το 30,93% του πληθυσμού της Τουρκίας.

Όπως δείχνουν τα στοιχεία της Τουρκικής Στατιστικής Αρχής, ενώ ο πληθυσμός της Πόλης μειώνεται, ο πληθυσμός στην περιοχή του Μαρμαρά αυξάνεται. Πόλεις όπως οι Προύσα, Μπαλίκεσιρ, Τεκιρντάγ (Ραιδεστός), Νικομήδεια, Αδριανούπολη παρουσιάζουν σταθερή αύξηση τα τελευταία 20 χρόνια.

τα σωματεία μας

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΖΑΚΥΝΘΙΩΝ
Ε.Ι. 1957
ΣΑΙΝΙΟΣ ΑΓΓΕΛΙΟΥΔΑΣ ΔΟΜΗΤΩΝ

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ

Στις 27 Φεβρουαρίου 2024 συνεδρίασε το Νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ζαππίδων στην έδρα μας επί της οδού Αντίνορος 10.

Σύμφωνα με τις Αρχαιρεσίες το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας απαρτίζεται ως εξής:

Πρόεδρος: Θεοδοπούλου Αιμιλία
Αντιπρόεδρος Α': Ιφιγένεια Κατσαρίδου
Αντιπρόεδρος Β': Κυβέλη Φραγκάκη
Γενική Γραμματέας: Αιμιλία Φραγκοπούλου
Ειδική Γραμματέας: Μαρίνα Δημητρίου
Ταμίας: Όλγα Μιράνκο
Σύμβουλοι: Ακριβή (Βούλα) Δημητρίου, Θάλεια Ασλάνογλου-Βυρίνη, Ευθαλία Καλινόγλου

Η Πρόεδρος
Αιμιλία Θεοδοπούλου

Η Γενική Γραμματέας
Αιμιλία Φραγκοπούλου

Αγαπητά μέλη και φίλες του Συλλόγου μας
σας ευχόμαστε Καλή Σαρακοστή με υγεία και αγάπη.
Σας περιμένουμε στις εκδηλώσεις μας

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

30 Μαρτίου, Σάββατο: 12.00 Σας προσκαλούμε να περιηγηθούμε με ξενάγηση την έκθεση «**Από την μεγάλη ...στη Σύγχρονη Ελλάδα**» στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, στην Παλαιά Βουλή, Πλατεία Κολοκοτρώνη. Η έκθεση αφορά τον Προσφυγικό Ελληνισμό, περιλαμβάνονται οι θεματικές: Τα αίτια και ο ξεριζωμός των προσφύγων, η εγκατάσταση στην Ελλάδα και η μνήμη.

12 Απριλίου Παρασκευή: Θα παρακολουθήσουμε την Δ' Στάση των Χαιρετισμών στον Ιερό Ναό Αγίας Ειρήνης στην Παλαιά Φώκαια, ώρα 12.00 και θα συνεχίσουμε με γεύμα σε παραλιακό κέντρο της περιοχής.

19 20, 21 Απριλίου: Φιλανθρωπικό Μπαζάρ με χειροτεχνίες Ζαππίδων στην έδρα του Συλλόγου μας. Τα έσοδα προορίζονται για τη Ζάππειο Σχολή.

Ώρες λειτουργίας Μπαζάρ:
19 Απριλίου Παρασκευή, ώρα 17.00 -21. 00.
20 Απριλίου Σάββατο, ώρα 14.00-19.00.
21 Απριλίου Κυριακή, ώρα 11.00-16.00.
13 Μαΐου: Γεύμα Αγάπης, στο **Saint George Lycabettus** στην αίθουσα **Grand Balcon**, ώρα 14.00.
31 Μαΐου: Εκδρομή στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ελευσίνας. Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής μπορείτε να απευθύνεστε στο τηλέφωνο του Συλλόγου μας 210-7217745.

Με πολύ φιλικούς χαιρετισμούς
Η Πρόεδρος
Αιμιλία Θεοδοπούλου

Η Γενική Γραμματέας
Αιμιλία Φραγκοπούλου

Σύνδεσμος Κεντρικιάδων
ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μετά τις Εκλογές που διεξήχθησαν κατά τη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου, τη Δευτέρα 11 Μαρτίου 2024, το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο συνήλθε στην πρώτη του Συνεδρίαση στην έδρα του Συνδέσμου, την Τετάρτη 20 Μαρτίου 2024 και αποφάσισε τη Συγκρότηση σε Σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: Όλγα Μαρανίου Χάρτμαν
Αντιπρόεδρος: Όλγα Αβραμίδου
Γενική Γραμματέας: Έρση Κλημεντίδου
Ταμίας: Μαρία Περλορέντζου
Ειδική Γραμματέας: Αλεξία Καραπαναγιώτη
Έφορος: Ροδή Τομουρτζούγκκιου
Μέλη: Έλλη Μέλη, Αναστασία Μάντικα, Μαρίνα Λαμπρινίδου
Αναπληρωματικά Μέλη: Έλλη Δραγάτη, Αικατερίνη Χατζέτογλου
Εξελεγκτική Επιτροπή: Αλίκη Παγκάκη, Καλλιόπη Μαζοκόπου, Πόπη Παρασκευοπούλου
Αναπληρωματικό μέλος: Μαρία Φραγκή Καραπαύλου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Σάββατο 6 Απριλίου 2024: Παγκόσμια Ημέρα Αθλητισμού! Σε μια διπλή εκδήλωση Α) θα τιμήσουμε τον αγαπητό συμπολίτη μας, Βετεράνο Αθλητή κ. Στέλιο Ναρλίδη, που υπήρξε μαθητής του αγαπημένου μας Σχολείου του Κεντρικού, ο οποίος διακρίνεται σε κάθε αγώνα που συμμετέχει και τιμά τη Ρωμιόσύνη με τα μετάλλια που του απονέμονται. Β) σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Ελκυστής θα παρουσιάσουμε το μυθιστόρημα της συγγραφέως Βούλας Παπασιφλικιώτη, από τη Θεσσαλονίκη, με τίτλο Μέσα από τα μάτια της ζωής, όπου η Κωνσταντινούπολη κυριαρχεί. Σας περιμένουμε σε αυτή την ιδιαίτερη και εντυπωσιακή εκδήλωση στις 5:00μ.μ. στον υπέροχο Χώρο Εκδηλώσεων-Καφέ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ στο Θησείο, Ακάμαντος 1 και Αποστόλου Παύλου 33, με θέα την ΑΚΡΟΠΟΛΗ. (πλησίον του Ηλεκτρικού Σταθμού ΘΗΣΕΙΩΝ.)

Σάββατο 20 Απριλίου 2024: Ελάτε να απολαύσουμε μαζί μια ημερήσια εκδρομή και να επισκεφτούμε τα αξιοθέατα της Σαλαμίνας που ίσως δεν τα έχετε ξαναδεί ή ξανακούσει.

Σάββατο 18 Μαΐου 2024: Το ΓΕΥΜΑ ΑΓΑΠΗΣ του Συνδέσμου μας.

Ευχόμαστε σε όλα τα Μέλη μας, στις φίλες και φίλους του Συνδέσμου Κεντρικιάδων να περάσετε ένα Χαρμόσυνο Πάσχα μαζί με τους αγαπημένους σας!!!

Δηλώσεις συμμετοχής στα τηλέφωνα: 6932 652458 και 6976 360880.

Με θερμούς χαιρετισμούς από το Δ.Σ.
Η Πρόεδρος
Όλγα Χάρτμαν

Η Γεν. Γραμματέας
Μαρία Περλορέντζου

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Την Τετάρτη, 20 Μαρτίου 2024, στην Αίθουσα Συσσίτιού της Κοινότητας Σταυροδρομίου πραγματοποιήθηκε συνάντηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Υ.Ρ.Κ.Ι. με τα Διοικ. Συμβούλια των Φιλοπτώχων Αδελφοτήτων Πόλης.

Στη συνάντηση παρευρέθηκαν ο Αρχιερατικός Προϊστάμενος της Κοινότητας Σταυροδρομίου Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας, ο Πανοσιολ. Μέγας Πρωτοσύγκελος κ. Γρηγόριος Φραγκάκης και η κ. Ποπίτα Παύλη, σύζυγος του Πρέσβη Γενικού Προξένου της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη κ. Κωνσταντίνου Κούτρα. Από την πλευρά των Φιλοπτώχων Αδελφοτήτων στη συνάντηση συμμετείχαν εκπρόσωποι των Φιλοπτώχων της Βλάχας, του Μεγάλου Ρεύματος, του Μπαλατά, του Πέρα, του Φερικίου και της Πριγκίπου.

Η συνάντηση, η οποία πραγματοποιήθηκε σε ιδιαίτερα θερμό κλίμα, αποτελεί μια πρώτη επαφή του Σ.Υ.Ρ.Κ.Ι. με τα μέλη των Φιλοπτώχων με στόχο την καταγραφή, αξιολόγηση, αποτίμηση, συντονισμό και κατάθεση προτάσεων και δράσεων και από τις δυο πλευρές έτσι ώστε να ενισχυθεί το αίσημα της αλληλεγγύης και της προσφοράς όλων προς τον συνάνθρωπο και την Κοινότητα.

Οι πανηγυρισμοί, μετά την απονομή του αργυρού μεταλλίου στον βετεράνο Κωνσταντινουπολίτη αθλητή Στέλιο Ναρλίδη.

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΣΤΟ ΝΙΧΩΡΙ...

Με μια παραδοσιακή εκδήλωση για μικρούς και μεγάλους, που έγινε στην Κοινοτική αίθουσα του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Νεοχωρίου Βοσπόρου, την Κυριακή της Τυρινής 17 Μαρτίου 2024, έγινε το πέραςμα από την περίοδο της Αποκριάς στην περίοδο της Σαρακοστής. Σε αυτή την εκδήλωση, όλοι απόλαυσαν παραδοσιακά εδέσματα και εδέσματα που αγαπούν τα μικρά μας παιδιά. Τα παιδιά μας, το μέλλον της Κοινότητάς μας, απασχολήθηκαν κάνοντας πολλές δημιουργίες-χειροτεχνίες, έπαιξαν, έτρεξαν και γενικότερα χάρηκαν μαζί με τους γονείς τους αυτή την ημέρα.

Το γραφικό μας Νιχώρι εύχεται σε όλους καλή Σαρακοστή και με το καλό έρθει το Πάσχα!

ΚΑΙ Η ΧΑΛΚΗΔΟΝΑ ΓΙΟΡΤΑΣΕ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ...

Με πρωτοβουλία του Μορφωτικού Συνδέσμου Μόδι και τη σύμπραξη της Συντονιστικής επιτροπής και της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Χαλκηδόνας το Μόδι έζησε μια από τις ιστορικές του μερες...

Γλέντι, ωραίες στολές, κέφι, χαρά, ωραίο και εύγευστο φαγητό, μεζέδες, κρασάκι, μπίρες γλυκά, διασκέδαση, χορός και το ωραίο μουσικό πρόγραμμα που παρουσίασε ο καλλιτέχνης Γιώργος Κέρτης ξεσήκωσε τους πάντες...

Εδώ ήταν και ο Ντίνος Μπελαλίδης, ο οποίος πρόσφερε από 5.000 ΛΤ από την Κοινότητα Παναγία Μπεσίκτας στην Κοινότητα Χαλκηδόνας, στο Συνδεσμο και στη Φιλόπτωχο Χαλκηδόνα. Συνολικά 15.000 ΛΤ. Εδώ και οι δημοσιογράφοι Άννα Ανδρέου και η Μαρία Ζαχαράκη, εδώ και οι ενορίτες της Κοινότητας και οι φίλοι!

Συγχαρητήρια για την πετυχημένη εκδήλωση και του χρόνου με υγεία! Καλή Σαρακοστή!

α-Πολίτης

Οι δολοφόνοι του ανθισμένου φεγγαριού¹

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

«Φταίει το ζαβό το ριζικό μας! / Φταίει ο Θεός που μας μισεί! / Φταίει το κεφάλι το κακό μας! / Φταίει πρώτ' απ' όλα το κρασί! Ποιος φταίει; Ποιος φταίει; Κανένα στόμα δεν το 'βρε και δεν το 'πε ακόμα. Έτσι στη σκότεινη ταβέρνα πίνουμε πάντα μας σκυφτοί. Σαν τα σκουλήκια, κάθε φτέρνα όπου μας έβρει μας πατεί. Δειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα, προσμένουμε, ίσως, κάποιο θάμα!»²

Προσμένουμε όντως κάποιο θαύμα για να μπορέσουμε να αποστασιοποιηθούμε από την ούτως ή άλλως «εορταστική» φράση του Democracy Index Economist «η Ελλάδα χώρα της χρονιάς». Κυρίως να μπορέσουμε να δούμε πίσω από τα διθυραμβικά «εύγε» των αλληλο-συγχαίρων κυβερνητικών. Να καταφέρουμε να απελευθερωθούμε από τα κάγκελα που κτίζουν επιμελημένα τα καθεστωτικά παπαγαλάκια για να πειστούμε ότι «αριστεύουμε» ως χώρα στις οικονομικές επιδόσεις. Να θωρακιστούμε απέναντι στις συστηματικές –στάγδην προκλήσεις– του θυμικού μας με δόσεις απογοήτευσης, φόβου και οργής. Κι όμως, παρά τη συσκότιση στο ίδιο κείμενο του Economist υπάρχει η σκληρή διαπίστωση που αφορά τους μη εθελουφλωμένους... και όσους δεν μεθούν στην αμετροέπεια, αμοραλισμό, αυτοαναφορικότητα και αλαζονεία. Η αναφορά με τη σεμνή φράση «μπορούν να βελτιωθούν» καταστάσεις όπως οι κακοτεχνίες στα Τέμπη, οι παρακολουθήσεις με τις υποκλοπές, η αντιμετώπιση των μεταναστών, οι πολιτικές ελευθερίες, αποτελούν περίτρανα την αποκάλυψη όσων επιμελημένα τα επικοινωνιακά επιτελεία της «Οικογένειας ΑΕ» προσπαθούν να μας κρύψουν. Τελικά στρεβλώνουν «επιτελικά» ακόμη κι αυτά που γράφει η έκθεση σχετικά με το «υπάρχουν αποδείξεις ότι οι δημοσιογράφοι δεν είναι εντελώς ελεύθεροι να ερευνήσουν μερικά θέματα... απειλούνται με ποινικές κυρώσεις και υπάρχει λογοκρισία σε θέματα σχετικά με αστυνομία, στρατό και εκκλησία».³

Καθώς επίσης, παρά τη συνολική προσπάθεια αποπροσανατολισμού και την ασυγκράτητη αλαζονεία του 41% (κι ας βρίσκονται οι περισσότεροι 59% που δεν συμφωνούν με τους «δεδομένους» της ολιγαρχίας, πολυδιασπασμένοι, συγκεχυμένοι κι αποπροσανατολισμένοι...) συνδυασμένη με την καταρρέουσα αντιπολίτευση σε έρευνα της Marc οι πολίτες εκφράζουν φόβο 48,6%, Οργή 43,6%, Παραίτηση-Απογοήτευση 40,3%.⁴ Όσον αφορά την εμπιστοσύνη των πολιτών στην αμεροληψία των ΜΜΕ, σύμφωνα με το Forum Metron Analysis, βρίσκεται στο 15%. Κάποτε, το 1973 η έλλειψη εμπιστοσύνης ήταν 5% και σήμερα έχει σκαρφαλώσει στο 39%.⁵

Η παρεμπόδιση της ελευθερίας της έκφρασης και ιδιαίτερα η διαστρέβλωση της αλήθειας επιδεινώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών όχι μόνο έναντι της εκάστοτε εξουσίας, αλλά ακόμη χειρότερα στους θεσμούς και τη δημοκρατία. Απειλούμαστε ολοένα και περισσότερο από το «μπούκωμα» με κατακλυσμό πληροφοριών από συγκεκριμένα

κέντρα του καθεστώτος με μια δέσμη πολυφωνία που όμως είναι ενορχηστρωμένη από το ίδιο κέντρο τον «μεγάλο αδελφό», δηλαδή στα καθ' ημάς την «Οικογένεια ΑΕ». Είμαστε μάρτυρες της απροκάλυπτης κάλυψης των πολιτικά υπεύθυνων στην Τραγωδία των Τεμπών Υπουργών, Περιφερειάρχων με την προσπάθεια απαλλαγής τους για τα απροκάλυπτα ψέματά τους, για την ανύπαρκτη τηλεδίοικηση των τρένων, το περιεχόμενο των μεταφερομένων εύφλεκτων ουσιών, τους διορισμούς με ρουσφετί ανεπαρκών στελεχών, την κατασπατάληση χρημάτων για ανύπαρκτο εκσυγχρονισμό και την κομματική υποστήριξη τους στις πρόσφατες εκλογές... Και το χειρότερο όλων να ψηφίζονται από τα τυφλωμένα από ποδοσφαιρική αντίληψη οπαδών του κόμματος... όποιου κόμματος καλύπτει εγκληματικές ολιγωρίες, ανεπάρκειες και διαφθορά... Κι εκείνος ο ανεκδιήγητος, κατά δήλωσή του, «δημοσιογράφος» που ευθαρσώς και ανερευθιάστως δήλωνε στα μουλωχτά «μην χάσουμε και τις εκλογές (απροκάλυπτη κομματική ένταξη) για ένα κωλότρενο»...

«Τα Τέμπη που πέρυσι μας πάγωσαν, εφέτος μας εξοργίζουν για τις απαντήσεις που δεν δίνονται, για τη δέσμη συγκίνηση εκείνων που πριν από έναν χρόνο μιλούσαν στα μέσα με σκονάκι που τους προέτρεπε να δηλώσουν συντετριμμένοι για να αποφύγουν τις δύσκολες ερωτήσεις...».⁶

Στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, που ολοκληρώθηκε με εσπευσμένο τερματισμό των εργασιών της από την πλειοψηφία, με ανολοκλήρωτη έρευνα, με προκλητικές αποσιωπήσεις μαρτύρων, με εκ των υστέρων προσκόμιση στοιχείων της δικογραφίας (κι αυτά ελλιπή), με αλαζονικές κορώνες του αναιδέστατου και προκλητικού προέδρου έναντι όποιος μαρτυρίας δεν ταίριαζε με το εκ των προτέρων κομμένο και ραμμένο στο αφήγημα του «ανθρώπινου λάθους», που διατυμπανίζουν οι σε δημόσια θέα αλληλοθωπευόμενοι, καθεστώ και ολιγαρχία των μέσων «επικοινωνίας». «... αντί να ομολογήσει την κατάφωρη ευθύνη του και να παραιτηθεί οριστικά από τον εκ κληρονομίας ρόλο (έναν απ' τους πολλούς κληρονόμους στην πολιτική μας σκηνή...) του πολιτικού, έψεξε εμμέσως πλην σαφώς όσους συγγενείς θυμάτων του εγκλήματος στα Τέμπη μιλούν δημοσίως αντί να σωπάσουν... Αντί να σωπάσουν όμως οι χαροκαμένοι ιστορούν το πένθος τους όπως η Μαρία Καρυστιανού...».⁷

Τα «Μπάζα» που επιλέξαμε να μας κυβερνούν δεν ψελλίσανε λέξη για την ταχύτερη κρατική διαδικασία του μπαζώματος που εκπονήθηκε στο σημείο της τραγωδίας στα

Τέμπη! Και φυσικά ακόμη ψάχνουν να μας πούνε ποιος, πότε, γιατί έδωσε την εντολή ταχείας υλοποίησης του θαψίματος των όποιων στοιχείων στο σημείο μηδέν.

Η Μαρία Καρυστιανού, αυτή η Μάνα Κουράγιο, όταν καταφέρνει να κάνει λέξεις τον αβάσταχτο πόνο της ψυχής της εξυψώνεται σε Ψυχή των 57 Ψυχών, των σκοτωμένων στα Τέμπη... «στις 28 Φεβρουαρίου άλλαξε η ζωή μου και το χειρότερο δεν είναι ότι άλλαξε η ζωή μου, είναι ότι τερμάτισε η ζωή ενός πολύ νέου ανθρώπου... ενός υπέροχου ανθρώπου που είχε τόσα όνειρα, τόσα πολλά όνειρα... Εκείνη τη μέρα άλλαξαν όλα... ήταν το τέλος της ζωής της κόρης μου και το τέλος της δικής μου ψυχής... ο πόνος δυναμώνει, η οργή δυναμώνει με αυτά που βλέπουμε και ακούμε...».⁸ Για αυτή την αγιάτρευτη Ψυχή της Μάνας, της Μάνας του Επιταφίου του Ρίτσου, της θλιμμένης παιδιάτρου Μαρίας Καρυστιανού ανήκει δικαιοδικα και αποκλειστικά στη Μέρα της Γυναίκας...

«Χαμένα κορμιά».⁹ Τα καμμένα, κακότυχα, κακομοίρικα, ταλαίπωρα, αξιολύπητα, φτωχά, δύστυχα πλάσματα περιγράφουν και τις δύο όψεις του νομίσματος. Τα Χαμένα κορμιά αποκαλύπτουν τη σκοτεινή πλευρά των ανθρώπων: φθόνο, αδικία, εκμετάλλευση. Χαμένα κορμιά είναι ενίοτε και οι Θύτες και τα θύματά τους. Όμως για εντελώς διαφορετικούς λόγους. Ευρίσκονται σε πλήρη αναντιστοιχία τα ψυχικά αποθέματα των μεν και των δε. Οι θύτες επιβάλουν την ανελευθερία και την στρέβλωση για τη διαιώνιση του καθεστώτος, ενώ τα θύματα με ότι ψυχικό σθένος τους έχει απομείνει από την κατάφορη απαξίωση και προσβολή τους

αγωνίζονται για την επικράτηση της δικαιοσύνης. Την ύστατη σωτηρία της ψυχικής γαλήνης. Ενώ οι ευθύνες των κυβερνώντων είναι ολοφάνερες, προσποιούνται ότι δεν καταλαβαίνουν υποδύομενοι μάλιστα τις αθώες περιστέρες. Αυτή δεν είναι μια προσωπική τραγωδία όσων οι άνθρωποι βρέθηκαν εκείνη τη μοιραία νύχτα στην αναπόφευκτη κατάληξη του πολυδιαφημισμένου καπιταλιστικού ονείρου (που στην κορύφωσή του αγγίζει την απληστία) που κατασκευάζεται από αιματοβαμμένα υλικά και τροφοδοτείται από την αδιαφορία των κυβερνώντων, αλλά είναι η τραγωδία του να μην καταφέρνουν οι φωνές σαν της Καρυστιανού που ακούγονται αποσπασματικά να μπορέσουν να ενωθούν σ' ένα «Εμείς»... είναι η Αγωνία και η επιτακτική ανάγκη για τη ζωή και το μέλλον μας.

Ο λόγος της Μαρίας Καρυστιανού διασώζει την ελάχιστη ελπίδα κάποτε στην Ελλάδα εμπράκτως να θεωρείται ελληνικό ότι αληθινό. Ο λόγος της αποτελεί την ελάχιστη πολιτική και την ελάχιστη αξιοπρέπεια που μας έχει απομείνει:

«Με βλέπετε μόνη μου, αλλά δεν είμαι. Φανταστείτε 57 ανθρώπους δίπλα μου και τις οικογένειές τους. Και φανταστείτε και κάθε άνθρωπο που ανέβηκε στο τρένο τόσα χρόνια. Ήταν τυχεροί... Σ' αυτό το έγκλημα που αφορά όχι 57 ανθρώπους αλλά όλη την κοινωνία, η απόδοση δικαιοσύνης είναι μονόδρομος... Για ποιον λόγο δεν τηρήθηκε κανένα πρωτόκολλο; Γιατί στο δικό μου μυαλό μόνο μια λέξη ταιριάζει: Συγκάλυψη. Δεν τη δεχόμαστε καθόλου και τη θεωρούμε προσβλητική τη δικαιολογία περί ανθρώπινου λάθους...

> Συνέχεια στη ΣΕΛ. 26

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

1. «Killers of the Flower Moon» ταινία του Martin Scorsese, 2023.
2. «Δειλοί, Μοιραίοι κι Άβουλοι αντάμα» ποίημα του Κώστα Βάρναλη (20/2/1884-16/12/1974), μελοποιημένο από τον Μίκη Θεοδωράκη (Μοιραίοι-Πολιτεία Β), 1964. «Μες στην υπόγεια την ταβέρνα, μες σε καπνούς και σε βρισές (απάνω στρίγκλιζε η λατέρνα) όλ' η παρέα πίναν' εψές-εψές, σαν όλα τα βραδάκια, να πάνε κάτου τα φαρμάκια. Σφιγγόταν ένας πλάι στον άλλο και κάπου εφτυούσε καταγής. Ω! πόσο βάσανο μεγάλο το βάσανο είναι της ζωής! Όσο κι ο νους να τυραννιέται, άσπρηνη ημέρα δε θυμείται. Ήλιε και θάλασσα γαλάζια και βάθος τ' άσπ' ουρανού! Ω! της αυγής κροκάτη γάζα, γαρούφαλα του δειλινού, λάμπετε, σβήνετε μακριά μας, χωρίς να μπείτε στην καρδιά μας! Του ενοού ο πατέρας χρόνια δέκα παράλυτος, ίδιο στοιχείο-τ' άλλου κοντόημερ' η γυναίκα στο σπίτι λιώνει από χτικιό- στο Παλαμήδι ο γιος του Μάζη κι η κόρη του Γαβή στο Γκάζι. — Φταίει το ζαβό το ριζικό μας! — Φταίει ο Θεός που

- μας μισεί! — Φταίει το κεφάλι το κακό μας! — Φταίει πρώτ' απ' όλα το κρασί! Ποιος φταίει; ποιος φταίει; Κανένα στόμα δεν το 'βρε και δεν το 'πε ακόμα. Έτσι στη σκότεινη ταβέρνα πίνουμε πάντα μας σκυφτοί. Σαν τα σκουλήκια, κάθε φτέρνα όπου μας έβρει μας πατεί. Δειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα, προσμένουμε, ίσως, κάποιο θάμα!»
3. «Τι λέει στα αλήθεια ο Economist», Νίκη Λυμπεράκη, Το Βήμα, 18/2/2024.
 4. Ειδήσεις, Open 12 Δεκεμβρίου 2023.
 5. «Καίγοντας εμπιστοσύνη», Παύλος Τσίμας, Τα Νέα, 2-3/3/2024.
 6. «Οι “γονείς” του αδιανόητου», Νίκη Λυμπεράκη, Το Βήμα, 3/3/2024.
 7. «Ο βουβός πόνος σαν πολιτικός χρυσός», Παντελής Μπουκάλας, Η Καθημερινή, 25/2/2024.
 8. Συνέντευξη της Μαρίας Καρυστιανού στον Antenna, 16/11/2023.
 9. «Poor Things» (Χαμένα Κορμιά), τελευταία ταινία του Γιώργου Λάνθιμου, βασισμένη στο βιβλίο του Alasdair Gray (1992), εκδ. Ελληνικά Γράμματα. Απέσπασε 4 Όσκαρ στη διοργάνωση 11/3/2024.

ΑΠΟ ΑΛΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟ: Το Βλαχ Σαράι άνοιξε τις πύλες για φοιτητές

Φοιτητές άρχισαν να συμμετέχουν στις μελέτες αποκατάστασης της εκκλησίας του Βλάχ Σαράι στο Φανάρι, ένα σημαντικό αρχιτεκτόνημα της οθωμανικής περιόδου. Παρακολουθώντας τα μαθήματά τους επί τόπου, οι φοιτητές αρχιτεκτονικής ενημερώνονται για τη διαδικασία τεκμηρίωσης του ιστορικού κτίσματος και συμβάλλουν στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το άρθρο υπογράφει η δημοσιογράφος Melike Çapan στην ιστοσελίδα Gerçek Gündem (24/2/2024).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΤΑΘΗΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Γενική άποψη του χώρου της εκκλησίας της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι.

Η εκκλησία του Βλαχ Σαράι, που βρίσκεται στο Φανάρι, άνοιξε τις πύλες της για τους φοιτητές της Αρχιτεκτονικής Σχολής. Η εκκλησία, η οποία ανήκει στην Ορθόδοξη Κοινότητα της Κωνσταντινούπολης μετατράπηκε σε χώρο εκπαίδευσης του Πανεπιστήμιου Özyeğin για τη μελέτη αποκατάστασής της. Το Πανεπιστήμιο Özyeğin, στο πλαίσιο υποστήριξης για την αποκατάσταση της εκκλησίας της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι, ξεκίνησε το 2021 με τη διενέργεια μελέτης αποκατάστασης του έργου.

Το οικόπεδο, το οποίο πιστεύεται ότι δόθηκε στους ηγεμόνες της Βλαχίας από τον Σουλτάνο Σουλεϊμάν τον Μεγαλοπρεπή το 1529, βρίσκεται σήμερα στο μέσον της Πόλης, σαν ένας θησαυρός που περιμένει να τον ξεθάψουν από τα χώματα. Η εκκλησία της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι είναι ένα από τα δείγματα της περιόδου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και της ορθόδοξης αρχιτεκτονικής. Αν και χρησιμοποιήθηκε ως ανακτορική Εκκλησία των ηγεμόνων της Βλαχίας, μετατράπηκε σε Καθεδρικό Ναό για 10 χρόνια μετά την απομάκρυνση του Πατριαρχείου από τη Μονή Παμμακάριστου (Fethiye Camii) το 1587.

Οι σκάλες, που ανακαλύφθηκαν από τις ανασκαφές.

Σε σύγκριση με τις εκκλησίες που ανακαινίστηκαν μετά την περίοδο Τανζιμάτ, η εκκλησία, με απλή αρχιτεκτονική, παρουσιάζει οθωμανικές επιρροές και λειτουργούσε κανονικά για την Ορθόδοξη Χριστιανική Κοινότητα μέχρι την πυρκαγιά του 1974.

Το Βακούφι της Ορθόδοξης Κοινότητας της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι έχει ξεκινήσει τη μελέτη ανακαίνισης της εκκλησίας, η οποία ιστορικά είναι θαμμένη στον κήπο, πολύ πιο μπροστά από το ανάκτορο. Το Βακούφι, σε συνεργασία με το ακαδημαϊκό προσωπικό του Πανεπιστημίου Özyeğin, εδώ και λίγο καιρό προσπαθούν να προστατεύσουν την εκκλησία.

Το Πανεπιστήμιο Özyeğin, ως μέλος που βοηθάει στο έργο, χρησιμοποιεί τους φοιτητές του, επιδεικνύοντας υποδειγματική πρακτική στην επιτόπια εκπαίδευση, όσο και στη μεταφορά της πολιτιστικής κληρονομιάς στο μέλλον.

Στην επίσκεψη που κάναμε στο Βλαχ Σαράι, κατά τη διάρκεια της συντονίστριας του προγράμματος λέκτορας κ.

Φοιτητές παρακολουθούν τις εργασίες τεκμηρίωσης στον χώρο.

Αγσεγούλ Özer, η οποία μίλησε στην Gerçek Gündem για τις λεπτομέρειες των εφαρμοσμένων μαθημάτων στις σπουδές πολιτιστικής κληρονομιάς στην Τουρκία, αλλά και τις τελευταίες εξελίξεις για την εκκλησία.

Η κ. Özer εξήγησε ότι μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί στο κτίριο μελέτες τεκμηρίωσης και ότι οι φοιτητές, στο πλαίσιο του μαθήματος, συμμετείχαν σχετικά με το πώς προστατεύονται τα πολιτιστικά αγαθά. Στο μάθημα, που παρακολούθησαν 80 φοιτητές αρχιτεκτονικής, τους δόθηκε η ευκαιρία να εξετάσουν το ιστορικό κτίριο και να δουν πώς εργάζονται οι ειδικοί τεχνικοί. Η κ. Özer είπε: «Στα πανεπιστήμια γενικά, τέτοιες μελέτες διεξάγονται μόνο στις αίθουσες διδασκαλίας και οι φοιτητές δεν μπορούν να έρθουν σε επαφή με τους ειδικούς. Εδώ, εκτός του ότι εργαζόμαστε επί τόπου μαζί με αρχαιολόγους, ιστορικούς τέχνης και ειδικούς συντήρησης, έχουμε και την ευκαιρία να διδάξουμε τους φοιτητές».

ΝΕΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Η κ. Özer, η οποία συμμετέχει στο έργο από το 2023, είπε ότι μετά από λεπτομερή εξέταση των εργασιών που έχουν γίνει μέχρι στιγμής, ξεκίνησαν και εργασίες καθαρισμού του χώρου. Δήλωσε ότι η ιστορική εκκλησία ήταν γεμάτη σκουπίδια την περίοδο αδράνειας των εργασιών. Είπε ακόμη ότι μια ομάδα σάρωσε το έδαφος με μηχάνημα σάρωσης δύο διαστάσεων, το «georadar», με το οποίο εξέτασαν εάν υπήρχε άλλη υπόγεια κατασκευή και ζημιά στα θεμέλια της εκκλησίας. Η ακαδημαϊκή ομάδα του Πανεπιστημίου Özyeğin, το Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης και το Πανεπιστήμιο Mimar Sinan, που πραγματοποίησαν ολοκληρωμένη μελέτη στην ιστορική εκκλησία και τον κήπο της, συνέβαλαν στην ανακάλυψη νέων στοιχείων. Ενώ νόμιζαν ότι ανακάλυψαν τη στέρνα νερού της ιστορικής εκκλησίας, τελικά αποκαλύφθηκε ότι ήταν οι σκάλες της εκκλησίας και το αρχικό δάπεδο.

Η κ. Özer δήλωσε ότι μετά τις νέες ανακαλύψεις συνεχίζουν τις εργασίες αντιμετωπίζοντας την προστασία του έρ-

Οι υπεύθυνες προώθησης της μελέτης κ.κ. Aysegül Özer και Ceren Bilgi.

γου από όλες τις πλευρές, προωθώντας τη διαδικασία μαζί με τους φοιτητές.

Η κ. Özer νοιάζεται για όλους τους φοιτητές, οι οποίοι παρολο που δεν ειδικεύονται σε αυτόν τον τομέα, μπορούν να αποκτήσουν αυτή την κουλτούρα ως αρχιτέκτονες.

Η κ. Özer, η οποία παλαιότερα έκανε την πρακτική της εκπαίδευση στο Balıkesir και Altınova, στην Προύσα και Gölyazi, σύντομα θα εργαστεί με τους φοιτητές της και στην περιοχή σεισμού της Αντιόχειας.

ΤΟ ΒΑΚΟΥΦΙ ΑΝΟΙΞΕ ΤΙΣ ΠΥΛΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Η κ. Özer, η οποία προωθεί τις εργασίες μαζί με την κ. Ceren Bilgi και τον κ. Burak Öztürk, ανέφερε ότι μπορούν εύκολα να προσεγγίσουν τους φοιτητές χρησιμοποιώντας την περιοχή του έργου ως αίθουσα διαλέξεων. Δηλώνοντας ότι προσφέρουν στην εκπαίδευση χωρίζοντας τους μαθητές σε ομάδες στους χώρους εφαρμογής, είπε ότι επέλεξαν και άλλα μνημεία για να εφαρμόσουν οι φοιτητές τις πληροφορίες που διδάχτηκαν εδώ.

Δήλωσε επίσης ότι η εκκλησία της Παναγίας της Παραμυθίας είναι σημαντική επειδή είναι πολυεπίπεδη, έχει θρησκευτική ταυτότητα και ιστορική συνέχεια. Υπογραμμίζει δε ότι η εργασία για αυτόν τον λόγο επί της δομής είναι πολύτιμη. Επιπλέον ότι είναι πολύ σημαντική η στήριξη από την πλευρά του Βακουφιού της Ορθόδοξης Κοινότητας της Παναγίας της Παραμυθίας Βλαχ Σαράι.

Η κ. Özer είπε ότι τα μαθήματα θα συνεχιστούν μέχρι τον Μάιο και οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να παρατηρήσουν με κάθε λεπτομέρεια την τεκμηρίωση της δομής, βήμα προς βήμα, από πολλούς ειδικούς.

ΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΘΑ ΑΝΤΕΧΕΙ ΣΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ;

Γίνεται συζήτηση ότι μετά τους σεισμούς της 9ης Φεβρουαρίου και τα σενάρια για τον επικείμενο μεγάλο σεισμό της Κωνσταντινούπολης, λέγεται ότι θα πάθουν ζημιές πολλά από τα κτήρια πολιτισμικής κληρονομιάς. Η κ. Özer είπε ότι έχουν γίνει συστάσεις για ενίσχυση των προηγούμενων μελετών σχετικά με την αντισεισμική αντοχή της κατασκευής, αλλά

επειδή οι συστάσεις αυτές δεν εφαρμόστηκαν, συνεχίστηκαν οι φθορές. Δήλωσε ότι θα εργαστούν για αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης του έργου. Η κ. Özer επίσης υπογράμμισε ότι η πύλη εισόδου πρέπει να ενισχυθεί και στηριχθεί επειγόντως.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ ΞΕΝΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥΣ

Η κ. Özer χρησιμοποιεί τους φοιτητές σε κάθε στάδιο. Τους επιτρέπει έτσι να συμμετέχουν ως ακροατές σε σημεία που δεν μπορούν να παρακολουθήσουν στην πράξη. Η κ. Özer εκτελεί σημαντική μελέτη για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς στην Τουρκία και την Κωνσταντινούπολη και δηλώνει ότι είναι σε θέση να ωθήσει τους φοιτητές στους διάφορους πολιτισμικούς ιστούς.

Ο 3ος Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Ρουμανίας κ. Emil Constantinescu με τους υπεύθυνους του Βακουφίου της Ορθόδοξης Εκκλησίας Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι.

Η κ. Özer εξήγησε: «Βλέπω ότι οι φοιτητές συμπεριφέρονται ως ξένοι προς τον τόπο τους. Γι' αυτό λαμβάνουν εμπειρία σε πολλούς χώρους. Τα πανεπιστήμια μαθαίνουν στα παιδιά πράγματα που δεν γίνονται μόνο μέσα στην τάξη, αλλά τους δείχνουν ότι υπάρχει και άλλη άποψη. Αυτό τους παρέχει ειδικότητα. Αυτή η άποψη δεν γνωρίζουμε που μας οδηγεί, αλλά θα συνεχίσουμε. Οι φοιτητές μας αποκτούν εμπειρία σε διάφορους χώρους και αυτό είναι κάτι που δεν υπάρχει το αντίστοιχο».

ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΕ Ο ΤΕΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ο 3ος Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Ρουμανίας κ. Emil Constantinescu επισκέφθηκε την εκκλησία της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι. Ο κ. Emil Constantinescu, ο οποίος επισκέφθηκε το Ρουμανικό Πολιτισμικό Κέντρο Δημήτρη Καντεμίρ, συναντήθηκε με τον Πρόεδρο του Βακουφίου της Παναγίας Παραμυθίας Βλαχ Σαράι κ. Λάκη Βίγκα, το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Γεώργιο Νάνη και τον ιστορικό και ερευνητή κ. Νικόλαο Παπαϊωάννου. Ο 84χρονος τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Ρουμανίας, μετά από έναν σύντομο χαιρετισμό, δήλωσε ότι έμεινε ευχαριστημένος από την επίσκεψη. Ο κ. Emil Constantinescu ανέφερε ότι την περίοδο της προεδρίας του είχε καλές σχέσεις με τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Τουρκίας Süleyman Demirel, λέγοντας: «Οι πολιτικές σχέσεις μπορεί να αλλάζουν, οι οικονομικές σχέσεις μπορεί να αλλάζουν, αλλά η πολιτιστική αλληλεπίδραση πρέπει να συνεχίζεται».

Το πρώτο μου ταξίδι στην Πόλη

> Συνέχεια από το προηγούμενο

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΑΜΑΡΑΚΗ

Την επομένη, οκτώ η ώρα το πρωί, σηκωθήκαμε, ντυθήκαμε όπως αρμόζει την Κυριακή και επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο με κατεύθυνση το Νιχώρι, μια που ο Άη-Γιώργης ήταν η κοντινότερη εκκλησία που λειτουργούσε, όπως είχαμε μάθει από τον παπά-Τιμόθεο, ιερέα του Βαφειχωρίου, προ ολίγων ημερών. Στην εκκλησία, στην αρχή ενός από τα σοκάκια του πανέμορφου αυτού βοσποριανού χωριού, συναναστραφήκαμε με τους εναπομείναντες Ρωμιούς της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης και μίας χωριανής των παππούδων μου που συναντήσαμε τυχαία, ενώ η ανάγνωση του «Πάτερ ημών» και του Συμβόλου της Πίστεως στα αραβικά και τα αρμένικα, έτσι ώστε να τα κατανοήσει όλο το εκκλησίασμα ήρθε να μας υπενθυμίσει τη συρρίκνωση του ολοένα και μικρότερου ελληνορθόδοξου πληθυσμού της Πόλης. Μετά το τέλος της λειτουργίας, γυρίσαμε για ένα γρήγορο πρωινό, που βέβαια περιλάμβανε τσάι σε γυάλινο μπαρντάκι, στο χωριό απ' όπου πήραμε το βαπόρι για μία μίνι κρουαζιέρα στον Άνω Βόσπορο.

Αρχικά, το βαπόρι πέρασε απέναντι μέχρι τη σκάλα της Κάνλιτζας, ύστερα έπλευσε για λίγο παράπλευρα των γυαλιών της ανατολικής πλευράς και αργότερα διέγραψε μερικά ζγκ ζαγκ καταμεσής του Βοσπόρου, πότε πιο κοντά στην Ευρώπη και πότε στην Ασία. Τελικά, αφότου προσπέρασε το γεμάτο ιστιοφόρα λιμάνι της Στένης, παρέμεινε σιμά στην ευρωπαϊκή ακτή περνώντας δίπλα από τα πανέμορφα γυαλιά του Νιχωρίου, θερινές κατοικίες προξένων και πρεσβευτών, από το γραφικότατο λιμάνι των Θεραπειών όπου υψώνεται το ογκώδες ξενοδοχείο Büyük Tarabya δίχως, όμως, να συνάδει με το φυσικό τοπίο και έπειτα σκίζοντας τα γαλήνια νερά του Büyükükdere, που τα προσεγγμένα αρχοντικά του το καθιστούν ένα από τα ωραιότερα βοσποριανά προάστια. Όταν εντέλει φάνηκαν τα στενά της Μαύρης Θάλασσας και η τεράστια γέφυρα που τα ενώνει, δεν είχα ουδεμία αμφιβολία για την ομορφιά του Βοσπόρου. Το Μπογάζι, κατάφυτο και μες στα αρχοντικά που προσφέρουν στέγη για την αφρόκρεμα των κατοίκων της Πόλης, αποτελεί, όπως πολύ σωστά υποστηρίζουν οι Πολίτες και όπως πολύ καλά διαπίστωσα, το στολίδι ολόκληρης της Κωνσταντινούπολης, εξισορροπώντας μ' έναν άρτιο τρόπο το ξεχωριστό φυσικό τοπίο με τους γραφικούς οικισμούς (προς το παρόν).

Οπότε, σίγουροι πια για το απaráμυλλο κάλλος του Βοσπόρου (ο αδερφός μου κι εγώ δηλαδή που επισκεφτόμασταν πρώτη φορά την Πόλη) και αγναντεύοντας απέναντι το Beykoz, που μόλις είχε αρχίσει να φωτοβολεί, κατεβήκαμε στη σκάλα του Sariyer με το βαπόρι να συνεχίζει με ελάχιστους επιβάτες για τα καθάκια. Περιπλανηθήκαμε, ολίγον, στις γειτονίες και την παραλιακή της περιοχής περνώντας από το balik Pazar του οικισμού, όπου βρήκαμε κρεμασμένα τα πρώτα καλκάνια του χρόνου (μια που ήταν Μάης) και σεργιανίζοντας μπροστά από διάφορα μπορεκτσίδικα που όλα φέραν την περήφανη ταμπέλα «mezhur sariyer börekçisi».

Μετά από λίγο ακόμη σεργιάνι στο τσαρσί του Sariyer, μπήκαμε τελικά σ' ένα κατάστημα υαλικών και αγοράσαμε τα τόσο χαρακτηριστικά και δημοφιλή στην Τουρκία γυά-

λινα μπαρντάκια του τσαγίου ως ενθύμιο για το ταξίδι μας αυτό στην Πόλη. Ύστερα, ανεβήκαμε σ' ένα Dolu,¹ το οποίο κινούμενο παραλιακά κατά μήκος των οικισμών Sariyer, Büyüküdere, Θεραπειά, Νιχώρι, Tokmak Burnu και τέλος Στένη, δίνοντας μας μ' αυτόν τον τρόπο την ευκαιρία να θαυμάσουμε από κοντά τα αναπαλαιωμένα αρχοντικά τους και τους γραφικούς τους λιμένες, μας άφησε στη στάση Çinaraltı,² κυριολεκτικά κάτω από τον πελώριο πλάτανο που σκεπάζει τη πλατεία του Εμιργκιανιού. Δύο ώρες αργότερα, έπειτα από το τελευταίο μας δείπνο κάτω από τη θερμαινόμενη σόμπα της λοκάντας του χωριού, μια και η αυριανή ημέρα ήταν κι αυτή της επιστροφής, και τον καθιερωμένο μας βραδινό περπάτο κατά μήκος της ακτής απολαμβάνοντας το εκπληκτικό θέαμα της φωταγωγημένης γέφυρας με τα εναλασσόμενα χρώματα, που διαδέχονται το ένα το άλλο ακατάπαυστα, ακτινοβολώντας τόσο διαφορετικά κάθε φορά στα μάτια του παρατηρητή, αποσυρθήκαμε στο διαμέρισμά μας πασχίζοντας να ανεβούμε ένα από τα μεγαλύτερα γιουκούσια του Boğazıköy που, στο τέλος της ημέρας, μετά από αρκετό περπάτημα και με τα πόδια να μην σε βαστάνε πια, φαίνεται διπλάσιο απ' ότι είναι στην πραγματικότητα.

Την επομένη οκτώ η ώρα το πρωί, σηκωθήκαμε, ντυθήκαμε όπως αρμόζει την Κυριακή και επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο με κατεύθυνση το Νιχώρι, μια που ο Άη-Γιώργης ήταν η μόνη εκκλησία που λειτουργούσε, όπως είχαμε μάθει προ ολίγων ημερών από τον παπά-Τιμόθεο, ιερέα του Βαφειχωρίου. Στην εκκλησία, στην αρχή ενός από τα σοκάκια του πανέμορφου αυτού βοσποριανού χωριού, συναναστραφήκαμε με τους εναπομείναντες Ρωμιούς της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης και μίας χωριανής των παππούδων μου, την οποία συναντήσαμε τυχαία, ενώ η ανάγνωση του Πάτερ ημών και του Συμβόλου της Πίστεως στα αραβικά και τα αρμένικα, έτσι ώστε να τα κατανοήσει όλο το εκκλησίασμα, μας υπενθύμισε τη συρρίκνωση του ολοένα και μικρότερου ελληνορθόδοξου πληθυσμού της Πόλης. Μετά το τέλος της λειτουργίας, γυρίσαμε για ένα γρήγορο πρωινό, που βέβαια περιλάμβανε τσάι σε γυάλινο μπαρντάκι, στο χωριό απ' όπου πήραμε το βαπόρι για μία μίνι κρουαζιέρα στον Άνω Βόσπορο.

Αρχικά, το βαπόρι πέρασε απέναντι μέχρι τη σκάλα της Κάνλιτζας, ύστερα έπλευσε για λίγο παράπλευρα των γυαλιών της ανατολικής πλευράς και αργότερα διέγραψε μερικά ζγκ ζαγκ καταμεσής του Βοσπόρου, πότε πιο κοντά στην Ευρώπη και πότε στην Ασία. Τελικά, αφού προσπέρασε το γεμάτο ιστιοφόρα λιμάνι της Στένης, παρέμεινε σιμά στην ευρωπαϊκή ακτή περνώντας δίπλα από τα πανέμορφα γυαλιά του Νιχωρίου, θερινές κατοικίες προξένων και πρεσβευτών, από το γραφικότατο λιμάνι των Θεραπειών όπου υψώνεται το ογκώδες ξενοδοχείο Büyük Tarabya δίχως, όμως, να συνάδει με το φυσικό τοπίο και έπειτα σκίζοντας τα γαλήνια νερά του Büyükükdere που τα προσεγγμένα αρχοντικά του το καθιστούν ένα από τα ωραιότερα βοσποριανά προάστια. Όταν εντέλει φάνηκαν τα στενά της Μαύρης Θάλασσας και η τεράστια γέφυρα που τα ενώνει, δεν είχα ουδεμία αμφιβολία για την ομορφιά του Βοσπόρου.

Συνεχίζεται

1. Ιδιόκτητο λεωφορείο.
2. Κάτω από τον πλάτανο.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΗΔΕΙΑ

Την πολυαγαπημένη μας αδελφή, θεία και συγγενή **ΕΥΘΑΛΙΑ ΓΙΑΓΤΖΟΓΛΟΥ ΑΝΑΝΙΑΔΗ** κηδεύσαμε την Τρίτη, 27 Φεβρουαρίου 2024, από τον Ι.Ν. του Κοιμητηρίου Π. Φαλήρου. *Η αδελφή Ελένη Γιαγτζόγλου Οι ανιψιοί Δημοσθένης και Αιμίλιος Γιαγτζόγλου Οι λοιποί συγγενείς*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα και όλους όσους με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας αδελφής και θείας

ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΓΙΑΓΤΖΟΓΛΟΥ ΑΝΑΝΙΑΔΗ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το **Γραφείο Τελετών Ποιμενίδη** για την άψογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας και του ενταφιασμού.

*Η αδελφή Ελένη Γιαγτζόγλου
Οι ανιψιοί Δημοσθένης και Αιμίλιος Γιαγτζόγλου*

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ Ορθή επανάληψη

Την Κυριακή 31 Μαρτίου 2024 τελέσαμε το ετήσιο μνημόσυνο στον Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου Π. Φαλήρου για την ανάπαυση της ψυχής της πολυαγαπημένης μας μητέρας, γιαγιάς και αδελφής

ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΤΣΟΛΑ

*Τα τέκνα Γιώργος και Μαίρη,
Νίκος και Λίτσα
Τα εγγόνια Σεραφείμ,
Χριστίνα, Οδυσσέας, Σταύρος
Η αδελφή Ευανθία*

ΚΗΔΕΙΑ

Την αγαπημένη μητέρα και γιαγιά **ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ** κηδεύσαμε στις 24 Φεβρουαρίου 2024 από τον Ι. Ν. του Κοιμητηρίου Παλ. Φαλήρου.

*Οι κόρες Καίτη, Βάνα
Τα εγγόνια Αδαμάντιος, Μαρία, Δανάη*

ΚΗΔΕΙΑ

Τον πολυαγαπημένο μας νονό, θείο και συγγενή **ΓΕΩΡΓΙΟ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ** ετών 78

κηδεύσαμε τη Τρίτη 12 Μαρτίου 2024 από τον Ιερό Ναό Κοιμητηρίου Καλλιθέας.

*Η βαφτισμιά Ίρις-Κυριακή
Ο ανιψιός Κωνσταντίνος
Οι λοιποί συγγενείς*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα και όλους όσους με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο του πολυαγαπημένου μας νονού και θείου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το **Γραφείο Τελετών Ποιμενίδη** για την άψογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας και του ενταφιασμού.

*Η βαφτισμιά Ίρις-Κυριακή
Ο ανιψιός Κωνσταντίνος*

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (XXXIII)

> Συνέχεια από τη ΣΕΛ. 20

Ο Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος ερμηνεύει τη θέση του Απ. Παύλου, ισχυριζόμενος ότι, την περίοδο εκείνη η οικονομία (ως εργάτες γης και ορυχείων) και η κοινωνική διαστρωμάτωση στηρίζονταν στη δουλεία, τυχόν καθολική εναντίωσης στο σύστημα θα εξέτρεπε τον Χριστιανισμό σ' ένα κίνημα δούλων, όπως είχαν προηγηθεί άλλα (π.χ. αυτό που ηγήθηκε ο Θρακιώτης Σπάρτακος 73π.Χ-71 π.Χ.). Ο Γρηγόριος Νύσσης (γ. 335-θ. 394), που πορεύεται την ίδια περίοδο με τον Αγ. Ιωάννη Χρυσόστομο, στα έργα του καταφέρεται με δριμύτητα κατά της δουλείας και όλων συντηρούν δούλους.²⁶¹

Το θέμα της δουλείας είναι παρόν και στην Παλαιά Διαθήκη. Ένα απόσπασμα της Γένεσης, [Γένεσις, 9, 18-28] όπου ο Νώε καταδικάζει τους απόγονους της Χαναάν να είναι δούλοι των υπολοίπων, χρησιμοποιήθηκε από την Εκκλησία για να δικαιολογήσει την ύπαρξη δουλείας στον κόσμο.

Αν και ο θεμελιωτής της Καθολικής Εκκλησίας, Αγ. Αυγουστίνος Ιππώνος (Aurelius Augustinus, Hippoensis, γ. 354-θ. 430) έγραφε ότι η δουλεία είναι ενάντια στο θέλημα του Θεού και είναι προϊόν αμαρτίας,²⁶² Ευρώπη και ΗΠΑ μέ-

χρι τον 19ο αι., κυρίως στην αγροτική παραγωγή στηρίχτηκαν στο σκληρό σύστημα της σκλαβιάς.

Στο Βυζάντιο Εκκλησία και Κράτος τον 10ο αι. αρχίζουν να αντιμετωπίζουν τον δούλο ως άνθρωπο και όχι ως αντικείμενο. Είναι η περίοδος που εισρέει το Ισλάμ στην Ανατολία.

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

261. Διδασκαρική Διατριβή του Γεωργίου Κουννούση, *Άνθρωπος και Κοινωνία στο έργο του Γρηγορίου Νύσσης*, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2013, σελ. 153-166. <http://ikee.lib.auth.gr/record/132359/files/GRI-2013-10881.pdf>

262. Κόιτα Αυγουστίνος Ιππώνος, *The City of God*, τόμ. 19, κεφ. 15 «Of the Liberty Proper to Man's Nature, and the Servitude Introduced by Sin – A Servitude in Which the Man Whose Will is Wicked is the Slave of His Own Lust, Though He is Free So Far as Regards Other Men». Ο Θεός ... δεν θέλησε το λογικό κατασκευασμά Του, το οποίο ήταν όμοιο με Αυτόν, να έχει εξουσία πάνω σε σιδήποτε άλλο εκτός από την άλογη κτίση – όχι άνθρωπος πάνω από άνθρωπο, αλλά άνθρωπος πάνω από τα ζώα ... η κατάσταση της δουλείας είναι αποτέλεσμα της αμαρτίας ... από τη φύση, όπως μας έφτιαξε αρχικά ο Θεός, κανείς δεν είναι σκλάβος ούτε ανθρώπου ούτε αμαρτίας. <https://www.newadvent.org/fathers/120119.htm>

Οι δολοφόνοι του ανθισμένου φεγγαριού

> Συνέχεια από τη ΣΕΛ. 23

Πως μπορώ να είμαι σίγουρη ότι θα αναδειχθεί πλήρως και σε βάθος ένα θέμα που οι εμπλεκόμενοι ξεκινούν από την κορυφή του πολιτικού συστήματος και καταλήγουν σε διευθυντές και προέδρους σημαντικών θέσεων, με άμεση συνεργασία με το υπουργείο και με ένα μείζον ζήτημα οικονομικής απιστίας να τα συνδέει... Το έγκλημα έφερε μαζί του μια απίστευτη αποκάλυψη οικονομικής διαφθοράς, ασυδοσίας και πλήρους ακαταλληλότητας και εγκληματικής κατάληψης των σιδηροδρόμων... Ο υπουργός ως όφειλε δεν εξήγησε γιατί στις ετήσιες εκθέσεις αποκρυπτε την αλήθεια και σκοπίμως ωραιοποιούσε την κατάσταση λειτουργίας του συρμού...». ¹⁰

Φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια από την αποκατάσταση της δημοκρατίας μετά την επταετή δικτατορία των συνταγματαρχών. Η ταινία «Δοκιμή» του Ντασέν, βασι-

σμένη στο «Πολυτεχνείο», προβλήθηκε στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης (7-17 Μαρτίου 2024), η *Καθημερινή* διοργάνωσε συνέδριο «Μεταπολίτευση: 50 χρόνια μετά»... Βρίσκεται στο τραπέζι των συζητήσεων κατά πόσο οι προσδοκίες και τα οράματα εκείνης της περιόδου επαληθεύτηκαν, σε ποιον βαθμό η ορμητική διάθεση οδήγησε σε επιθυμητούς ορίζοντες. Οι καιροί ου μενετοί. Οι άνεμοι πνέουν από διάφορες πλευρές ευμετάβλητοι και απρόβλεπτοι. «Η χώρα μας παραμένει ένα στέρεο καράβι μεν, το οποίο όμως δεν έχει αλλάξει όνομα, μόνο ημερομηνία: Αγωνία 2024». ¹¹

«Ο Δούρειος Ίππος τότε είπε/όχι, δε θα δεχτώ δημοσιογράφους,/κι είπαν γιατί, κι είπε/πως δεν ήξερε τίποτα για το φονικό./Κι ύστερα, εκείνος/έτρωγε πάντα ελαφρά τα βράδια/και μικρός/είχε δουλέψει ένα φεγγάρι/αλογάκι σε λούνα παρκ». ¹²

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

10. Ομιλία της Μαρίας Καρυστιανού στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, 13/2/2024.

11. «Στο μεταξύ το καράβι δεν άλλαξε όνομα» Μαρίας Κατσούνκη, Η Καθημερινή 3/3/2024. Αναφέρεται στο ποίημα του Γιώργου Σεφέρη «Αυλίσ περιμένοντας να ξεκινήσει», Καλοκαίρι 1936, ποιήματα, εκδ. Ίκαρος. Παρακάτω ένα μικρό απόσπασμα:

«Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει.../Στο μεταξύ η Ελλάδα

ταξιδεύει ολοένα ταξιδεύει/κι αν «όρῳμεν ἀνθοῦν πέλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς»/εἶναι εκείνοι που θέλησαν να πιάνουν το μεγάλο καράβι με το κολύμπι/εκείνοι που βαρέθηκαν να περιμένουν τα καράβια που δεν μπορούν να κινήσουν/την ΕΛΣΗ τη ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ τον ΑΜΒΡΑΚΙΚΟ./Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει./παραπετάσματα βουνών αρχιπέλαγα γυμνοί γρανίτες.../Το καράβι που ταξιδεύει το λένε ΑΓΩΝΙΑ 937». ¹² «Δούρειος Ίππος» της Τζένης Μαστοράκη, ποιητική συλλογή Διόδια, εκδ. Κέδρος, 1972.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ελκρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

Αθλητικά Νέα

ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

ΣΤΟ 13ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ (EURO 2008), του οποίου οι προκριματικοί αγώνες διεξήχθησαν από τον Αύγουστο 2006 έως τον Νοέμβριο 2007, η δε τελική φάσις έγινε –διά δεύτερη φορά μετά το 2000– με δύο διοργανώτριες, την Αυστρία και την Ελβετία, μεταξύ 7-29 Ιουνίου 2008 και με την συμμετοχή δεκαέξι ομάδων. Δεκατέσσερες από τα προκριματικά και οι δύο προαναφερθείσες διοργανώτριες χώρες. Στο πρωτάθλημα αυτό συμμετείχαν πενήντα ομάδες, σε έξι ομίλους των επτά ομάδων και σε έναν των οκτώ.

Στους προημιτελικούς αγώνες της τελικής φάσεως προεκρίθησαν οι Αυστρία, Ελβετία, Γαλλία, Ρουμανία, Γερμανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Σουηδία, Τουρκία, Τσεχία, Ολλανδία, Ελλάδα, Πολωνία, Ρωσσία, Κροατία με πρωτάρες την Αυστρία και την Πολωνία. Στην κλήρωση οι 16 ομάδες ετοποθετήθηκαν σε τέσσερες ομάδες (γκρουπ) δυναμικότητας, αναλόγως προς τα αποτελέσματά των βάσει της βαθμολογίας της UEFA στο 2007. Επικεφαλής η προηγούμενη νικήτρια του πρωταθλήματος Ευρώπης Ελλάς, η Ολλανδία που είχε τον υψηλότερο βαθμό στην ειδική βαθμολογία της UEFA και οι δύο διοργανώτριες χώρες, Αυστρία, Ελβετία. Στον δεύτερο όμιλο δυναμικότητας ήταν Τσεχία, Κροατία, Ιταλία, Σουηδία, ενώ στον τρίτο οι Ρουμανία, Γερμανία, Πορτογαλία, Ισπανία. Τέλος, ο τέταρτος όμιλος δυναμικότητας είχε τις Πολωνία, Γαλλία, Ρωσσία, Τουρκία. Μετά την κλήρωση προέκυψαν οι τέσσερες όμιλοι των αγώνων ως εξής:

Α΄ Όμιλος: Ελβετία, Τσεχία, Πορτογαλία, Τουρκία, Β΄ Όμιλος: Αυστρία, Κροατία, Γερμανία, Πολωνία, Γ΄ Όμιλος: Ολλανδία, Ιταλία, Ρουμανία, Γαλλία, Δ΄ Όμιλος: Ελλάδα, Σουηδία, Ισπανία, Ρωσσία.

Οι αγώνες διεξήχθησαν σε γήπεδα των πόλεων Ζυρίχη, Γενεύη, Βέρνη, Βασιλεία της Ελβετίας ως επίσης και εις εκείνα των πόλεων Βιέννη, Salzburg, Innsbruck, Klagenfurt της Αυστρίας.

Τα αποτελέσματα αυτής της φάσεως ήταν: Α΄ όμιλος: Ελβετία-Τσεχία 0-1, Πορτο-

γαλία-Τουρκία 2-0, Τσεχία-Πορτογαλία 0-1, Ελβετία-Τουρκία 1-2, Πορτογαλία-Ελβετία 0-2, Τουρκία-Τσεχία 3-2. Η βαθμολογία του ομίλου ήτο: Πορτογαλία 6 βαθμοί, Τουρκία 6, Τσεχία 3, Ελβετία 3. Η θέσις την οποία κατέλαβε η Τουρκία και η πρόκρισίς της εις βάρος της Τσεχίας και της διοργανώτριας/γηπεδούχου Ελβετίας ήτο σημαντική επιτυχία.

Β΄ όμιλος: Αυστρία-Κροατία 0-1, Γερμανία-Πολωνία 2-0, Κροατία-Γερμανία 2-1, Αυστρία-Πολωνία 1-1, Πολωνία-Κροατία 0-1, Αυστρία-Γερμανία 0-1. Η βαθμολογία του ομίλου διεμορφώθη ως εξής: Κροατία 9 βαθμ., Γερμανία 6, Αυστρία 1, Πολωνία 1. Η άνετη πρόκρισις της Κροατίας εθεωρήθη μεγάλη επιτυχία, ενώ εκείνη της διαχρονικά μεγάλης δυνάμεως Γερμανίας εθεωρήθη φυσιολογική.

Γ΄ όμιλος: Ρουμανία-Γαλλία 0-0, Ολλανδία-Ιταλία 3-0, Ιταλία-Ρουμανία 1-1, Ολλανδία-Γαλλία 4-1, Ολλανδία-Ρουμανία 2-0, Γαλλία-Ιταλία 0-2, με τον όμιλο να έχει την βαθμολογία: Ολλανδία 9 βαθμ., Ιταλία 4, Ρουμανία 2, Γαλλία 1. Η άνετη πρόκρισις της Ολλανδίας εθεωρήθη φυσιολογική, ενώ της Ιταλίας ήτο κάπως δύσκολη. Όμως, η τελευταία θέσις και ο αποκλεισμός της Γαλλίας απετέλεσαν έκπληξιν, παρά το γεγονός της συμμετοχής τριών ισχυρών ομάδων της εποχής σε αυτόν τον όμιλον.

Δ΄ όμιλος: Ισπανία-Ρωσσία 4-1, Ελλάς-Σουηδία 0-2, Σουηδία-Ισπανία 1-2, Ελλάς-Ρωσσία 0-1, Ισπανία-Ελλάς 2-1 με τέρμα του Χαριστέα στο 42΄, Σουηδία-Ρωσσία 0-2. Η βαθμολογία τού ομίλου ήτο: Ισπανία 9 βαθμ., Ρωσσία 6, Σουηδία 3, Ελλάς 0. Δυστυχώς η χώρα μας εκτός τού ότι δεν ημπόρεσε να υπερασπισθή τον τίτλο της του 2004, με τις τρεις ήττες έγινε η μόνη ομάς του Ευρωπ. Πρωταθλήματος, η οποία έμεινε χωρίς βαθμό. Η πρόκρισις της Ισπανίας με τις τρεις νίκες ήτο άνετη, αλλά και αναμενομένη, επειδή εθεωρείτο μία από τις καλύτερες ομάδες τού κόσμου εκείνη την δεκαετία. Η Σουηδία και η Ρωσσία είχαν διεκδικήσει την πρόκρισιν στον μεταξύ τους αγώνα καθώς και οι δύο ηττήθησαν από την Ισπανία, αλλά ενίκη-

σαν την Ελλάδα. Τέλος, είναι αξιοσημείωτο ότι η Ελλάς μαζί με Ισπανία και Ρωσσία ήταν οι τρεις από τις τέσσερες ομάδες του Α΄ ομίλου του Euro 2004, από τον οποίον η Πορτογαλία με την χώρα μας είχαν φθάσει και στον τελικό.

Στα ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ: Πορτογαλία-Γερμανία 2-3 με τέρματα των Gomes στο 40΄, Postiga στο 87΄ διά την Πορτογαλία και Schweinsteiger στο 22΄, Klose στο 26΄, Balak στο 61΄ διά την Γερμανία. Κροατία-Τουρκία 1-3 στα πέναλτυ με τον κανονικό αγώνα να λήγει 0-0 και την παράτασιν 1-1 με τέρματα του Klasnic στο 119΄ διά την Κροατία και Şentürk στο 120΄ +2΄ διά την Τουρκία. Ολλανδία-Ρωσσία 1-3 στην παράτασιν με τον κανονικό αγώνα να λήγει 1-1. Τα τέρματα επέτυχαν ο Van Nistelrooy στο 86΄ διά την Ολλανδία και οι Pavluchenko στο 56΄, Torbinski στο 112΄, Arsavin στο 116΄ διά την Ρωσσία. Ισπανία-Ιταλία 4-2 στα πέναλτυ με τον κανονικό αγώνα και την παράτασιν να λήγουν 0-0.

Στα ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ, στον πρώτο ημιτελικό στην Βασιλεία, η Γερμανία ενίκησε την Τουρκία 3-2. Τα τέρματα εσημείωσαν οι Schweinsteiger στο 26΄, Klose στο 79΄, Lam στο 90΄ διά την Γερμανία και οι Boral στο 22΄, Şentürk στο 86΄ διά την Τουρκία. Στον δεύτερο ημιτελικό στην Βιέννη, η Ισπανία ενίκησε την Ρωσσία 3-0 με τέρματα των Xavi Hernandez στο 50΄, Guiza στο 73΄, Silva στο 82΄.

Ο μεγάλος ΤΕΛΙΚΟΣ διεξήχθη στις 29 Ιουνίου 2008 στην Βιέννη στο Ernst Happel Sta-

dion (γήπεδο το οποίο έφερε το όνομα του μεταπολεμικά μεγάλου ποδοσφαιριστού του Αυστριακού ποδοσφαίρου αλλά και αργότερα πολύ καλού προπονητού), μεταξύ Ισπανίας και Γερμανίας. Οι δύο ομάδες, η διαχρονικά ισχυρή Γερμανία και η πολύ καλή σε εκείνη την δεκαετία Ισπανία, εφαινότο ισodύναμες και το παιχνίδι ισορροπημένο. Τελικά η Ισπανία ενίκησε 1-0 με το τέρμα που επέτυχε ο Torres στο 33΄ και έτσι κατέκτησε διά δεύτερη φορά στην ιστορία της το πρωτάθλημα Ευρώπης μετά το 1964.

Πρώτος σκόρερ του Euro 2008 ήταν ο Ισπανός David Villa με 4 τέρματα, ενώ καλύτερος ποδοσφαιριστής ανεδείχθη ο Xavi Hernandez, νυν προπονητής της Barcelona, σύμφωνα με αξιολόγησιν Τεχνικής Επιτροπής της UEFA. Επίσης, ανακοινώθησαν και οι 23 ποδοσφαιρισταί οι οποίοι ήταν οι πλέον διακριθέντες στο Euro 2008, εκ των οποίων οι εννέα από την Ισπανία. Μεταξύ αυτών οι I. Casillas (τερματ.), C. Puyol (αμυντ.), X. Hernandez, A. Iniesta, S. Fabregas (μέσοι), F. Torres, D. Villa (επιθ.).

Επίσης, οι γνωστοί F. Lam (αμυντ.), L. Podolski, M. Balak (μέσοι) από την Γερμανία, ο G. Buffon (τερμ.) από την Ιταλία, οι Van der Saar (τερματ.), J. W. Sneider (μέσος) από την Ολλανδία, ο L. Modric (μέσος) από την Κροατία, οι K. Zirianov (μέσος), A. Arsavin (επιθ.) από την Ρωσσία, ο Pepe (αμυντ.) από την Πορτογαλία και ο H. Altintop (μέσος) από την Τουρκία.

ΣΤΡΑΤΗΣ Δ. ΤΑΡΙΝΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ

'55

Όπως αποτυπώθηκαν στον ελληνικό και ξένο Τύπο

Β' ΕΚΔΟΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΣ Δ. ΤΑΡΙΝΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ

'55

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

NOMIKO ΓΡΑΦΕΙΟ & ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΩΝ

GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE BV.

Με επαγγελματική πείρα μισού αιώνα, αναλαμβάνουμε από τα κεντρικά γραφεία μας σε Κωνσταντινούπολη και όλη τη Τουρκία, Ρότερνταμ, Άμστερνταμ, Ξάνθη, Γερμανία, Γαλλία και Καναδά κάθε είδος νομικής συμβουλής και παρακολούθησης νομικής υποθέσεως από έμπειρους συνεργάτες μας.

Αγγλικά και Τουρκικά: Av. Mustafa Demir (0090 5552229489)

Ελληνικά και Τουρκικά: Av. Nalian Hasanoğlu Kutlu (0090 5325748275)

Αγγλικά με όλους τους υπολοίπους συνεργάτες μας 0090 2122744764, 2727468, 2756356

GUMUSKAPI

Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, mstfdmr.gumuskapi@gmail.com, nhasanoglu74@gmail.com

Ortaklar Cad. No: 12/10 Mecidiyeköy/Istanbul/Turkey

πρόσωπα και άνθρωποι

B' ΜΕΡΟΣ

Σωκράτης Κυρόπουλος

Ο εκπαιδευτικός και συνάδελφός μου κ. Σωκράτης Κυρόπουλος, παράλληλα με την ιδιότητα του δασκάλου της Πρωτοβάθμιας του Ζαππείου, δραστηριοποιείται κοινωνικώς και ως νέος Πρόεδρος της Κοινότητας του Τσεγκέλκιοϊ, κατόπιν θανάτου του πατέρα του, αείμνηστου Βασίλη Κυρόπουλου. Συνομιλήσαμε μαζί του για το ιστορικό του πανέμορφου προαστίου του Βοσπόρου, του Τσεγκέλκιοϊ (Αγκυροχωρίου), όπου κατοικώ κι εγώ τα τελευταία χρόνια και τα σχετικά με τον Ιερό Ναό της ενορίας μας, τον Άγιο Γεώργιο.

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

Τι μπορείτε να μας πείτε σχετικά με το ιστορικό του Δημοτικού του Τσεγκέλκιοϊ;

Το σχολικό κτήριο οικοδομήθηκε το 1875 από τους ευεργέτες του χωριού. Ο αρχιτέκτονας του ήταν ο Πάτροκλος Καμπανάκης. Ιδρυτικά στελέχη του υπήρξαν ο Ιωακείμ Αναστασιάδης και ο Νικόλαος Ροδόπουλος. Ο δεύτερος από αυτούς έφερε τον τίτλο του Άρχοντος Ρεφερενδάριου της Μ.Τ.Χ.Ε. Το κτήριο ανακαινίστηκε τη δεκαετία του '30.

Υπήρξαν κοινοτικές δραστηριότητες του Συνδέσμου στο χωριό; Οι νέοι της γενιάς σας συμμετείχατε στις εκδηλώσεις και δραστηριότητες του Συνδέσμου σας;

Το 1961 ιδρύθηκε ο «Εκπαιδευτικός Σύνδεσμος του Τσεγκέλκιοϊ». Οι παλιοί μας διηγούνται πως ο σύνδεσμος αυτός ήταν πολύ δραστήριος και φιλοξένησε αρκετά πολιτιστικά δρώμενα στο παρελθόν. Η γενιά μου δεν τα πρόλαβε. Επίσης κατά το 1900 υπήρξαν λογοτέχνες, ιστορικοί, δημοσιογράφοι κι ακαδημαϊκοί, οι οποίοι συνέβαλαν με το έργο τους στον πολιτισμό. Ο βυζαντινολόγος Ζαννής Παπαδόπουλος, ο ιδρυτής της Απογευματινής Γρηγόρης Γιαβερίδης, ο συντάκτης του Νεολόγου Σταύρος Βουτυράς, η μουσικολόγος Κορνηλία Απεργή, είναι από τα γνωστά πρόσωπα που έζησαν στο χωριό μας. Μάλιστα το 1950 υπήρξε και ποδοσφαιρική ομάδα, απαρτιζόμενη από Ρωμιούς, στην οποία έπαιζε και ο πατέρας μου.

Όπως είναι γνωστό, τους παλιούς καιρούς γίνονταν τα πανηγύρια κάθε ενορίας. Υπήρξε παράδοση πανηγυριού στο Τσεγκέλκιοϊ; Ποια εποχή; Και πώς γιορταζόταν; Κάθε χρόνο στις 27 Ιουλίου γιορτάζουμε την ημέρα του Αγιάσματος μας, του Αγίου Παντελεήμονα. Το Αγίασμα αυτό οικοδομήθηκε το 1830 στη θέση ενός βυζαντινού μοναστηριού και ανακαινίστηκε το 1909. Τη μέρα αυτή γίνεται λειτουργία στον Ναό του Αγίου Γεωργίου. Πολλοί ευλαβείς επισκέπτες, από διάφορα μέρη της Πόλης, επισκέπτονται το Αγίασμά μας, προσεύχονται και πίνουν από το αγίασμα.

Τα παλιά χρόνια αυτοί που έρχονταν στο Αγίασμα έφερναν μαζί τους και καλούδια, τα

οποία μοίραζαν μεταξύ τους. Επίσης διασκέδαζαν, παίζοντας λατέρνα, τραγουδώντας και χορεύοντας.

Η κοινότητά σας συμμετέχει και στην οικονομική φροντίδα των σχολικών για τους μαθητές του χωριού σας. Τι έχετε να μας πείτε γι' αυτό;

Κι αν όχι όλα τα έξοδα, ένα ποσοστό των μεταφορικών εξασφαλίζεται από την κοινότητά μας για τους μαθητές όλης της Ασιατικής πλευράς. Εκτός από μας, συμβάλλουν και οι κοινότητες του Καντίκιοϊ και του Κουζκουντζουκίου.

Πώς είναι οι σχέσεις σας με τις άλλες κοινότητες της ασιατικής πλευράς;

Οφείλω να σας πω ότι έχουμε αρκετά καλές σχέσεις συνεργασίας. Ήδη, όπως γνωρίζετε, είμαστε ένας μικρός αριθμός μελών ως κοινότητα και μοιραζόμαστε τους ρόλους διοίκησης μεταξύ μας. Π.χ. ένα μέλος μιας κοινότητας αναλαμβάνει ρόλο και σε άλλη κοινότητα.

Το Τσεγκέλκιοϊ, ως χωριό, ανήκει διοικητικά στην περιοχή Σκουτάρεως. Πώς είναι οι σχέσεις σας με τις Αρχές;

Εγώ, επί είκοσι χρόνια εποχής προεδρίας του πατέρα μου, έζησα ήδη την άψογη συνεργασία του διοικητικού μας με τις Αρχές. Μπορώ να πω ότι κάθε μας επιθυμία έως σήμερα εκπληρώθηκε. Ο Δήμος Σκουτάρεως μας στήριξε πάντα σε θέματα, όπως τη διαρρύθμιση κήπου, την εξασφάλιση πάγκων, την καθαριότητα και τα έργα που αφορούσαν το σχολικό κτήριο. Θα ήθελα να ευχαριστήσω κι από δω, για την εξυπηρέτηση των Αρχών που προσφέρουν πάντα με προθυμία ό,τι τους ζητηθεί από μέρους μας.

Το Τσεγκέλκιοϊ φημίζεται για τα αγγουράκια του. Σήμερα σε πολλά μανάβικα και μάρκετ της Πόλης, πωλούνται τα μικρά κι εύγεστα, τρυφερά αγγουράκια του Τσεγκέλκιοϊ. Υπάρχουν ακόμα κήποι όπου φυτεύονται αγγουράκια; Ή η επωνομασία αυτή οφείλεται στο παρελθόν;

Τα αγγουράκια, τα κεράσια και τα κυδώνια

του χωριού μας φημίζονταν σε όλη την Πόλη. Ακόμα μέχρι σήμερα, όπως αναφέρατε, πωλούνται στα μάρκετ τα αγγουράκια του χωριού. Μάλιστα, γίνεται φύτευση αγγουριού σε κάποια μποστάνια. Όμως η σοδιά δεν είναι αρκετή για όλη την Πόλη. Γι' αυτό τον λόγο δεν πιστεύω πως όλα τα αγγουράκια σε όλους τους μανάβικες και τα μάρκετ είναι του Τσεγκέλκιοϊ. Γίνεται κατάχρηση της ονομασίας.

Το χωριό μας φημίζεται επίσης και για τα γιαλιά του. Ιδίως τα γιαλιά των Αμπντουλλάχ Αγά και Σαντουλλάχ Πασά, είναι τα γνωστά ιστορικά γιαλιά του χωριού μας.

Ιστορικό: Η πρώτη ονομασία του χωριού είναι «ο πρώτος δίσκος». Η σύζυγος του Αυτοκράτορα Ιουστινιανού, Θεοδώρα, ίδρυσε στην περιοχή «το μοναστήρι της μετάνοιας», όπου έμεναν οι μετανιωμένες γυναίκες-πόρνες κατά τα τέλη της ζωής τους.

Η μετονομασία του προαστίου πρώτα σε «Συγκέλκιοϊ», κατά τις αρχές του 11ου αι., οφείλεται πρώτα στο «σύγκελος», που σημαίνει ο υποψήφιος δεσπότης ή πατριάρχης, γιατί οι κάτοικοι του χωριού ήταν άνθρωποι πολύ πιστοί και είχαν δημιουργήσει πολύ καλές σχέσεις με την Εκκλησία. Κι όταν ανακαινίστηκε «το μοναστήρι της μετάνοιας» κατοικήθηκε από σεβάσμιους ιεράρχες (1055). Κατόπιν της Άλωσης της Πόλης από τον Φατίχ (1451-1481), επειδή οι ψαράδες του χωριού έφτιαχναν τα αγκίστρια-τσεγκέλια, τον 18ο αι. μετονομάστηκε το χωριό σε «Τσεγκέλκιοϊ».

Οι νέοι δε ιστορικοί, όπως ο Μεχμέτ Ραϊφ Μπέη, αποδίδουν την ονομασία αυτή στο γεγονός ότι ο Τσεγκελόγλου Ταχίρ Πασάς εγκαταστάθηκε στην περιοχή και ίδρυσε τέμενος, στο οποίο έδωσε το όνομά του. Επίσης και στα συγγράμματα του Εβλιά Τσελεμπί, συναντάμε την ονομασία του χωριού ως «Τσεγκέλκιοϊ».

ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΨΑΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΔΟΚΟΥ

Η επέτειος της τραγωδίας των Τεμπών

Οι πρωινές ειδήσεις επιβεβαιώνουν τις φήμες των προηγούμενων ημερών. Αναγγέλλονται πορείες και συλλαλητήρια που έγιναν καθημερινό άθλημα των συμπολιτών μας. Αντιφρονούντες, διαμαρτυρόμενοι, αιτούντες, υπερασπιστές δικαιωμάτων γεμίζουν τους δρόμους της Αθήνας και των άλλων πόλεων. Αναστατώνουν, παραλύουν τη ζωή και καταλήγουν σε καταστροφικές και απαράδεκτες συγκρούσεις.

Σήμερα, 28 Φεβρουαρίου 2024, δεν υπάρχουν ειδήσεις. Με τη συμπλήρωση ενός έτους από τη σιδηροδρομική τραγωδία των Τεμπών η ΑΔΕΔΥ κήρυξε μεγάλο συλλαλητήριο για τα 57 θύματα που έφυγαν άδικα. Η πολυπληθής πανελλαδική συγκέντρωση είναι ένδειξη τιμής, οφειλή μνήμης, απαίτηση δικαίωσης, στήριξη των πενθούντων, αίτημα τιμωρίας των υπαίτιων. Η σωστή απόφαση, η δικαιολογημένη οργάνωση που πραγματοποιήθηκε δίχως έκτροπα προκάλεσε τη λύπη, τον πόνο και την οργή απεργών, δημοσιογράφων, εκπαιδευτικών, φοιτητών και άλλων που στερούν τη χώρα από τα παιδιά της. Παιδιά και νέους που υπόσχονται πολλά για το μέλλον της Ελλάδας, όπως και ώριμους. Δεν χρειάζεται να κατηγορούμε ο ένας τον άλλον αλλά ενωμένοι να ενεργούμε με συνέπεια. Άτομα και φορείς να αναλαμβάνουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν. Να εκτελούμε καθήκοντα και υποχρεώσεις έγκαιρα και σωστά με θάρρος, χωρίς να μας καθοδηγούν προσωπικά οφέλη.

Είναι άδικο να συμβαίνουν τόσο τρομερά δυστυχήματα που προκαλούν πόνο και λύπη. Τραύματα που δεν επουλώνονται, μνήμες που δεν σβήνουν. Να θρηνούν οικογένειες παιδιά, νέους, συγγενείς και μέλη. Οι πολίτες κάθε χώρας είναι πολύτιμο έμψυχο υλικό, απαραίτητο ζωντανό κεφάλαιο. Και μάλιστα όταν αυτή μαστίζεται από υπογεννητικότητα. Πιστεύω ακράδαντα ό,τι για να μην θρηνήσουν ξανά οικογένειες, να μην συμβούν ξανά παρόμοια τραγικά συμβάντα δεν πρέπει να ξεχάσουμε ούτε ως άτομα ούτε ως κυβερνήσεις και κράτος, υποχρεώσεις και δικαιώματα.

Τα θύματα των δύο τραγωδιών δεν θα ξεχαστούν, όπως δεν ξεχάστηκαν οι μαθητές που χάθηκαν σε άλλη τραγωδία. Σ' εκείνη που συνέβη χρόνια πριν στα Τέμπη όταν κήκε το λεωφορείο που τους μετέφερε. Δεν ξεχνιούνται, τέτοιες απώλειες μένουν χαραγμένες βαθιά μέσα μας.

Η συγκινητική ευαισθησία του κόσμου που εκδηλώθηκε έντονα στους δρόμους, δεν αρκεί για να υπουλώσει τις πληγές των απαρηγόρητων γονέων. Φτωχά τα λόγια συμπαράστασης και παρηγοριάς σ' αυτούς που έχασαν αγαπημένα τέκνα. Βάλσαμο για τη θεραπεία της πονεμένης καρδιάς δεν υπάρχει. Δεν αμφισβητώ την ευαισθησία των πολλών και αυτών που διαδήλωσαν σήμερα. Όμως, όσοι ζήσαμε στην οικογένεια αδόκητο και αιφνίδιο θάνατο νέου από δυστύχημα νιώθουμε περισσότερο τον αγιάτρευτο τους πόνο. Ο Θεός να τους δώσει την εξ ύψους παρηγοριά.

Να αναπαύσει τις ψυχές των νεκρών τους σε τόπο χλοερό όπου δεν υπάρχει λύπη και στεναγμός. Οι προσευχές μας θα τους συνοδεύουν.

ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ

Στα πλαίσια του 3ου Διεθνούς Μαθητικού Συνεδρίου (ELEMASYN), το οποίο διοργανώθηκε στην Πράγα (1-5 Μαρτίου) οι μαθητές του Ζωγραφείου: Ανδρέας Σκαρλάτος, Ελένη Σκαρλάτου, Χρήστος Κελεπούρης, Σερβίνα Νταλιάνη και Θάλεια Παπαθανασίου την Κυριακή 03/03/2024 παρουσίασαν το θέμα:

«Η επίδραση της Πανδημίας στην Ποιότητα του Αέρα της Ατμόσφαιρας της Κωνσταντινούπολης». Τους μαθητές στη διεκπεραίωση αυτής της δράσης τους προετοίμασε και συνόδευσε η συνάδελφος κ. Ευρυδίκη Πίγγου, καθηγήτρια Χημείας και υποψήφια διδάκτωρ του Πολυτεχνείου Yildiz, όπως και η κυρία Ιόλη Μπουγιούκγεωργιάδου, καθηγήτρια Μαθηματικών της Σχολής μας.

Η Διεύθυνση της Σχολής ευχαριστεί όλο τον όμιλο της Σχολής, ο οποίος αντιπροσώπευσε με τον καλύτερο τρόπο τα νιάτα της Ομογένειας και την Ομογενειακή Παιδεία.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ «Ο ΠΟΛΙΤΗΣ»

σε συνεργασία με το

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΕΚΠΑ

ξεκινούν κύκλο ομιλιών με θέμα

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΜΕ ΟΜΙΛΗΤΕΣ ΓΝΩΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΖΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΕΣ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΕΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2024 • ΩΡΑ 18:00

Επικ. καθηγήτρια ΜΑΡΩ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ,
«Η γυναίκα στο έργο Mübarek Kadınlar της Gaye Boralioğlu»
Υποψήφια διδάκτωρ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΑΝΛΙΟΓΛΟΥ,
«Η Λένα: Σύμβολο αντίστασης και ενσυναίσθησης στην τετραλογία "Η Ιστορία ενός νησιού" του Γιασάρ Κεμάλ»

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΜΑΪΟΥ 2024 • ΩΡΑ 18:00

ΘΑΝΟΣ ΖΑΡΑΓΚΑΛΗΣ, ΙΩ ΤΣΟΚΩΝΑ,
«Γνωστοί Τούρκοι συγγραφείς αφηγούνται δυναμικές γυναίκες»

ΕΧΟΥΜΕ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Εντός διάρκειας ενός μηνός θα σας δοθούν πληροφορίες δίχως καμία χρέωση. Η ομάδα μας αποτελείται από έμπειρους νομικούς και ειδικούς επί των θεμάτων αυτών.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Βασίλης Καρακάσης: +90 5380495082, +30 6943030139

Ζαφέρ Εστί: +90 5323840170

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,
πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ

Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212

e-mail: k.zisiadis@gmail.com

Dr ΛΥΔΙΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ-ΜΟΥΖΑΚΑ

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών
Χειρουργός-Γυναικολόγος, Χειρουργός-Μαστολόγος

- Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας
- Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην European Commission Initiative for Breast Cancer
- Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού
- Δ/της Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας
- Πρόεδρος του 21st SIS World Congress on Breast Cancer & Breast Healthcare

Α. Βασ. Σοφίας 124B, 115 26 Αθήνα • Τηλ.: 210 77 71 246
Φαξ: 210 77 16 834 • E-mail: lydiamouzaka@yahoo.gr
www.mastologos.gr

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ **ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894
(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044
Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ

Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών
& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7 Τηλ. 6937 191322
haciargiro.ac@gmail.com 211 4134859

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00

Έλλης 16 (Έδεμ) Παλ. Φάληρο

Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

Κωνσταντίνος Π. Ασματζής

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ

Πτυχιούχος Φ. Σ. Μονάκου, Πανεπιστήμιο Άμστερνταμ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

- MANUELLE THERAPIE (Μυοσκελετικά - Αθλητικές κακώσεις)
- BOBATH N.D.T. (Εγκεφαλικά, Νευρολογικές παθήσεις)

ΛΕΜΦΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑΤΟΣ

(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΣ)

"ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ MLD/CDT"

ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΔΙΣΗΣ ΠΕΛΜΑΤΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΗΒΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ 30 Α & ΤΡΙΤΩΝΟΣ, Τ.Κ. 175 62 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ)

Τηλ. 210 9848793, Κιν. 6944 798314, E-mail: physioasma@otenet.gr
www.physioasma.gr

alpemedica ΠΕΤΡΟΣ Α. ΑΛΤΣΙΤΖΟΓΛΟΥ

Ιδιωτικό Πάτωμα

ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Δ/τής Αιμοδ. εργαστηρίου ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΘ.

τ. Δ/τής Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου

Καρδιολογικού - Καρδιοχειρουργικού Κέντρου

"HERZZENTRUM K.W.K." Παν/μίου DUSSELDORF

Λεωφόρος Αγ. Δημητρίου 19, Αγ. Δημήτριος
Τ. 210 98.38.601, Κ. 6944.33.20.68

E. altsipe@otenet.gr

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413
ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα

Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-

ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο

Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU

Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής

Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου

Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο

Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504

www.kairis.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται **εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER**

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

Πολιτισμός Συγγραφείς

ΙΟΥΛΙΑ ΔΡΑΓΟΥΜΗ

πρ. Συγγρού Α. Γαργαλιάνου

ΕΛΕΝΗ ΧΑΛΚΟΥΣΗ

πρ. Ιωάννη Παπαζοφίου - Δίπλα

ΚΟΡΝΗΛΙΑ

ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ-ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

πρ. Στάσης Α. Γαργαλιάνου

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

πρ. Ρίχης Σαββατοπούλου

ΣΑΠΦΩ ΛΕΟΝΤΙΑΣ

πρ. Στάσης Α. Γαργαλιάνου

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

11 Αυγούστου 1962. Τα δύο διαβατήριά μας είναι έτοιμα. Έτοιμες είναι και οι δύο βαλίτσες μας, η μία της μητέρας με ρουχισμό και η άλλη, η δική μου, με τα «πολύτιμα» προσωπικά μου αντικείμενα που ήταν συλλεκτικές σειρές γραμματοσήμων, χαρτονομισμάτων και μεταλλικών νομισμάτων, βιβλία παλαιών εκδόσεων κι ανάμεσά τους μια σειρά από «μπανκανότες», ρούβλια της τσαρικής περιόδου.

Για να λύσω την αυτονόητη απορία σας για το πώς βρέθηκαν τούτα τα ρούβλια στην κατοχή μου πρέπει να σας διηγηθώ μια μικρή ιστορία. «Ο παππούς μου ο Ηλίας –πατέρας της μητέρας μου– ήταν ναυτικός στο επάγγελμα. Την περίοδο, λοιπόν, της Οκτωβριανής Επανάστασης (Οκτ. 1917) το πλοίο του παππού είχε βρεθεί στο λιμάνι της Οδησού όπου και παρέμεινε για αρκετούς μήνες διότι δεν είχε άδεια απόπλου. Η γιαγιά μου η Ασημίνα μη έχοντας καμιά πληροφορία για την τύχη του πλοίου κι επομένως και για την τύχη του συζύγου και παππού μου, θεώρησε ότι το πλοίο είχε χαθεί κι επομένως είχε χαθεί μαζί του και ο σύζυγος και παππούς μου. Και ως πιστή Χριστιανή έπρεπε να εκπληρώσει επακριβώς τα θρησκευτικά της καθήκοντα. Έτσι αποφάσισε να τελέσει μνημόσυνο για την ανάπαυση της ψυχής του απολεσθέντος συζύγου της, να ετοιμάσει και να μοιράσει κόλλυβα στη μνήμη του και ό,τι άλλο προέβλεπε η εν λόγω τελετή. Μετά από παρέλευση καιρού, ο παππούς μου εμφανίστηκε στο σπίτι ολοζώντανος κρατώντας ένα βαλιτσάκι που περιείχε το ... μισθό του, σε τσαρικές μπανκανότες που είχαν πλέον μόνο συλλεκτική αξία».

ΣΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ

Και νάμαστε στο τελωνείο του Καράκιοϊ. Με τη μητέρα μου Αικατερίνη θα αναχωρήσουμε ατμοπλοϊκώς για τον Πειραιά. Οι υπάλληλοι σε λίγο θα ελέγξουν το περιεχόμενο της κάθε βαλίτσας. Πρώτη ελέγχεται η βαλίτσα της μητέρας μου. Πάνω στον πάγκο αδειάζουν με απότομες κινήσεις το περιεχόμενό της. Τη ρωτούν με επιμονή εάν μεταφέρει εικόνες, χρυσαφικά κι άλλα αντικείμενα αξίας. Παρακολουθώ με αγωνία το θέαμα και σκέπτομαι ότι τη δική μου βαλίτσα θα μου την παραδώσουν άδεια μιας και όλα όσα περιέχει θα τα θεωρήσουν συλλεκτικά αντικείμενα και θα τα κρατήσουν. Η αγωνία μου κορυφώνεται. Τώ-

Σχολικές
θύμησες

ΤΟΥ ΝΤΙΝΟΥ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

ρα έρχεται η σειρά μου. Ο ελεγκτής με σφιγμένο πρόσωπο και με τις ίδιες απότομες κινήσεις την ανοίγει. Εγώ που στέκομαι απέναντί του παρατηρώ την έκφραση του προσώπου του. Και ω, του θαύματος! Ο μέχρι τότε βλοσυρός υπάλληλος σηκώνει το κεφάλι του, με κοιτά με βλέμμα φιλικό, την κλείνει γρήγορα, γράφει την ένδειξη ότι ελέγχθηκε κι απομακρύνεται. Στα λίγα αυτά λεπτά της ώρας η μητέρα μου απ' τη μια προσπαθούσε να ξαναγεμίσει την αδειασμένη βαλίτσα της κι από την άλλη με την άκρη του ματιού της παρακολουθούσε απορημένη όσα συνέβαιναν. Θα την ενημέρωνα στο πλοίο, της «είπα» στη γλώσσα της Νοηματικής.

Ο ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΒΑΚΑΛΙΤΗΣ

Και όταν πια βρισκόμασταν στο κατάστρωμα του πλοίου που είχε ήδη σηκώσει άγκυρα, την ενημέρωσα: «Κάποια μέρα κατά τη σχολική χρονιά 1961-1962 “μπούκαρε” κυριολεκτικά στο σχολείο μας, με άδεια του Τούρκου υποδιευθυντή, μια ομάδα Κεμαλιστών που μας ανάγκασαν να αγοράσουμε όλοι το εθνικό τους σύμβολο. Ήταν μια κυκλική βάση από βακαλίτη χρώματος ερυθρού με ανάγλυφη στο κέντρο τη μορφή του Κεμάλ σε μαύρο χρώμα. Το αγόρασα κλαίοντας το χαρτζιλίκι μου γιατί δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς».

Όταν, λοιπόν, τακτοποιούσα στη βαλίτσα το πολύτιμο για μένα περιεχόμενο, τον βακαλίτη δεν τον ξέχασα. Αντίθετα τον τοποθέτησα πάνω πάνω ώστε να είναι με το άνοιγμά της αμέσως ορατός. Και δεν «έχασα».

Ηθικό δίδαγμα: «Μην πετάς κάτι που σήμερα είναι άχρηστο. Αύριο μπορεί να το αναζητάς».

"ΧΑΡΗ... ΤΟΛΟΓΩΝΤΑΣ"

Εις το επανιδείν, αγαπημένε μου αναγνώστη

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Και κάπου εδώ, αγαπημένε μου αναγνώστη, πρέπει να πούμε αντίο. Ένας υπέροχος κύκλος κλείνει. Περάσαμε μαζί έξι υπέροχα χρόνια, εδώ στον *Πολίτη* που μου έκανε την τιμή να φιλοξενεί στις σελίδες του τη στήλη μου «Χαρή... τολογώντας», να την φροντίζει με αγάπη και ελευθερία.

Ήταν Απρίλιος του 2018 όταν το πρώτο άρθρο τρύπωσε στην εφημερίδα. Από τότε μέχρι και σήμερα, Απρίλιος 2024, κάθε μήνα και ένα καινούργιο άρθρο, ένα καινούργιο θέμα, έβρισκε τη θέση του στην προτελευταία σελίδα. Θέματα πολιτικά, κοινωνικά, παράξενα κι αστεία γραμμένα από μένα σοβαρά, με χιούμορ, ένα σχόλιο σε όσα ζούσαμε με σκοπό να εκφράσω τη γνώμη μου. Ναι, αυτόν τον τίτλο θα έβαζα σε αυτά τα 71 άρθρα: άρθρα γνώμης που σκοπό είχαν να θίξουν τα κακώς κείμενα (ή τα παράλογα) και όχι ανθρώπους και ζωές. Ελπίζω αυτό να ήταν κατανοητό και να μην πίκρανα κανέναν σε προσωπικό επίπεδο.

71 άρθρα, αγαπημένε μου αναγνώστη, από τα οποία πέρασαν ο Κυριάκος, ο Αλέξης, ο Άδωνις, ο Αχιλλέας, ο Δημήτρης αλλά και η Γκουίνεθ Πάλτροου, η Άννα Βίση, τα πατατάκια με γεύση γεννητικών οργάνων και τόσα άλλα. 71 άρθρα γνώμης που αν τα ενώσεις σχηματίζεται ένα ψηφιδωτό, σύγχρονο, το οποίο απεικονίζει την κοινωνία, τις απόψεις της, τους ανθρώπους της.

Κλείνοντας, αγαπημένε μου αναγνώστη, αυτό το τελευταίο αποχαιρετιστήριο άρθρο θα ήθελα να πω ένα τεράστιο ευχαριστώ στην Πηνελόπη Τσουκάτου για την εμπιστοσύνη, τη ζεστασιά, την αγάπη και στον Δημήτρη Τσουκάτο που μου άνοιξε την πόρτα της εφημερίδας και μου έδωσε τη δυνατότητα να γράφω με ελευθερία, χωρίς παρεμβάσεις.

Το πιο μεγάλο ευχαριστώ, αγαπημένε μου αναγνώστη, το χρωστάω σε εσένα που εδώ και έξι χρόνια διαβάζεις τη στήλη Χαρή... τολογώντας και που κάποιες φορές με έψαχνες στα social για να μου γράψεις ένα μήνυμα ενθαρρυντικό ή για να μου εκφράσεις τη διαφωνία σου.

Εις το επανιδείν, αγαπημένε μου αναγνώστη.

ΓΕΦΥΡΕΣ 2022-2024: ΑΝΘΡΩΠΟΙ - ΙΣΤΟΡΙΕΣ - ΜΝΗΜΕΣ

«ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Το παράδειγμα ενός Κωνσταντινοπολίτη στην Ελλάδα»

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Γέφυρες 2022-2024: Άνθρωποι-Ιστορίες-Μνήμες», το Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο Κορίνθου (Ι.Λ.Μ.Κ.), το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ) και η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κορινθίας (ΕΦ.Α.ΚΟΡ.) συνδιοργανώνουν σε συνεργασία με την Μικρασιατική Στέγη Κορίνθου, εκδήλωση αφιερωμένη στον Κωνσταντινοπολίτη Θεόδωρο Μακρίδη, ο οποίος διακρίθηκε ως αρχαιολόγος στο Αρχαιολογικό Μουσείο Κωνσταντινούπολης και διετέλεσε διευθυντής στο Μουσείο Μπενάκη, όπου συνέβαλε σημαντικά στην διοικητική και εκθεσιακή του οργάνωση.

Για τον Θεόδωρο Μακρίδη θα μιλήσει η ερευνήτρια, κυρία Σούλα Μπόζη, ενώ θα προλογίσει η κυρία Βασιλική Ευστρατιάδου, Πρόεδρος της Μικρασιατικής Στέγης Κορίνθου.

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί, το Σάββατο 6 Απριλίου 2024, στις 19:00, στην αίθουσα «Χρυσοστόμου Σμύρνης» (Ιωνία Κορίνθου).

Η είσοδος στην εκδήλωση είναι ελεύθερη για το κοινό.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο Κορίνθου, στο τηλέφωνο 27410 25352 (καθημερινά, εκτός Σαββατοκύριακου, 08:00-13:30).

Πρόσκληση σε Τσάι

Το Σάββατο 20 Απριλίου στις 11.30 το πρωί
Θα συναντηθούμε στο Βιβλιοπωλείο

«ο Πολίτης» να πούμε τσάι,
να συζητήσουμε και να περάσουμε ευχαρίστα λίγες ώρες.
Θα χαρούμε να είστε μαζί μας
όσες κυρίες θέλετε!

> Συνέχεια από το προηγούμενο

Ὁ ανύπαντρο αβυσσινεζὶ τῆς κυρίας Γεωργίας

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ BEALES

Αλλες εποχές και η εκδρομή ήταν στο τουρκικό σχολείο του Κιρέτς Μπουρνού που είχε διατεθεί εκείνη τη μέρα, για να κάνουν φέλι (εμβολιασμό) οι μαθητές των σχολείων της περιοχής.

Δεν ξέρω τι έγινε μετά, ο δρόμος της επιστροφής σβήστηκε από τη μνήμη μου, όπως και όλα από τη στιγμή που ο ασπροντυμένος «κάποιος» ήρθε κοντά μου, οριστικά. Αυτό που έμεινε από εκείνη τη μέρα, εκτός από τα του περιπάτου, ήταν οι λυγμοί, τα δάκρυα και το κλάμα μου στο αναπαυτήριο της διευθύντριας, της κυρίας Ασπασίας περιμένοντας τη μαμά μου, που εσπευσμένα ενημερώθηκε για τα συμβάντα: Η κόρη της δεν εμβολιάστηκε, ο γιατρός αρνήθηκε να την εμβολιάσει, «το παιδί πρέπει να έπαθε σοκ» και τα διάφορα.

Με πήρε αγκαλιά και μετά από το χέρι για να επιστρέψουμε στο σπίτι μας. Εκεί, όπως πάντα, γιαγιά, θεία, θεός, περίμεναν με ανησυχία. Σε λίγο έφθασε και ο μπαμπάς από «αντίκρυ» (ασιατική πλευρά του Βοσπόρου). Ψου-ψου, οικογενειακό συμβούλιο με θέμα την αφεντιά μου, πεταχτές ματιές προς εμένα και αλληγορικά σου-σου και μου-μου.

Μαθεύτηκε το πράγμα. «Θέλει ξύλο» είπαν μερικοί, «την καλομάθατε, την παρακαλομάθατε, την κακομάθατε», είπαν άλλοι. Το μακρύ και το κοντό του ο καθένας. «Ανεξίτηλο ψυχολογικό παιδικό τραύμα», θα λέγαμε σήμερα. Τότε τι λέγαμε;

Ο νόμος όμως είναι νόμος και το φέλι, φέλι. Άρον-άρων ήρθε στο σπίτι ο «Ταϊρης», με το όνομα. Ο Tahir Bey, ο δικός μας γιατρός, του χωριού μας, μας ήξερε, τον ξέραμε, ήξερε και τα Ελληνικά μας, εμείς τα δικά του, τον αγαπούσαμε, τον σεβόμασταν, εμπιστευόμασταν τη γνώμη και την γνωμάτευσή του. Τον φωνάζαμε και αυτός ερχόταν πρόθυμα, με γιατρικά και τα απαραίτητα στην τσάντα και τις τσέπες του. Και αυτός μας αγαπούσε, μας πίστευε όταν τον καλούσαμε μέρα ή νύχτα, ήταν ας πούμε, δικός μας.

Αυτός κατάλαβε, αλλά «OLMAZ¹ YAPAMAM² χρειάζεται κρατικός γιατρός», είπε. Η επόμενη κίνηση

ήταν ο παιδίατρος Ζάρβανος στο Πέρα, και αυτός κατάλαβε, αλλά «Δεν γίνεται, χρειάζεται κρατικός γιατρός», είπε με τη σειρά του.

Τρέξετε βούρτσες και λανάρες... και η λύση βρέθηκε, στο πρόσωπο του κρατικού από «αντίκρυ»! Αχ αυτό το αντίκρυ, η εταιρία που δούλευε ο μπαμπάς μου. Πόσο εξυπηρέτησε αυτό το αντίκρυ το σπιτικό μας και την καθημερινότητα της ζωής μας!

Με χίλια ζόρια, αγκαλίτσες, τον αντικρινό και με τα διάφορα, «παιδάκι μου, γιαβράκι και τζεράκι μου» (αυτά τα γνωστά Πολίτικα ιδιώματα που έκαναν θαύματα), «η θεία Αλεξάντρα θα ράψει φουστανάκι για την κούκλα σου, θα πάμε στο πάρκο, στις κούνιες, στο τσίρκο...» και το φέλι ή βατσίνα ή όπως αλλιώς και να λεγόταν, με δάκρυα και στεναγμούς, έγινε. Είπαμε, ο νόμος, νόμος.

Από τότε και μέχρι την έκτη τάξη, μία φορά τον χρόνο ερχόταν κρατικός γιατρός για να εμβολιάσει τα παιδιά όλα, εκτός από μένα. Ήμουν ...εξαιρετέα. Η κυρία Ασπασία, πριν την άφιξη του γιατρού με το επιτελείο του στο

σχολείο, με τη συνοδεία του κυρ Παναγιώτη, του παιδονόμου, με 'στελνε στην κυρία Γεωργία, τη μαμά του Σπύρου, του Γιώργου και της Στέλλας –παντρεύτηκε τον θείο Σταύρο η όμορφη και στρουμπουλή Στέλλα με εμένα παρανυφάκι και στο σκέτο Στέλλα, αναγκαστικά προστέθηκε το θεία– να με δώσει το αλικομπενί,³ που ιδέα δεν είχα τι ήταν. Είπαμε, τα παιδιά δεν ρωτούνε...

Η κυρία Γεωργία, έμενε όχι μακριά από το σχολείο, κάπου στην Αλλέα, στον Φραγκομαχαλά, ορμηγεμένη όντας, με περίμενε, «έλα, έλα μέσα, κάτσε», με τράταιρνε λουκούμι κομμένο στα τέσσερα για να μην πνιγώ (αυτά κάναμε τότε στα μικρά παιδιά), έβγαζε την ποδιά της κουζίνας, τη δίπλωνε και καθόταν και αυτή μαζί μου παρατώντας τις δουλειές της, με έλεγε ιστορίες και ιστοριούλες, ερχόταν ο κυρ Νίκος, ο άντρας της, που ήταν κηπουρός, έπινε τον καφέ του με κανένα παξιμαδάκι με γλυκάνισο δίπλα, έπαιρνα και εγώ το μερτικό μου. Σε λίγο κινούσε για να επιστρέψει στη δουλειά του και τότε η κυρία Γεωργία, ξανάβαζε την μπροστέλα της, αποφάσιζε πως δεν μπορούσε να βρει το πολυπόθητο αλικομπενί και με ξαπόστελνε συνοδεία του συζύγου της, μέχρι τα πέτρινα σκαλιά του σχολείου μου.

Γυρνούσα άπρακτη και ανέβαινα τα σκαλιά στεναχωρημένη που θα απογοήτευα την κυρία Ασπασία που, φυσικά δεν περίμενε τίποτα, έλεγε «α, τι κρίμα, δεν πειράζει. Ε, μια άλλη φορά» και τέλειωνε η υπόθεση.

Η υπόλοιπη μέρα περνούσε με μαθήματα που σε αυτά αργότερα προστέθηκαν Tarih, Coğrafya, Yurtaslik,⁴ Ιερά Ιστορία, Αριθμητική και ότι άλλο όριζε το Υπουργείο Παιδείας, με τον μαυροπίνακα, τους σπόγγους και τις κιμωλίες, φυσικά, τω καιρώ εκείνω οι διαδραστικοί πίνακες δεν είχαν εφευρεθεί.

Σε μια δυο μέρες ερχόταν «ο αντικρινός» στο σπίτι μας για τα περαιτέρω.

1. Δεν γίνεται.

2. Δεν μπορώ να το κάνω.

3. Ali koy beni = Αλή βάλε με κάπου, κρύψε με.

4. Ιστορία, Γεωγραφία, Πατριδογνωσία.